

ΠΕΖΟΔΡΟΜΙΟ 2

«LE VOYOU» organe de provocation
et d' affirmation communiste

ΕΚΛΟΓΙΚΗ ΑΠΕΡΓΙΑ

“ΔΙΕΘΝΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ” CAHIERS D' ETUDES ANTIAUTORITAIRES

ΠΕΖΟΔΡΟΜΙΟ Νο 2

Cahiers d' études antiautoritaires

«LE VOYOU» : organe de provocation...

ΕΚΛΟΓΙΚΗ ΑΠΕΡΓΙΑ

«ΔΙΕΘΝΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ»

Η ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΑΠΕΡΓΙΑ εκδόθηκε τὸν Ἰούλιο τοῦ 1973 ἀπὸ τὶς ἐκδόσεις Διεθνῆς Βιβλιοθήκης, στὴ σειρά τῶν τετραδίων «ΠΕΖΟΔΡΟΜΙΟ - CAHIERS D'ETUDES ANTIAUTORITAIRES».

Ἐκδότης - ὑπεύθυνος: Χρῆστος Κωνσταντινίδης

Δεύτερη ἐκδοση: Μάρτιος 2000

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΑΘΕΣΗ τοῦ ΠΕΖΟΔΡΟΜΙΟΥ καὶ τῶν βιβλίων τῆς Διεθνῆς Βιβλιοθήκης: βιβλιοπωλεῖο ΜΑΥΡΟ ΡΟΔΟ, Δελφῶν 2 (καὶ Διόδου γωνία), Τ.Κ. 10680 τηλ./fax: 3608635, Ἄθῆνα.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΠΑΤΗ ΣΤΟ ΕΚΛΟΓΙΚΟ ΤΣΙΡΚΟ

«LE VOYOU»: organe de provocation...

‘Αδιαφορούμε πλήρως γι’ αυτό το ανταγωνιστικό θέαμα, πού μοναδικός προορισμός του είναι να καθορίσει τη μορφή της ύποταγής μας στο Κεφάλαιο και πού προξενεί στους θεατές — ψηφοφόρους — το ίδιο νοσηρό ενδιαφέρον όπως το κοσμικό καουτσομπολιό σέ «άμαλούς» καιρούς. Τοποθετούμαστε έξαρχής σ’ ένα άλλο πεδίο, στο πεδίο της επανάστασης. Δεν επιζητούμε να πείσουμε κανένα να μην ψηφίσει: οί μηχανισμοί του Κεφαλαίου πού καθορίζουν την αναγκαστική επιβίωση του καθένα είναι στο έξης ισχυρότεροι από την «επαναστατική» προπαγάνδα. ‘Η έκλογική στιγμή είναι ένα άντε-παναστατικό ζενίθ, πού άντλεί την ύπαρξή του από την άπουσία ενός σημαντικού κοινωνικού κινήματος είτε από την άμπώτιδά του όπως τόν ‘Ιούνιο του 1968. Μ’ αυτά τὰ δεδομένα, τὸ μόνο πού μπορούμε νὰ κάνουμε είναι νὰ δείξουμε σ’ όσους δὲν ψηφίζουν τὰ θεμελιώδη αίτια τῆς άποχῆς τους καί στους υπόλοιπους τὰ έξίσου θεμελιώδη αίτια τῆς συμμετοχῆς τους.

Δὲν φοβόμαστε μήπως φανοῦμε πολὺ «θεωρητικοί» σὲ τοῦτο τὸ κείμενο. “Όπως δὲν θὰ φοβηθοῦμε, σὲ λιγώτερο άντεπαναστατικές περιστάσεις, νὰ πετάξουμε ἀπλὲς καί πρακτικές μικρές φράσεις στὰ μούτρα τῶν δημοκρατῶν — καί θὰ εἶναι τόσο ὀδυνηρότερες ὅσο τὸ κοινωνικὸ κίνημα πού τοὺς άρνείται θὰ βρίσκειται ἐπὶ τὸ ἔργο!

1871 — ‘Η Κομμούνα τοῦ Παρισιοῦ κλείνει τὴν αὐλαία τῆς περιόδου κατὰ τὴν ὁποία τὸ προλεταριάτο σὰν «αὐτόνομη» (επανάστατική) τάξη μπορεί νὰ ἐξελιχθεῖ μέσα στὴ σφαῖρα τῆς κοινοβουλευτικῆς πολιτικῆς.

Μέχρι τότε ἡ χαμηλὴ ἀνάπτυξή του, σὲ άμεση συνάρτηση μὲ τὴ χαμηλὴ ἀνάπτυξη τοῦ Κεφαλαίου, τὸ ὑποχρεώνει νὰ ἀποπειραθεῖ νὰ συγκεκρίμενο ποίησης — τὴ νεογέννητη δύναμή του καί τίς στασιαστικές του διαθέσεις στὴν κοινοβουλευτικὴ σφαῖρα. Καί ἀντιστρόφως, ἡ ἐπέμβασή του σ’ αὐτὸ τὸ πεδίο γίνεται ἐφικτὴ ἐπειδὴ κομμία τάξη δὲν εἶναι ἀκόμα ἀρκετὰ ἰσχυρὴ γιὰ νὰ ἐπιβάλλει τοὺς ὅρους τῆς ἀσυζητητί. Στὸ Κοινοβούλιο συνεννοοῦνται καί συγκρούονται διαδοχικά, καί ἀποτελεσματικά, ἡ ἐμπορικὴ μπουρζουαζία, ἡ ἀριστοκρατία τῶν γαιοκτημόνων καί τὸ προλεταριάτο. Πρόκειται γιὰ τὸ ἀπόγειο τῆς δημοκρατίας, ἀναζωογονημένης μὲ τὴν ἐμφάνιση τοῦ καπιταλιστικοῦ τρόπου παραγωγῆς μετὰ ἀπὸ μιὰ μακροαῖων φεουδαλικὴ ἔκλειψη.

Μέσα σ’ αὐτὰ τὰ πλαίσια τὸ προλεταριάτο ἔχει ὁρισμένες πραγματικές ἐπιτυχίες, ὅπως γιὰ παράδειγμα ἡ μείωση τῆς ἐργάσιμης ἡμέρας χάρη στὴ δρᾶση τοῦ χαρτιστικοῦ κόμματος στὴν Ἀγγλία. Αὐτὸ εἶναι χαρακτηριστικὸ σύμπτωμα ἑνὸς ἀκόμα τυπικοῦ τρόπου κυριαρχίας τοῦ Κεφαλαίου πάνω στὴν ἐργασία καί τὴν κοινωνία: πάλι στὸ ἐπίπεδο τῆς ἀόλυτης ὑπεραξίας (γιὰ τὴ διάρκεια τῆς ἐργάσιμης ἡμέρας καί τὸ ὕψος τοῦ ἡμερομισθίου), συνύπαρξη μὲ προγενέστερους τρόπους παραγωγῆς, ἐργασιακά προτεσὲς δανεισμένα ἀπ’ αὐτοὺς τοὺς τρόπους παραγωγῆς, κλπ...

Μὲ τὴν Κομμούνα τὸ προλεταριάτο ἐπιβεβαιώνει τὴν αὐτόνομη δύναμη κρούσης του, πού τοῦ ἐπιτρέπει νὰ ὑπαγορεύσει τοὺς ταξικούς του ὅρους στὴ μπουρζουαζία, ἐνῶ ἡ τελευταία στέφεται νικητρία στὸ κοινοβουλευτικὸ πεδίο. Γιὰ τὸ προλεταριάτο τὸ μοναδικὸ πολιτικὸ ζήτημα πού ἐξακολουθεῖ νὰ τίθεται εἶναι τὸ περιεχόμενο τῆς δικτατορίας του. Καί τὸ ζήτημα αὐτὸ εἶναι πολιτικὸ ἐπειδὴ τὸ προλεταριάτο δὲν εἶναι ἀκόμα κοινωνικά κυρίαρχη τάξη. ‘Ετσι ὑποχρεώνεται νὰ ἀναζητήσει στηρίγματα σ’ ἄλλες τάξεις (συχνὰ ἀρχαϊκές), ὅπως ἄλλωστε καί ἡ μπουρζουαζία στὴν περίπτωση αὐτὴ δὲν διστάζει νὰ συμμαχήσει μὲ τὸν ἐχθρὸ τῆς τὴν ἀριστοκρατία. Τὸ προλεταριάτο τῆς Κομμούνας ὑποχρεώνεται λοιπὸν νὰ ἔρθει σὲ συνεννόηση, μέσα στὰ πλαίσια τῆς δικτα-

το ρόλο του, με τὰ κατώτερα λαϊκά στρώματα: τεχνίτες, μικρέμπορους. Τὸ προλεταριακὸ ὄργανο αὐτῆς τῆς συνεννόησης εἶναι ἡ ἄμεση δημοκρατία.

Τὰ μέτρα ποὺ πῆρε ἡ Κομμούνια εἶναι καθαρά προλεταριακά: διαρκὲς ἀνακλητότητα τῶν ἐκπροσώπων, μείωση τῶν ἀποδοχῶν τῶν δημοσίων υπαλλήλων στὸ ἐπίπεδο τοῦ ἐργατικοῦ μισθοῦ (προλεταριοποίηση). Καὶ τὰ μέτρα ποὺ δὲν πῆρε ἐκφράζουν ὁλοκράτεια τὴν ἀνάγκη ἑνὸς συμβιβασμοῦ μ' ἄλλα κοινωνικά στρώματα: μὴ καταστροφὴ τῆς Τράπεζας τῆς Γαλλίας, σχετικὴ ἐπιείκεια πρὸς τὰ μέλη τῆς μπουρζουαζίας· ἐπίσης ἡ Κομμούνια γύρισε οὐσιαστικά τὴν πλάτη στὸ θεμελιώδη μοχλὸ τῆς δικτατορίας της, τοὺς τόπους παραγωγῆς.

Κατὰ τὴ διάρκεια τῆς περιόδου 1870-1914, τὸ Κεφάλαιο γνωρίζει μιὰ σημαντικὴ ἀνάπτυξη. Στὴ Γαλλία ἡ Τρίτη Δημοκρατία, μετὰ τὴ σχετικὴ σταθερότητά της, πιστοποιεῖ ὅτι ἡ διαμάχη μεταξὺ βιομηχανικῆς μπουρζουαζίας καὶ ἀριστοκρατίας τῶν γαιοκτημόνων ἐληξε ὀριστικά, πρὸς ὄφελος φυσικὰ τῆς πρώτης. Ὅμως, παρὰ τὴν ἐνίσχυση τῆς κυριαρχίας τοῦ Κεφαλαίου, τὸ ἀγροτικὸ Ζήτημα (καθὼς καὶ τὸ Ζήτημα τῶν ἀνεξάρτητων βιοτεχνῶν) δὲν ἐπιλύθηκε. Ἡ δύναμη τοῦ συνδικαλιστικοῦ κινήματος, καὶ εἰδικώτερα τοῦ ἀναρχοσυνδικαλισμοῦ, ἀποδεικνύει ὅτι τὸ Κεφάλαιο δὲν ἔχει εἰσέλθει ἀμετάκλητα στὴ φάση τῆς π ρ α γ μ α τ ι κ ῆ ς κυριαρχίας του. Μ' ἄλλα λόγια ἡ ὑπαρξὴ προκαπιταλιστικῶν τρόπων παραγωγῆς εἶναι ἀναντίρρητη καὶ πάνω της θεμελιώνεται ὁ ὀμπορτουνισμὸς τῶν σοσιαλδημοκρατικῶν κομμάτων, ποὺ ἐπιζητοῦν νὰ χρησιμοποιήσουν τὰ κοινοβούλια γιὰ νὰ συνάψουν πολιτικὲς συμμαχίες μετὰ λαϊκὰ στρώματα καὶ νὰ ἐνισχύσουν τὴ διαπραγματευτικὴ τους θέση ἀπέναντι στὴ μπουρζουαζία. Πρόκειται σὲ μεγάλο βαθμὸ γιὰ ἀπατηλὲς διαπραγματεύσεις, ἐφόσον τώρα πιά ἡ μπουρζουαζία ἐλέγχει σταθερὰ τὴν κρατικὴ ἐξουσία, πάντως εὐνοοῦνται ἀπὸ τὴ σχετικὴ σταθερότητα τοῦ Κεφαλαίου σ' αὐτὴ τὴ φάση ἀποκορύφωσης τῆς τ υ π ι κ ῆ ς του κυριαρχίας. Δίχως νὰ εἶναι «μαριονέττες» οὔτε προδοτικά, τὰ σοσιαλδημοκρατικὰ κόμματα ἐξακολουθοῦν νὰ διαπραγματεύονται τὴν ὑπαρξὴ τοῦ προλεταριάτου ἐνῶ αὐτὸ δὲν ἔχει στὸ ἐξῆς νὰ διατυπώσῃ παρὰ ἓνα μόνο πρακτικὸ αἶτημα: τὴ δικτατορία του. Ἡ ἀπάτη ποὺ τρέφεται μετὰ ἀντεπανάσταση εἶδε τὸ φῶς τῆς μέρας!

Ὁ πόλεμος τοῦ 1914 θὰ ἐξαναποθετῇ στὸ προσκήνιο τὰ ἐπαναστατικὰ αἰτήματα.

Στὴ Γερμανία ἡ ἐργατικὴ τάξη εἶναι ὁμοιογενὲς, ἰσχυρὴ, μπορεῖ νὰ ἀσκήσῃ τὴ δικτατορία της μετὰ χημικὰ καθαρή μορφή, δίχως πολιτικοὺς συμβιβασμοὺς μετὰ ἄλλα στρώματα. Τὸ κίνημα τῶν ἐργασιαστικῶν συμβουλίων συγκεκριμενοποιεῖ αὐτὴ τὴν κατάσταση καὶ ὑποδηλώνει δ υ ν η τ ι κ ᾶ τὸ π ε ρ ι ε χ ὶ μ ε ν ο τῆς ταξικῆς δικτατορίας: ὑποχρέωση γιὰ ἐργασία τῶν μὴ παραγωγικῶν μελῶν τῆς κοινωνίας, γενίκευση τῆς προλεταριακῆς συνθήκης στὸ σύνολο τοῦ πληθυσμοῦ· αὐτὴ ἡ καθολίκευση τοῦ προλεταριάτου εἶναι τὸ ἀπαραίτητο προοίμιο τῆς αὐτοάντησής του καὶ θὰ ἐπέτρεπε νὰ φτάσουμε στὸν κομμουνισμὸ μετὰ τὸ μαρσάμ τοῦ Κράτους (ποῦ, ὄντας προλεταριακὸ, λίγη σχέση θὰ εἶχε μετὰ τὸ ἀστικὸ Κράτος). Μόλις μετὰ τὴ γερμανικὴ ἐμπειρία ἡ ἀντίληψη αὐτοῦ τοῦ Κράτους μεταβάλλεται σημαντικὰ σὲ σχέση μετὰ τὰ ὅσα ἔλεγε ὁ Μάρξ στὸν «Εμφύλιον Πόλεμο» γιὰ τὴν Κομμούνια.

Ἀλλὰ τὸ κίνημα πρέπει πρῶτα ἀπ' ὅλα νὰ καταστρέψῃ τὸ ἀστικὸ Κράτος, καί, γιὰ νὰ τὸ ἐπιτύχῃ, χρειάζεται νὰ βγεῖ ἀπὸ τὸ ἐργαστάσιο. Ὅμως δὲν τὸ κατορθώνει. Ἀκολουθεῖ ἡ ἥττα καὶ ὁ βαθμιαίος περιορισμὸς του στὴν κλίμακα τῆς ἐπιχείρησης, γιὰ νὰ καταλήξῃ νὰ ἀρκεστεῖ στὴ λειτουργία ποὺ ἄλλοτε ἐκπλήρωναν τὰ συνδικάτα. Αὐτὸς ὁ περιορισμὸς ἐξυμνεῖται ἀπὸ ἓνα νεοδημιουργημένο ρεῦμα, ποὺ διατηρεῖ ἀπὸ τὸ κίνημα τῶν συμβουλίων μὴν ἀνά τὴ μ ο ρ φ ῇ καὶ ὅχι τὸ π ε ρ ι ε χ ὶ μ ε ν ο (εἰδικώτερα ὁ Otto Rühle). Κατ' εἰκόνα καὶ ὁμοίωση τοῦ Λενινισμοῦ (ὀργανωτικὴ μορφή κόμμα), ἡ ἐπανάσταση γίνεται γι' αὐτὸ τὸ ρεῦμα Ζήτημα ὀργανωτικὸ (μορφὴ συμβούλιο).

Μπροστὰ στὶς ἀπαιτήσεις τοῦ ἐπαναστατικοῦ κινήματος τῆς περιόδου 1914-1920, τὰ σοσιαλδημοκρατικὰ κόμματα θὰ προκαλέσουν τὴ μετατόπιση πρὸς τὰ «ἀριστερά» μιᾶς ὁλόκληρης μερίδας· μετὰ ἐπαναστατικὴ φρασολογία. Δημιουργοῦνται τὰ κομμουνιστικὰ κόμματα, ἀμεσώτερα προϊόντα τῆς ρωσικῆς ἐπανάστασης, ποὺ θὰ εὐθυγραμμιστοῦν μετὰ τὴ Μόσχα στὴν προσηπάθειά της νὰ ἀναπτύξῃ τὸ Κεφάλαιο, μετὰ τὴ σχεδὸν ταυτόχρονη ἥττα τοῦ προλεταριάτου στὴ Ρωσία καὶ στὴ Γερμανία. Ἐλάχιστα μόνον δυτικὰ κόμματα, στὶς χώρες ὅπου τὸ προλεταριάτο ἐκδηλώθηκε σὰν τάξη, θὰ δεῖξουν μιὰ μεγαλύτερη ἢ μικρότερη κρατικὴ διάθεση καὶ θὰ κρατήσουν μιὰν ἀπόσταση ἀπέναντι στὴ μοσχοβίτικη «Διεθνή»: στὴ Γερμανία τὸ Κ.Α. Ρ.Δ. (Κομμουνιστικὸ Ἐργατικὸ Κόμμα) καί, σὲ μικρότερο βαθμὸ, ἡ ἰταλικὴ Κομμουνιστικὴ

Ἀριστερά. Ὅμως κανένα δὲν θὰ ἀπορρίψει τὸν κομματικὸν φορμαλισμό, παρὰ μόνον γιὰ νὰ ἀποδεχθεῖ τὸ συμβουλευτικὸν φορμαλισμό (Γερμανία, Ὀλλανδία).

Πρέπει νὰ εἴμαστε σαφεῖς καὶ κατηγορηματικοί: τὰ σοσιαλδημοκρατικὰ κόμματα π ο τ ἔ δ ἔ ν π ρ ό δ ω σ α ν. Ἦταν ἀπὸ τὴ φύσιν τοὺς ρεφορμιστικά (βλέπε τὸ πρόγραμμα τῆς ΓΟΤΗΑ). Ἡ ὑ π α ρ ἔ ῃ τοὺς σὲ περίοδο ἐπαναστατικῆς παλίνρροιας ἦταν εὐθὺς ἀντεπαναστατική. Αὐτὸ εἶναι ἀπόλυτα φυσιολογικὸ καὶ ἔπρεπε νὰ καταπολεμηθοῦν σὰν τέτοια!

Οὔτε καὶ τὰ κομμουνιστικά κόμματα πρόδωσαν ποτὲ τὴν ἐπανάστασιν: ἡ φύσιν τοὺς ἦταν ἀντίγραφο τῆς φύσεως τῶν σοσιαλδημοκρατικῶν κομμάτων. Ἡ γένεσίς τοὺς ἦταν προϊὼν τῆς ἐπαναστατικῆς φάσεως, τῆς ἀνάγκης τῶν κομμάτων ν ἄ ἔ μ φ α ν ῖ σ τ ο ῦ ν σ ἄ ν ἔ π α ν α σ τ α τ ῖ κ ἄ μ ἔ σ α σ' αὐτὴ τὴ φάσιν. Μετέπειτα ἡ ὑπαρξὴ τοὺς προσαρμόστηκε πρὸς τὴν ἐπικράτησιν τῆς ἀντεπανάστασης, ἐπιστρέφοντας ἔτσι στὴν ἀρχικὴ οὐσία τῆς: σὸ ρεφορμισμό. Πάντως διατηροῦσαν μιὰ κάποια «ἐπαναστατικὴ» χροιά (ὁ μῦθος τοῦ σοσιαλισμοῦ στὴ Ρωσία), ὥστε νὰ μποροῦν νὰ ἐπιστρατεύουν τὰ κατόλοιπα τῆς σθησμένης ἐπαναστατικῆς φλόγας τοῦ προλεταριάτου καὶ νὰ τὰ κατευθύνουν πρὸς τὸ δεύτερον ἱμπεριαλιστικὸν πόλεμον. Αὐτὸς ἦταν ὁ ρόλος τοῦ σταλινισμοῦ καὶ — μὲ διαφορητικὴ μορφή — τοῦ φασισμοῦ καὶ τοῦ ναζισμοῦ. Καὶ ὅσο περισσότερο οἱ ἀντιπολιτευόμενοι τῆς ἀριστερᾶς μλοῦσαν γιὰ π ρ ο δ ο σ ῖ α τόσο ἐπιχρῶσαν τὸ ἀμυρωμένον οἰκόσημον τοῦ σταλινισμοῦ. Τέτοιους ἦταν συγκεκριμένα ὁ ἀντεπαναστατικὸς ρόλος τῆς τροτσκυστικῆς καὶ μπορντιγιστικῆς ἀντιπολιτεύσεως.

Θὰ δοῦμε πρὸ κάτω ὅτι αὐτὴ ἡ τραγελαφικὴ σχέση ἀνάμεσα στὰ διάφορα πολιτικά μαγαζάκια διατηρεῖται μέχρι τῆς μέρας μας καί, φυσικά, οἱ βουλευτικαὶ ἐκλογαὶ εἶναι μιὰ θαυμάσια εὐκαιρία γιὰ νὰ τὴν ἀπολαύσουμε σ' ἄλλοι τοὺς τὸ μεγαλεῖο. Ἡ φάσμα τῆς δῆθεν «προδοσίας» τοῦ Γαλλικοῦ Κομμουνιστικοῦ Κόμματος (P.C.F.) εἶναι ἀκόμα γελοιωδέστερη σὸ μέτρο πού τὸ κόμμα αὐτὸ ποτὲ δὲν ὑποχρεώθηκε νὰ φορέσῃ ἐπαναστατικὴ ἀ μ φ ῖ ε σ η, ἐξαιτίας τῆς ἀδυναμίας τοῦ προλεταριακοῦ κινήματος στὴ Γαλλίαν τῶν ἀρχῶν τοῦ αἰῶνα μας. Ἀπλούστατα γεννήθηκε ἀπὸ μιὰ προσαρμογὴ τῶν συμβόλων καὶ τῆς φρασσεολογίας σὲ ἀπαιτήσεις τοῦ μοσχοβίτικου Προκροστήτη. Τὸ κόμμα τοῦ σοσιαλδημοκράτη Cachin δὲν ὑποχρεώθηκε ποτὲ νὰ τρωμάξῃ τὸ Κεφάλαιον μὲ μιάν ὁποιοδήποτε «κομμουνιστικὴν» πολεμικὴν κραυγὴν.

Ἀφοῦ ἀντέδρασε ἀποτελεσματικὰ σὸ ἐπαναστατικὸν κίνημα, τὸ Κεφάλαιον κατόρθωσε ὄχι δίχως κόπον νὰ ἐπιτύχῃ τὴν πραγματικὴ κυριαρχίαν του. Ἔτσι ἀπέδειξε ὅτι φασισμός = δημοκρατία, καὶ κατόπιν γκρέμισε τὸ προλεταριάτον μέσα στὴ βαρβαρότητα τοῦ πολέμου.

Μὲ τὴ λήξιν τοῦ πολέμου ἀρχίζει ἡ περίοδος τῆς καπιταλιστικῆς ἀνασυγκρότησης ὅπου τὰ σταλινικά κόμματα — συμπεριλαμβανομένων τῶν σημερινῶν σχισματικῶν σκιάχτρων: Garaudy, Tillon, μαοϊκοὶ — θὰ παίξουν ἓνα πρωταρχικὸν ρόλον («ἡ ἀπεργία εἶναι ὄπλον τῶν τρώστων», Thorez). Ἡ περίοδος αὕτη ἐπιτρέπει νὰ κατανοήσουμε πλήρως τί σημαίνει μετ α β λ η τ ὀ κ ε φ ἄ λ α ι ο : εἶναι τὸ προλεταριάτον πού ἐκπληρώνει τὴ λ ε ῖ τ ο υ ρ γ ῖ α τ ο υ γιὰ τὸ Κεφάλαιον μὲ τὴν παραγωγὴ ὑπεραξίας, τῆς ὁποίας ἡ ἰδιοποίησις ἀποκτᾷ γιγάντιες διαστάσεις. Χάρη στὴ μαζικὴ εἰσαγωγὴ παγίου κεφαλαίου καὶ τεχνικῶν καινοτομιῶν, ὁ χρόνος τῆς ὑπερεργασίας ὑπερέχει αἰσθητὰ σὲ σύγκρισιν μὲ τὸν ἀναγκαῖον χρόνον ἐργασίας. Σ' αὐτὴ τὴ ριζικᾷ ἀντεπαναστατικῇ περίοδῳ ὁ προλεταριάτος οὐδὲν εἶναι πρὸς τίποτε ἄλλο παρὰ «κρέας γιὰ τὴν ὑπεραξίαν», γρανάζι τοῦ Κεφαλαίου. Ἡ παραγωγικὴ διαδικασία προσδιορίζει τὴν κυκλοφορικὴν διαδικασίαν, πού ἐπεκτείνεται καὶ ἀγκυλιάζει νέαν κοινωνικὰ στρώματα (δίχως προηγούμενον ἀνάπτυξιν τοῦ τομέα τῶν ὑπηρεσιῶν). Οἱ τεχνικοὶ ἀφθονοῦν, τὸ ἴδιον καὶ τὰ ὀργανωτικά στελέχη. Εἶναι ἡ ἐποχὴ τοῦ μάντζερ. Μέσα σ' αὐτὸ τὸ προτσές, ὁ κλασσικὸς καπιταλιστὴς τείνει νὰ ἐξαφανιστεῖ καὶ μαζὶ του οἱ παλιῆς μεσαιῶν τάξεις (μικροῖδιοκτητὲς ἀγρότες, μικρέμποροι, κλπ.).

Ἡ ἐξαφάνισις αὐτῶν τῶν τάξεων συνδέεται μὲ τὴν καταστροφὴν ἀπὸ τὸ Κεφάλαιον τῶν προκαπιταλιστικῶν τρόπων παραγωγῆς. Ἔτσι τείνει νὰ ἐξαφανιστεῖ ἡ θεμελιώδης προϋπόθεσις τῆς πολιτικῆς σὺν ἱστορικᾷ ἀναγκαίᾳ μεσολάβησιν ἀνάμεσα στοὺς ἐκπαισμένους τῶν διαφόρων τρόπων παραγωγῆς. Ἀπὸ τὴ στιγμὴ πού τὸ Κεφάλαιον ἐγκαθιδρύεται σὰν μοναδικὸς κυρίαρχος, καμμιὰ ταξικὴ συμμαχία δὲν ἔχει πρὸς λόγον ὑπάρξεως. Κ ἄ θ ε πολιτικὴ εἶναι καθαρὴ ἰδεολογία καὶ ἀπάτη, καὶ πρέπει νὰ καταγγέλλεται σὰν τέτοια.

Ὁ κλασσικὸς διανοούμενος ξεπέφτει, ἡ ἄρχουσα ἰδεολογία γίνεται ἰδεολογία τοῦ ἔμπο-

ρεύματος. Με δυο λόγια τὸ Κεφάλαιο κυριαρχεῖ παντοῦ, μεταμορφώνει τὴ ζωὴ τῶν ἀνθρώπων κατὰ τρόπο ὥστε κάθε κοινωνικὴ δραστηριότητα νὰ εἶναι φορέας τοῦ προτσέσους ἀνα- παραγωγῆς του. "Όλες οἱ τάξεις μετέχουν στὸν τρόπο παραγωγῆς του. Σχεδὸν κάθε ἄνθρωπος, σχεδὸν κάθε κοινωνικὴ «κατηγορία» ἐργάζεται, ἀναλαμβάνει μιὰ λειτουργία γιὰ τὸ Κεφάλαιο, τὸ ὁποῖο σὲ ἀντάλλαγμα ἐξασφαλίζει τὴν ἐπιβίωσή τους (μισθωτὴ ἐργασία). Τὸ Κεφάλαιο δὲν χρειάζεται πιά πατερίτσες γιὰ νὰ περπατήσει, ἀπαλλάσσεται ἀπὸ τὶς παλιές ἰδεολογικὲς μεσολαθήσεις ὅπως ἡ πολιτικὴ ἰδεολογία καὶ μπορεῖ στὸ ἐξῆς νὰ ὁργανώσει ἄμεσα τὴ ζωὴ τῆς ἀνθρωπότητας μετὰ τὴν ἐπενέργεια τοῦ μηχανισμοῦ τῆς Ἀ- Εἰας. "Αν ἡ ἰδεολογία ἦταν ἀνέκαθεν ὕλικὴ δύναμις, τώρα ἡ ἐμπορευματικὴ ὕλη ἐγίνετο ἰδεολογία. "Ετσι ἐγκαθιδρύεται καὶ ἐνισχύεται ἡ ὕλικὴ κοινότητα τοῦ Κεφαλαίου. Οἱ κατηγορίες τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Κεφαλαίου εἶναι πολυάριθμες. Στὰ σχίσματα μέσα στὴν «παλιά» μπουρζουαζία ἀντιστοιχοῦν τὰ σχίσματα μέσα στὸ «παλιό» προλεταριάτο (ἐργάτες ἀνεπίδοτοι καὶ εἰδικευμένοι) καὶ ἀνάμεσά τους παρατάσσονται ὅλα τὰ νέα προλεταριοποιημένα μεσοῖα στρώματα. Ἐγκαθιδρύεται μιὰ ἱεραρχικὴ κλίμακα ἐντυπωσιακῶν διαστάσεων, ἀπ' ὅπου ἐκπηγάζει καὶ ὁ πολὺμορφος μῦθος τῆς ἀντιαυταρχικῆς πάλης ποὺ ἀντικαθιστᾷ τὴν πάλη τῶν τάξεων.

Οἱ κοινωνικὲς κατηγορίες τοῦ Κεφαλαίου, ὁργανωμένες ἀπὸ τὸ νόμο τῆς ἈΕἰας, ὑποχρεώνονται νὰ ἐρθουν ἀντιμέτωπες. Ὁ ἀγώνας εἶναι ἀδυσώπητος: ὁ καθένας πρέπει νὰ κερδίσει τὴ θέση του κάτω ἀπ' τὸν ἥλιο τῆς ὕλικης κοινότητος τοῦ Κεφαλαίου, δηλαδὴ ὁ καθένας ρυθμίζει τὴν ἐπιβίωσή του μετὰ τὸν πρὸς συμφέροντα τρόπο, παζαρεύει τὴν ἐργασιακὴ του δύναμις γιὰ νὰ ἐπιτύχει τὴν καλύτερη δυνατὴ τιμὴ. "Όσοι ὅμως βγαίνουν κερδισμένοι: δὲν μποροῦν κατὰ κανόνα νὰ παραδοθοῦν στὴν ἐφησυχαστὴ βλέπουν ἀργὰ ἢ γρήγορα τὴν ἐπιβίωσιν αὐτῶν τῆς ἐπιβίωσής τους νὰ ἀμφισβητεῖται — τὸ Κεφάλαιο δὲν μπορεῖ νὰ ἐγγυηθεῖ οὔτε τὴν ἐπιβίωση — καὶ πρέπει νὰ ξαναρχίσουν τὶς ἀμφισβητήσεις... Φυσικὰ τὸ προτσέσος αὐτό, μ' ὅλες τὶς μεταλλαγές του, εἶναι περισσότερο εὐδιάκριτο στὶς Ἐνωμένες Πολιτεῖες ὅπου τὸ πρὸς εὐήμερον μεταβλητὸ Κεφάλαιο, οἱ ἐργάτες τῶν αὐτοκινητοβιομηχανιῶν καὶ τῶν πολεμικῶν βιομηχανιῶν, ποὺ τοὺς ἐκθειάζαν σὰν πρότυπα ἰσότητας ἀβράνειας, ἀρχίζουν νὰ δυσανασχετοῦν σὲ μεγάλη κλίμακα. Γι' αὐτοὺς ὅλα τίθενται ὑπὸ ἀμφισβήτηση καὶ, ἐξαιτίας τῆς σπουδαιότητάς τους στὸν ἀμερικάνικο καπιταλισμὸ, ἀπεικονίζουν σὲ τελικὴ ἀνάλυση τὴν κρίση του.

Εἶναι ἀνόητο νὰ μιλάμε γιὰ ἀντίδραση ὅταν οἱ ἐργάτες τῆς ἀμερικάνικης πολεμικῆς βιομηχανίας κατεβαίνουν στὸ δρόμο γιὰ νὰ ζητήσουν τὴν ἐξακολούθηση τοῦ πολέμου στὸ Βιετ- νάμ, ὅπως κάνουν οἱ ἀληθινοὶ δημοκράτες ποὺ μέσα στὴν «προοδευτικὴ» ἡλιθιότητά τους ἀδυνατοῦν νὰ καταλάβουν ὅτι κάθε ρεφορμισμὸς εἶναι στὸ ἐξῆς ἀδύνατος στὶς Ε.Π.Α. Οἱ προλεταριοὶ ὑπερασπίζονται τὸ ἐμπόρευμα τους ἐργασιακὴ δύναμις ὅσον δὲν τίθεται γι' αὐτοὺς ἡ ἀνάγκη τῆς καταστροφῆς του, καὶ εἶναι ἀκριβῶς ἐπειδὴ συναντοῦν ὁλοένα περισσότερες δυσκολίες νὰ τὸ ὑπερασπίσων ποὺ θὰ ὑποχρεωθοῦν ἀργὰ ἢ γρήγορα νὰ τὸ καταστρέψουν. Ἡ μόνη ἐναλλακτικὴ λύση τοποθετεῖται ἀνάμεσα σ' αὐτὴ τὴν ἐπιβίωση — ποὺ τείνει νὰ προεκταθεῖ μέχρι τὸ φυσικὸ θάνατο — καὶ τὴν Ἀντιεξουσιαστικὴ Ἐπανάσταση.

Ἀποστεριώνοντάς τιν ἀπὸ κάθε ταξικὸ περιεχόμενο, τὸ Κεφάλαιο ἐνσωματώνει τὴν πολιτικὴ στὴν ὕλική του κοινότητα. Δεδομένου ὅτι οἱ νόμοι τοῦ Κεφαλαίου εἶναι πιά οἱ θεμελιώ- δεις νόμοι κάθε ὁργάνωσης, ἡ πολιτικὴ ὁργανώνει ἐπιφανειακὰ τὴ μιὰ ἢ τὴν ἄλλη κοινωνικὴ ὁμάδα, τὴ μιὰ ἢ τὴν ἄλλη κατηγορία ὑπαλλήλων τοῦ Κεφαλαίου. Ἡ πολιτικὴ ἀπάτη, ποὺ ἐμφανίστηκε μετὰ τὴ σοσιαλδημοκρατία, προσεγγίζει τὴν τελέωση ἐφόσον τὰ ἐργατικά κόμματα ἀντλοῦν τὴν ὑπαρξὴ τους ἀπὸ τὴν ὑποταγὴ τῆς ἐργατικῆς τάξης, ἐπομένως ἀπὸ τὴν ὑπαρξὴ τοῦ Κεφαλαίου. Εἶναι ζήτημα ζωῆς ἢ θανάτου γι' αὐτὰ τὰ μαγαζάκια νὰ παραμείνουν τὸ προλεταριάτο ἀντικείμενο τοῦ κεφαλαίου, νὰ μὴν ἀναζητᾷ τοὺς δρόμους τῆς αὐτοδράσης του.

Κάθε πολιτικὴ ὁμάδα ἔχει μιὰ κοινωνικὴ κατηγορία ἀπ' ὅπου ἀντλεῖ κατὰ προτίμηση τὴν πελατεία της. Στὴ Γαλλία λογυχάρη ἡ μοντέρνα μερίδα τῆς μπουρζουαζίας προτιμᾷ τοὺς Servan — Schreiber καὶ Lecanuet, ἐνῶ ἡ παραδοσιακὴ μερίδα της καὶ μιὰ φράξια τῆς «κλασσικῆς» μικρομπουρζουαζίας (στρώματα ἀκόμα σημαντικὰ στὸν ἀναχρονιστικὸ καπι- ταλισμὸ τῆς Γαλλίας) προτιμοῦν τὴν U.D.R. — «Ἐνωσὶν Ἀμύνης τῆς Δημοκρατίας». Στὸ Κ.Κ. ἀναλογεῖ ἡ «ἀξία ἐργατικὴ τάξη» καὶ στὸ P.S.U. — Ἐννοποιημένο Σοσιαλιστικὸ Κόμμα

“ἐκλογικὴ ἀπεργία”

— οἱ τεχνικοί. Οἱ ἀριστεριστὲς στρέφονται πρὸς τοὺς φοιτητὲς καὶ τοὺς διανοομένους, ἐνῶ οἱ μαοϊκοὶ συγκινοῦνται περισσότερο ἀπὸ τοὺς Ξένους ἐργάτες, ἀπὸ τοὺς γέρους (κατὰ πρό-
τίμηση παλαίμαχους τῆς «Ἀντίστασης») καὶ ἀπὸ τὶς νοικοκυρές.

Κάθε μαγαζάκι ὁμως προσπαθεῖ νὰ προσελκύσει τὴν πελατεία τοῦ γείτονα. Ἡ U.D.R. ἀπὸ τότε ποὺ ἰδρύθηκε προσπαθεῖ νὰ ὑπονομεύσει τὴν ἡγεμονία τοῦ K.K. στοὺς ἐργάτες καὶ ἀφείλει τῇ διαρκῇ κυριαρχία της ἀπὸ τὸ 1958 στὴ σχετικὴ ἐπιτυχία αὐτῆς τῆς προσπάθειας. Καμμιά πολιτικὴ ὁμάδα δὲν μπορεῖ νὰ κυριαρχήσει δίχως νὰ παίξει τὸ χαρτί της σὲ πολλὰς κοινωνικὲς κατηγορίες, γιὰτὶ κάθε μιὰ ἀπ’ αὐτὲς εἶναι ἀριθμητικὰ μειοψηφία καὶ εἶναι ὅλες ἀπορρίπτει γιὰ τὴ λειτουργία τοῦ συστήματος, ἐπομένως καὶ γιὰ τὴ διαχείρισή του ἀπὸ τὰ μαγαζάκια.

Ἔτσι ἀναφαίνονται οἱ συνεννοήσεις καὶ οἱ συμβιβασμοί, ἀλλὰ τώρα πιά μέσα στὰ πλαίσια τοῦ Κεφαλαίου καὶ μέσα στὰ πλαίσια τοῦ κάθε κόμματος τοῦ Κεφαλαίου. Ἀπὸ δῶ προ-
κύπτει ὁ «μετωπισμός» τῶν διαφορῶν κοινωνικῶν κατηγοριῶν μέσα σὲ κάθε κόμμα καὶ ἡ δη-
μοκρατία, ποὺ ἀντανάκλᾳ τὴν ὁλοκληρωτικὴ δικτατορία τοῦ Κεφαλαίου. Σ’ αὐτὸ τὸν «ταξικὸ»
μετωπισμὸ ἐνοφθαλμίζεται ἡ ν α γ κ α σ τ ι κ ἂ καὶ ὁ μετωπισμὸς τῶν πολιτικῶν μαγαζιών
ἀνάμεταξὺ τους. Οἱ τροτσκυστὲς ἐκδηλώνουν αὐτὴ τὴν καπιταλιστικὴ ἀνάγκη μὲ τὴ μεγαλύ-
τερη συνέπεια κάνοντας διαρκεῖς ἐκκλήσεις γιὰ τὸ «ἐνιαῖο ἐργατικὸ μέτωπο», δίχως ὁμως
νὰ κατανοοῦν ὅτι ἡ πραγματοποιήσῃ του θὰ ἀπαιτοῦσε νὰ συμπεριληφθεῖ γιὰ παράδειγμα καὶ
ἡ U.D.R.

Ἡ ἐκλογικὴ μάχη διεξάγεται μὲ ἑκατομῦρια ποὺ δὲν ἀφήνουν καμμίαν εὐκαιρία πολιτι-
κῆς ἐπένδυσης νὰ περάσει ἀνεκμετάλλευτη, μὲ χρυσωμένα χάπια καὶ κονκάρδες, μὲ μαζο-
ρέττες καὶ φανφάρες, μὲ τηλεμονομαχίες γιὰ τηλεθεατὲς. Ἡ εἰκόνα εἶναι πάντα ἴδια: —
Πῶς εἶπατε; Μὰ αὐτὸ ἐγὼ τὸ εἶπα πρῶτος! — Θὰ ἀστείεύτε ἀγαπητὲ μου! Μὰ βεβαίως
ἐγὼ τὸ εἶπα πρῶτος! Παιδαριωδία τῶν καπιταλιστικῶν γηραιῶν... “Ὅλοι εἶναι ἀριστεροί,
ὅλοι ἀσχολοῦνται μὲ προβλήματα «κοινωνικά». Γιατὶ οἱ π ρ α γ μ α τ ι κ ἔς ἐκλογὲς εἴ-
ναι πλειοδοτικὸς διαγωνισμὸς ἀπατεωνιδᾶς πάνω στὴ ράχη τῆς προλεταριοποιημένης ἀνθρω-
πότητας.

Ἡ νομοθετικὴ ἐξουσία δὲν νομοθετεῖ πιά παρὰ μόνο ὅταν τὸ θελήσει ἡ ἐκτελεστικὴ, ποὺ
εἶναι φυσικὰ κι αὐτὴ ὑποταγμένη στοὺς γενικοὺς καὶ ἀναπόδραστους νόμους τοῦ Κεφαλαίου.
Τὰ κοινοβουλία δὲν εἶναι πιά παρὰ μουσεῖα-θέατρα ὅπου τὴ μιὰ κοιμοῦνται καὶ τὴν ἄλλη προ-
καλοῦν τρικυμίες σὲ μιὰ σταγόνα νερὸ οἱ μικρὲς μαριονέττες τῆς πολιτικῆς. Ὅρισμένες μέ-
ρες οἱ νόμοι ψηφίζονται ἀπὸ μερικοὺς βουλευτές: ἐπαγγελματικὴ εὐσυνειδησία... Οἱ ἄλλοι
παραμένουν ἀπαθεῖς εἴτε ἀσχολοῦνται μὲ τὶς ἐξωκοινοβουλευτικὲς δουλιτσες τους, ποὺ αὐ-
τὲς τουλάχιστον θέλουν λίγη φροντίδα. Τὸ ἴδιο συμβαίνει καὶ μὲ τὰ διεθνῆ ταίρκα ὅπως ὁ
Ο.Η.Ε., ὅπου στὴν ἐποχὴ τοῦ ὁ Χρυστάφ, χτυπώντας τὸ ἔδρανο μὲ τὸ παπούτσι του, ἔδει-
ξε ὅτι ἦταν ἀπὸ πάστα μεγάλο πολιτικὸ. Ἐξάλλου, σύμφωνα μὲ πληροφόρησης ποὺ διέρρευ-
σαν ἀπὸ ἀξιοπιστὲς πηγές, ὁ Μάο Τσέ Τούνγκ ὁ διανοητὴς προετοιμάζει γιὰ πολὺ σύντομα
ἓνα συναρπαστικὸ κινέζικὸ νούμερο μὲ καμουφλισμένες παγίδες καὶ προσποιητὰ χαστού-
κια!

Σὰν παράδειγμα αὐτῆς τῆς παρακμῆς τῆς πολιτικῆς μπορούμε νὰ συγκρίνουμε τὶς συζη-
τήσεις γιὰ τοὺς CORN LAWS (Νόμοι περὶ Σιτηρῶν: σχετικὰ μὲ τὴν τελωνειακὴ προστασία
τῆς ἀγγλικῆς γεωργίας) στὴν Ἀγγλία τοῦ 19ου αἰῶνα μὲ τὰ διατάγματα τοῦ Νίξον τὸν Αὐ-
γουστο τοῦ 1971.

Ἐπιδιώκοντας τὴν κατάργηση τῶν CORN LAWS, ἡ βιομηχανικὴ μπουρζουαζία Ζητοῦσε
τὸ μέρος τοῦ συνολικοῦ κέρδους ποὺ περιερχόταν στὴν ἀριστοκρατία τῶν γαιοκτημόνων μὲ
τὴ μορφή γαιοπροσόδου. Τότε ἡ ἀγγλικὴ γεωργία ἦταν ἀκόμα σχετικὰ σημαντικὴ, ἀλλὰ ἡ βρε-
τανικὴ κοσμοκρατορία ἐπέτρεπε τὴν εἰσαγωγὴ σιταριοῦ ἀπὸ ἄλλες χώρες σὲ χαμηλότερη
τιμὴ. Αὐτὸ ποὺ ἤθελε ἡ βιομηχανικὴ μπουρζουαζία ἦταν ἡ πτώση τῆς ἀξίας τῆς ἐργασιακῆς
δύναμης. “Ὅσο γιὰ τὴν ἀριστοκρατία, προσπαθοῦσε νὰ υπερασπίσει ἓνα προνόμιο δημιουργη-
μένο σὲ μιὰ παρωχημένη ἐποχὴ, ὅταν μπορούσε νὰ υπερασπίσει τὸ σιτάρι της μὲ τελωνεια-
κοὺς φραγμούς. Ἡ συζήτηση — ἡ κ ο ι ν ο β ο υ λ ε υ τ ι κ ἡ συζήτηση — ἀνάμεσα στὶς
δύο τάξεις ἦταν πεισματώδης καὶ κάθε μιὰ ἀναζητοῦσε στηρίγματα, ἰδίως στὸ προλεταριάτο.
Διάρκεσε πολλὰ χρόνια καὶ ἡ ἔκβασις τῆς ἦταν νικηφόρα γιὰ τὴ μπουρζουαζία, ἐπειδὴ τὸ κύ-
ριο ὄπλο της ἦταν φυσικὰ ἡ ἀκατανίκητὴ ἀνάπτυξη τοῦ Κεφαλαίου.

Ἡ ἀμερικάνικη κοινωνία τοῦ 1971 εἶναι ἄρκετὰ ἐνοποιημένη ὥστε νὰ μποροῦν νὰ παίρ-

νονται κρυφά οι σημαντικώτερες αποφάσεις του Νίξον, πράγμα που απαιτεί ο ανταγωνισμός με τις άλλες εθνικές μπουρζουαζίες. Καμιά συζήτηση (δημόσια) δεν είναι αναγκαία. Ο Νίξον υπακούει άμεσα στις απαιτήσεις της πορείας του Κεφαλαίου, που επιβάλλει προς το παρόν μιαν έπιστροφή στον προστατευτισμό. Ο Νίξον ξέρει με τον τρόπο του ότι το ολοκληρωτιστικό Κεφάλαιο είναι ο καλύτερος δημοκρατικός εκπρόσωπος της (έπίσημης) κοινωνίας στο σύνολό της. Κι' ενόσω συμβαίνουν αυτά, οι πολιτικοί προετοιμάζουν το διάκοσμο του τετελεσμένου γεγονότος.

Έξάλλου στις Ένωμένες Πολιτείες είναι χαρακτηριστικό να βλέπουμε δύο ριζικά όμοια κόμματα (ρεπουμπλικάνους και δημοκράτες) να μάχονται και να διαδέχονται το ένα το άλλο στην έξουσία από προπατορικών χρόνων. Αυτή η αρχαιότητα του πολιτικού θεάματος στις Ε.Π.Α. εκφράζει τη νεαρότητα της αμερικάνικης κοινωνίας, που πέρασε σχεδόν άμέσως από την πρωτόγονη κοινότητα στην κοινότητα του Κεφαλαίου. Ο ένοφθαλμισμός του καπιταλιστικού τρόπου παραγωγής στην πρωτόγονη κοινωνία δεν επιδέχονταν καμιά συζήτηση. Η άναυδή μπουρζουαζία έπρεπε να επιβληθεί με τη βία. Και τότε έκανε αφανίζοντας τους Ινδιάνους και κατόπιν καταργώντας με την ένοπλη βία τη δουλοκτησία του Νότου, που δεν μπορούσε παρά να έχει μεταβατικό χαρακτήρα εξαιτίας του άρχαισμού της σε σχέση με τις απαιτήσεις του Κεφαλαίου που γενικεύει την κυριαρχία του.

Η πολλαπλότητα των τρόπων παραγωγής επομένως και ο ανταγωνισμός των κατεχουσών τάξεων, ήταν πρακτικά άνυπαρκτη στις Ε.Π.Α. κατά την περίοδο της ανόδου του καπιταλισμού. Αυτός είναι ο λόγος που δεν υπήρξαν ή υπήρξαν ελάχιστα ανταγωνιστικά πολιτικά συμφέροντα. Η δημοκρατική μυθοποίηση διαρκεί, μ' όλη της την «καθαρότητα», από τότε που εγκαθιδρύθηκε ο καπιταλισμός. Από εκεί άλλωστε πηγάζει η δύναμή της. Το Κεφάλαιο των Ε.Π.Α., στο Βορρά τουλάχιστον, άσκησε πολύ γρήγορα μιαν πρσγματική κυριαρχία στην κοινωνία. Αλλά η φάρσα ήδη αρχίζει να τρεμοσβήνει. Οι τελευταίες προεδρικές εκλογές έδειξαν ότι το 45% των αμερικάνων προλετάρων — όσοι απέχουν επειδή δεν έχουν πια τίποτα να κερδίσουν ούτε και να χάσουν — μέσαστο σύστημα — δεν μπορούν στο έξης να αφομοιωθούν στην ύλική κοινότητα του Κεφαλαίου, δεν μπορούν πια να έπιστρατευθούν από το πολιτικό θέαμα.

Πέρα βρέχει, κύριοι! Μέχρι που να σάς φτύσουμε κατάμουτρα!

Έτσι απέτυχε ή αληθινά δημοκρατική απόπειρα του Mac Govern, ή υποστηριζόμενη από το μοντερνιστικό θίσο της λεγόμενης «ριζοσπαστικής» νέας άριστερας, να δημιουργήσει την ψευδαίσθηση ότι μπορεί να αφομοιώσει τους άναφομοίωτους (ισόθιους άνέργους των γκέττο).

Έκει προβάλλει το αίτημα της δημιουργίας της Ανθρώπινης Κοινότητας, που η ύπαρξη της προϋποθέτει την καταστροφή της Κοινότητας του Κεφαλαίου. Κι αν η παρουσία του γερο-τυφλοπόντικα της επανάστασης είναι ακόμα δυσδιάκριτη, αυτό όφειλεται στην άπασχόλησή του με την έκκαθάρση των τελευταίων άπορριμμάτων Underground.

Στή Γαλλία η δημοκρατική μυθοποίηση έχει ακόμα μιαν ζωτικότητα, που την άντλει από τον άρχαισμό του έθνικού Κεφαλαίου. Μικρέμποροι, μικροβιοτέχνες και μικροδιανοούμενοι δίνουν κάποιο περιεχόμενο στο θέαμα προβάλλοντας αντίσταση στην άπορρόφηση τους από το Κεφάλαιο. Ότι το περιεχόμενο αυτό είναι κατ' έσοχόν άντιδραστικό, να κάτι που δεν άπασχολεί καθόλου τους διάφορους πολιτικούς θιάσους: τους διεκδικούν με φανατισμό ό ένας άπ' τον άλλο, με έρωτικές ματιές και ύφος που ύπόσχεται πολλά... — "Έρχεσαι, Nicoud χρυσό μου; — Πόσο, ρωτάει αυτός με τη σειρά του, πόσον καιρό θα μάς άφήσετε να ζήσουμε;

Αλλά οι βουλευτικές εκλογές του 1973 περιλαμβάνουν και μιαν πρωτότυπη άτραξιόν: τη συμφιλίωση των άδερφών έχθρων, του Κομμουνιστικού Κόμματος και των Γάλλων σοσιαλδημοκρατών. Έπιτέλους τα πράγματα μπαίνουν στη θέση τους με τη συμφιλίωση αυτή, η όποία έμπεριέχει την αλήθεια της ρήξης που χρονολογείται από μισόν αιώνα. "Όσο για το κοινό πρόγραμμα, ό "Ένγκελς το σχολίασε έδώ κι έκατό πε-

* Nicoud : ήγέτης του «δυναμικού» συνδικάτου των βιοτεχνών και μικρεμπόρων. Βεντέτα της αντίστασης των κλασσικών μεσαίων στρωμάτων έναντια στην άπερρόφηση τους από το Κεφάλαιο.

ρίπου χρόνια. Πρόκειται γιὰ ἓνα σχόλιο πού τὸ «ἀριστεριστικό» πρακτεῖο εἰδῆσεν «LIBERATION» («Ἀπελευθέρωση», τοῦ ἐθνικοῦ Κεφαλαίου φυσικά) ἔκρινε Ζωτικῆς σημασίας νὰ μὴ μεταδώσει: «Οὔτε ἡ μετατροπὴ σὲ μετοχικὲς ἐταιρίες, οὔτε ἡ μετατροπὴ σὲ Κρατικὴ ἰδιοκτησία δὲν ἀφαιρεῖ ἀπὸ τίς παραγωγικὲς δυνάμεις τὴν ιδιότητα τοῦ Κεφαλαίου» (ἀπόσπασμα ἀπὸ τὸ «Anti-Marchais»).

Ἡ ἄνοδος τῆς ἀριστερᾶς στὴν ἐξουσία θὰ σήμαινε ἀπλῶς ὅτι τὸ μεταβλητὸ κεφάλαιο σὰν τέτοιο ἀποκτᾷ ὁλοένα μεγαλύτερη σπουδαιότητα σ’ αὐτοὺς τοὺς καιροὺς τῶν ἰσχνῶν ἀγελάδων γιὰ τὸν παγκόσμιον καπιταλισμό· ἀλλὰ θὰ σήμαινε κριτικῶς ὅτι τὰ «πλατειὰ λαϊκὰ στρώματα» — μ’ ἄλλα λόγια τὸ σύνολο τῶν σκλάβων τοῦ Κεφαλαίου πού θέλουν, πρὸς τὸ παρόν, ν’ ἀλλάξουν ἐπιβίωσιν — εἶναι μιὰ σημαντικὴ ἐκλογικὴ δύναμις ἀπέναντι στὴ χούφτα τῶν μεγαλοκαρχαριῶν. Ἡ ἀριστερὰ κατανόησε κι αὕτὴ μὲ τὸν τρόπο τῆς τὸ φαινόμενο τῆς προλεταριοποίησης! Σ’ αὐτὸ τὸ δρόμο τὴν ἀκολουθεῖ ἡ δεξιὰ, πού παίζει τόσο ἐπιδεικτικὰ τὸ χαρτί της πᾶν στὴν «ἐπίλυσιν τῶν κοινωνικῶν προβλημάτων» ὥστε δυσαρτεσεῖ μιὰ μερίδα τῆς ἐργοδοσίας.

Στὴ Γαλλία ὅπως καὶ ἄλλου ἢ «ἀληθινῆ» ἀριστερὰ Ζητᾶ τὴν ἀναζωογόνηση τῆς δημοκρατίας. Θέλει ἓνα «πραγματικό» κοινοβούλιο μὲ «πραγματικὲς» συζητήσεις — ἓνα θέαμα ἐπιτέλους ἐλκυστικό! Ἀλλὰ ἡ ἐπίσημη ἀντιπροσωπευτικὴ τοῦ κομμουνισμοῦ φτάνει στὰ πενήντα χρόνά της καὶ τὸ ἀντεπαναστατικό κίνημα πού τὴ γέννησε καὶ τὴ διαιώνισε τείνει νὰ πάρει τέλος μὲ τὴν ἐμφάνισιν τοῦ νέου Ἀντιεξουσιαστικοῦ κινήματος. Ἔτσι τίθεται γιὰ τὴν ἀντεπανάστασιν ἡ ἐπιτακτικὴ ἰνάνγκη νὰ ἀνακαινίσῃ τὴν πρόσοψίν της. Τὸ νεαρὸ ἀριστεριστικὸ στέλεχος Krivine, ντυμένος α-λα Tati, ἔκανε αἰσθητικὴ κατὰ τὴ διάρκεια μιᾶς συζήτησης στὴν τηλεόραση. Ἀναζωογονώντας τὸ θέαμα φανέρωσε τὰ παρσκήνιά του, γιὰ νὰ ἀποκτήσουν ἐπιτέλους οἱ τηλεθεατὲς τὴ δυνατότητα νὰ ἐξακριβώσῃν ἂν ὁ κάθε ὑπηρέτης τοῦ Κεφαλαίου κάνει εὐσυνείδητα τὴ δουλειά του! Naί, ἡ ἐργατικὴ τάξη ὑπάρχει, ὁ Krivine τὴ συνάντησε. Οὐφ!!! Καὶ ὁ διαχωρισμὸς ἀνάμεσα σὲ δρῶντα ὄντομα καὶ θεατὲς! Ἄλλωστε δὲν εἴμαστε ὅλοι μέλη τῆς μεγάλης Κοινότητος τοῦ Κεφαλαίου;..

Ὁ ἀριστεριστικὸς θίασος, σ’ ἄλλῃ ἱστορικῇ στιγμῇ καὶ ἐπομένως μ’ ἄλλες μορφές, παίζει ἀπέναντι στοῦ Κομμουνιστικοῦ Κόμματος τὸν ἴδιον διπλὸ ρόλο πού αὐτὸ εἶχε παίξει ἀπέναντι στὰ σοσιαλδημοκρατικὰ κόμματα κατὰ τὴν ἐπαναστατικὴ ἄνοδο τοῦ 1917-1920. Ἀπ’ τὴ μιὰ μεριά προσπαθεῖ νὰ ἐλέγξει τοὺς ἀγῶνες γιὰ νὰ τοὺς διοχετεύσῃ πρὸς τὴν ἀφομοίωσίν τους ἀπὸ τὸ Κεφάλαιο, ὅρα γιὰ νὰ τοὺς ἐνσωματώσῃ στὴν πολιτικὴ καὶ στὸν κοινοβουλευτισμὸ (βλέπε τὸν ταχυδακτυλουργικὸ ἀλλὰ λογικὸ ἰσχυρισμὸν τους ὅτι ἐπιβαλλόταν ἡ συμμετοχὴ στὶς ἐκλογὰς ταυτόχρονα μὲ τὴ συνέχιση τῶν ἀγώνων, καὶ ὅτι τὰ ἐκλογικὰ ἀποτελέσματα θὰ συγκεκριμενοποιούσαν τὰ ἀποτελέσματα τῶν ἀγώνων!!!). Ἀπ’ τὴν ἄλλῃ μεριά εἶναι καταδικασμένοι νὰ ἐπιχρυσώνουν αἰωνίως τὸ οἰκόσημο τοῦ Κ.Κ. ἢ ἀκόμα καὶ τῶν σοσιαλδημοκρατῶν, κατηγορώντας τους γιὰ προδοτικὰ καὶ ἐπομένως ἀναγνωρίζοντάς τους σὰν ἐκπροσώπους τῶν ἐργατῶν. Καὶ σ’ αὐτὸ τὸ σημεῖο ἔχουν ἀπόλυτο δίκιο! Ἡ σοσιαλδημοκρατία, τὸ Κομμουνιστικὸ Κόμμα καὶ ὁ ἴδιος ὁ ἀριστερισμὸς ἦταν, εἶναι καὶ θὰ εἶναι ἐκπρόσωποι τοῦ ἐμπορεύματος ἐργασιακῆς δυνάμει, σφαγεῖς τοῦ «κρέατος γιὰ ὑπερξία». Ἀντλοῦν τὴν ὑπαρξὴν τους ἀπὸ τὴν ὑπαρξὴ τῆς μισθωτῆς ἐργασίας.

Πάντως ἤδη ἀπὸ τώρα ὑπάρχουν κοινωνικὲς κοινότητες πού δὲν μποροῦν νὰ ἀφομοιωθοῦν στὴν κοινότητα τοῦ Κεφαλαίου. Ἐχοντας ἀπορριφθεῖ ἐφ’ ὅρου Ζωῆς ἀπὸ τὸ παραγωγικὸ προτσῆσο καὶ ἀπὸ τὴ μισθωτὴ ἐργασία ἐν γένει, δὲν ἐκπληρώνουν πιά καμμιὰ λειτουργία γιὰ τὸ Κεφάλαιο. Ὅμως αὐτὸ πρέπει ὥς ἐνᾶ βαθμὸ νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν ἐπιβίωσίν τους, μέσα σὲ ὅρια πού τίς ἀποκλείουν ἀπὸ τὴν ἰδεολογικὴ σφαῖρα. Ἡ κατάσταση αὕτὴ πού χαρακτηρίζετις Ε.Π.Α., τὴν πιὸ προηγμένη καπιταλιστικὴ χώρα, ἀπαντᾷ καὶ στοὺς καπιταλισμοὺς πού δὲν μποροῦν νὰ ἀναπτυχθοῦν ἐξαιτίας τῆς ἐπενέργειας τοῦ διεθνoῦς νόμου τῆς Ἀξίας καὶ πού συσσωρεύουν τὴν ὀργανικὴ ἀπόρριψιν προκαπιτα-

* **Marchais** : Γενικὸς γραμματεὺς τοῦ Κομμουνιστικοῦ - Σταλινικοῦ Κόμματος Γαλλίας.

* **Krivine** : ἡγετικὸ στέλεχος τῆς «**Ligue Communiste**» γαλλικοῦ τμήματος τῆς «ἐπίσημης» Τετάρτης Διεθνoῦς.

λιστικῶν τρόπων παραγωγῆς καὶ τὸ ἀνέφικτο τῆς εἰσδοχῆς τοὺς στὸν καπιταλιστικὸ τρόπο παραγωγῆς.

Καὶ στὶς δύο περιπτώσεις τὰ πολιτικὰ μαγαζάκια δὲν μποροῦν, ἢ δὲν μποροῦν πιά, νὰ ὀργανώσουν αὐτὲς τίς κοινότητες ποὺ βρίσκονται στὸ ἐξῆς στὴν περιφέρεια τοῦ πεδίου δράσης τους. Τὴν ἀπόδειξη μᾶς προσφέρουν οἱ ταραχὲς ποὺ συγκλόνισαν τίς Ε.Π.Α. τὸ 1965 (Watts) καὶ ποὺ ἀρχίζουν νὰ ἀνάβουν φωτιὲς στὴ μὴ ἀνεπτυγμένη Ζώνη (Μαδαγασκάρη). Ἐκεῖ τὸ Κεφάλαιο θὰ ὑποχρεωθεῖ νὰ ἀρχίσει ἢ νὰ ἐξακολουθήσει τίς γενοκτονίες τῶν «ἀχρηστων» σὲ μιὰ κλίμακα ποὺ εἶναι ἀκόμα δύσκολο νὰ φανταστοῦμε (βλέπε Μπράνκλα Ντές).

Ἡ ἀντίδραση τῶν κοινοτήτων αὐτῶν, ἐάν κατορθώσει νὰ ἐκδηλωθεῖ — σὲ ἄμεση συνάρτηση μὲ τὸ διεθνὲς προλεταριακὸ κίνημα — θὰ δείξει ξεκάθαρα τὴν ἄμεση ἀνάγκη κοινωνικῆς ἀνατροπῆς καὶ θὰ ἀποτελέσει πρακτικὴ ἐπιβεβαίωση τοῦ περιορισμένου του. Οἱ μοντερνιστικὲς καὶ τριτοκοσμικὲς λύσεις τῶν «προβλημάτων» θὰ γίνουν ἀναμνήσεις πρὸς γενικὴ θημυδία, μιὰ μοῖρα ἀπὸ τὴν ὁποία μόνο ἡ παγκόσμια ἀντεπανάσταση κατόρθωσε μέχρι στιγμῆς νὰ τίς γλυτώσει.

Στὴν Εὐρώπη, καὶ εἰδικότερα στὴ Γαλλία, τέτοιες κοινότητες δὲν ὑπάρχουν, εἴτε ἀπλῶς τείνουν νὰ ἐμφανισθοῦν. Κατὰ κύριο λόγο βρίσκουμε κοινωνικὲς ὁμάδες μισοαφομοιωμένες μὲ τὴ μιὰ ἢ τὴν ἄλλη μορφή: Ὅπως οἱ ξένοι ἐργάτες, ποὺ, ἂν καὶ ἐκπληρῶνουν μιὰ ζωτικὴ λειτουργία γιὰ τὸ εὐρωπαϊκὸ Κεφάλαιο, ἔχουν σὲ σημαντικὸ βαθμὸ ὀκκληστεῖ ἀπὸ τὴν κοινότητα τοῦ «ἐλεύθερου χρόνου» τῆς ἐπιβίωσης. Ὅπως ἐπίσης οἱ «λοῦμπεν» ποὺ, ἀρνούμενοι νὰ ἐργαστοῦν καὶ νὰ ἐκπληρώσουν μιὰ λειτουργία γιὰ τὸ Κεφάλαιο, κλέβουν ἀπὸ τὸ Κεφάλαιο τὸ ἐμπόρεμά του καὶ τὴν ἰδεολογία ποὺ τὸ συνοδεύει, εἰσέρχονται μὲ δικά ρηξή στὴν ὕλική κοινότητα.

Ἀπέναντι σ' αὐτὲς τίς δύο «κατηγορίες», ὁ ρόλος τῶν πολιτικῶν μαγαζιῶν εἶναι νὰ ταχθοῦν ὑπὲρ τῆς ἄμεσης ἐνσωμάτωσής τους στὸ σύστημα (ἐργασία γιὰ τοὺς πρῶτους, ἰδεολογία τοῦ ἐμπορεύματος γιὰ τοὺς δεύτερους), καί, ξεκινώντας ἀπὸ κεῖ, νὰ γίνουν φορεῖς τῆς ὁλοκληρωτικῆς καὶ ἀμετάκλητης ἐνσωμάτωσής τους: καταπολέμηση τοῦ ἀναλφabetισμοῦ, κατοικία, ψυχαγωγία, κατανάλωση ἐν γένει γιὰ τοὺς μὲν ἐνσωμάτωση στὸν ἐνδοξο κόσμο τῆς ἐργασίας γιὰ τοὺς δέ.

Ἔτσι μποροῦμε νὰ κατανοήσουμε τὴν κοινωνικὴ μέριμνα ποὺ προσφέρουν ὀρισμένες ἀριστεριστικὲς ὁμάδες σ' αὐτοὺς τοὺς προλετάρους, καὶ τὴ δημιουργία εἰδικευμένων ὀργανισμῶν ὅπως τὸ G.I.P. («Ὁμάδα Πληροφόρησης γιὰ τίς Φυλακές»).

Τὰ παραδοσιακὰ πολιτικὰ μαγαζάκια δὲν παίρνουν ὑπὸ τὴν προστασία τους τὰ μισοαφομοιωμένα στρώματα γιατί δὲν εἶναι πολίτες μὲ πλήρη δικαιώματα τῆς ὕλικης κοινότητας τοῦ Κεφαλαίου. Ἀρα τὰ μαγαζάκια ποὺ ἀναλαμβάνουν τὴ φροντίδα τους ὀφείλουν νὰ διαχωρίσουν τὴ θέση τους ἀπὸ τὸ παραδοσιακὸ πολιτικὸ παιχνίδι. Ἡ κατάσταση τῆς μισοαφομοίωσης αὐτῶν τῶν προλεταρίων τοὺς ὠθεῖ στὴ βία. Ἡ βία αὕτὴ μπορεῖ νὰ ἀσκηθεῖ μέσα στὴν προοπτικὴ τῆς πλήρους ἐνσωμάτωσής τους στὴν κοινότητα τοῦ Κεφαλαίου, στὰ πλαίσια μιᾶς προσπάθειας νὰ ἐπιτευχθεῖ μὲ δυναμικὰ μέσα κάτι ποὺ τὸ Κεφάλαιο δὲν κατόρθωσε νὰ πραγματοποιήσει μὲ βάση τίς οἰκονομικὲς του ἀνάγκες· μπορεῖ ἐπίσης νὰ ἀσκηθεῖ πρὸς τὴν κατεύθυνση τῆς ρήξης μὲ τὸ Κεφάλαιο. Τὰ πολιτικὰ μαγαζάκια, ὄντας ὑποχρεωμένα νὰ ἀντανακλοῦν τὴ βία αὐτῶν τῶν προλεταρίων μὲ τὴ δική τους βία, δὲν μποροῦν φυσικὰ παρὰ νὰ θεμελιώσουν τὴν πρακτικὴ τους στὴν προοπτικὴ τῆς ἐνσωμάτωσής τους. Εὐνουχίζουν τὴν ἀνατρεπτικὴ δυναμικὴ τῶν ἀγώνων καὶ ἐνισχύουν τὴν ἀφομοιωτικὴ δυναμικὴ (βλέπε τίς ἐξεγέρσεις στὶς γαλλικὲς φυλακὲς καὶ τὸ ρόλο τοῦ G.I.P.).

Ὅταν τὸ κύμα τῆς βίας ἀποσύρεται ἐνῶ τὸ πρόβλημα τῆς μισοαφομοίωσης ἐξακολουθεῖ πάντα νὰ τίθεται, τὰ μαγαζάκια ἐξαπολύουν δημοκρατικο-λεγκαλιστικὲς ἐκστρατείες, καταγγέλλουν τὸ «σκάνδαλο» καὶ ζητοῦν τὴν πλήρη ἐνσωμάτωση ποὺ δὲν κατορθώθηκε νὰ ἐπιτευχθεῖ μὲ τὴ βία.

Στὴ Γαλλία τὸ ρόλο αὐτὸ παίζουν κυρίως οἱ μαοϊκοὶ τῆς «GAUSE DU PEUPLE», ἀναγκαστικά ἀπὸ κοινῆς μὲ τοὺς πιὸ «εὐυπόληπτους» δημοκράτες ποὺ παράγουν ἕναν ὡκεανὸ δηλώσεων καὶ ὑπομνημάτων γιὰ τὴν ἐξύψωση τῶν μισοαφομοιωμένων στρωμάτων σὲ πλήρεις προλεταριακοὺς πολίτες!

Εἶναι λοιπὸν ἡ ἰδιομορφία τοῦ μαγαζιοῦ τοὺς ποὺ ὑποχρεώνει αὐτοὺς τοὺς μαοϊκοὺς νὰ ἀπορρίψουν τὸν κοινοβουλευτισμὸ καὶ ὄχι μιὰ κάποια ριζοσπαστικότητα, τὴν ὁποία ὁ μῦθος τῆς βίας τους (τῆς βίας καθαρῆς!) καταχώρισε στὸ ἐνεργη-

τικό τους στὰ μάτια πολλῶν προλετάρων πού αισθάνονται τὴ βία ἢ ἀνάγκη νὰ ἔρθουν σὲ ρῆξη μὲ τὸ Κεφάλαιο δίχως νὰ ἔχουν ἀκόμα συνείδηση τοῦ περιεχομένου αὐτῆς τῆς ρῆξης.

Ἡ ἰδιομορφία αὐτοῦ τοῦ μαγαζιῶ ἔγκειται ἀκόμα σὲ τοῦτο, ὅτι τὸ πολιτικὸ του κεφάλαιο περιλαμβάνει τὴ ζωὴ τῆς προλεταριακῆς πελατείας του. Παίζει μὲ τὴ ζωὴ τους, τὴ χειραγωγεῖ χειραγωγώντας τὴ βία τους. Ἡ παρὰσση περιλαμβάνει καὶ τὴ διελκυστίνδα μὲ τὸ θάνατο (βλέπε τὴν περίπτωσι τοῦ Pierre Overney, νεκροῦ «γιά τὴν Ὑπόθεσι τοῦ Λαοῦ»).

Ἡ γενικὴ προλεταριοποίηση, πού ἐμπεριέχονταν δυνητικὰ στὴν προλεταριακὴ δικτατορία τῶν ἐργατικῶν συμβουλίων, πραγματοποιήθηκε μετέπειτα ἀπὸ τὸ Κεφάλαιο — καὶ μὲ μορφὴ μυθοποιημένη ἐφόσον καθένas ἔγινε ὑπάλληλός του. Ἡ διαίρεσι σὲ φράσεις μέσα στὴν κοινότητα τοῦ Κεφαλαίου εἶναι ἀποτέλεσμα τοῦ ἱστορικὰ παρασιτικοῦ χαρακτῆρα τοῦ καπιταλιστικοῦ τρόπου παραγωγῆς μετὰ τὴν ἡττα τοῦ προλεταριάτου σὲ παγκόσμια κλίμακα στὶς ἀρχὲς τοῦ αἰῶνα μας.

Στὸ ἐξῆς ἡ ἀνασυγκρότησι τοῦ προλεταριάτου σὲ τάξι περνάει μέσα ἀπὸ τρῶμας συγκρούσεις στοὺς κόλπους του. Συγκρούσεις ἀνάμεσα στὶς μερίδες πού ἐκδηλώνουν τὴν ἀνάγκη τῆς ἀνατροπῆς καὶ στὶς μερίδες πού ἐξακολουθοῦν νὰ ἀρκοῦνται στὴν ὕλικὴ κοινότητα τοῦ Κεφαλαίου. Ἡ πάλι αὐτὴ ἀποτελεῖ ὡς ἓνα βαθμὸ ἐξωτερικὴ ἐκδήλωσι τῆς «παλιᾶς» ταξικῆς πάλης, πού θὰ ὀδηγοῦσε στὴ δικτατορία τοῦ ἐργατικοῦ προλεταριάτου. Ὅταν τὸ τελευταῖο ὑποχρεώνεται νὰ ἀγωνιστεῖ, παραμένει στὴν πρώτη γραμμὴ τοῦ μετώπου. Πάντως, ἀφ' ἑνός, εἶναι ἀναπότρεπτη ἡ ὑπαρξὴ συγκρούσεων μέσα στοὺς ἴδιους τοὺς κόλπους τοῦ ἐργατικοῦ προλεταριάτου· ἀφ' ἑτέρου, δὲν εἶναι πιά δυνατόν νὰ πραγματοποιηθεῖ μιὰ ἀπλὴ προσχώρησι τῶν μεσαίων τάξεων σ' αὐτό, ἀλλὰ μονάχα μιὰ ἐνσωμάτωσι τῶν νέων προλεταριοποιημένων μεσαίων στρωμάτων στὸ ἀντιεξουσιαστικὸ κίνημα πού ἀποτελεῖ τὸ ξεπέρασμα τοῦ ἐργατικοῦ κινήματος· τέλος, οἱ κοινότητες τῶν ἰσθίων ἀνέργων δὲν ἀναπαύονται μὲ κανένα τρόπο τὴν κατάστασι τοῦ παλιοῦ λοῦμπεν προλεταριάτου, ἀλλὰ εἶναι ἀντίθετα ἡ ζωὰ ἐκδήλωσι τῆς ἀνάγκης τῆς ἀνατροπῆς πού εἶναι ὅμως ὁλότελα ἀνίκανες νὰ πραγματοποιήσουν ἀπὸ μόνες τους.

Τὸ προλεταριάτο δὲν μπορεῖ στὸ ἐξῆς νὰ συγκροτηθεῖ σὲ τάξι παρὰ μόνον γιὰ νὰ ἀρνηθεῖ τὸν ἑαυτὸ του, γιὰτὶ μ' αὐτὸ τὸν τρόπο θὰ ἐπιβεβαιώσῃ τὸ καθολικὸ του εἶναι καὶ τὴν ἀνάγκη τῆς ἀνατροπῆς στὴν κλίμακα ὁλόκληρης τῆς κοινωνίας. Ἡ αὐτοἀρνησις τοῦ εἶναι τὸ μίνιμουμ πού μπορεῖ νὰ κάνει. Ἡ ἀνατροπὴ εἶναι ἄμεση προοπτικὴ, πράγμα πού σημαίνει ὅτι ἡ μεταβατικὴ φάσι πού ἄλλοτε ἀποκαλοῦνταν δικτατορία τοῦ προλεταριάτου δὲν εἶναι στὸ ἐξῆς παρὰ τὸ προτσῆσο συγκρότησι τῆς καθολικῆς τάξης. Μέσα σ' αὐτὸ τὸ προτσῆσο τὸ ἀντιεξουσιαστικὸ κίνημα ἀσκεῖ μιὰ πρακτικὴ δικτατορία μὲ τὴν ἔννοια ὅτι τείνει νὰ περιλάβῃ μέσα του ὅλα τὰ κοινωνικὰ στρώματα ἢ κατηγορίες, καὶ ὅσα δὲν μπορεῖ νὰ περιλάβῃ πρέπει νὰ τὰ καταστρέψῃ. Μποροῦμε νὰ κάνουμε τὴν πρόβλεψι ὅτι σ' αὐτὴ τὴν πάλι οἱ ἀνώτεροι λειτουργοὶ τοῦ Κεφαλαίου — πού καταλαμβάνουν ὡς ἓνα βαθμὸ τὴ θέση τῆς «παλιᾶς» μπουρζουαζίας — θὰ προβάλλουν τὴ σθεναρότερη ἀντίστασι καὶ θὰ πρέπει τὸ δίχως ἄλλο νὰ τοὺς ἐπιφυλαχθεῖ κατὰ πλειοψηφία ἡ τύχη τῆς φυσικῆς καταστροφῆς, πράγμα πού ἰσχύει καὶ γιὰ τὰ περισσότερα τσομπανόσκυλα τοῦ συστήματος.

Τὸ προλεταριάτο δὲν μπορεῖ πιά νὰ δεχθεῖ καμμιὰ μεσολάθεσι ἀνάμεσα σ' αὐτὸ καὶ τὴν ἐπανάστασιν τοῦ, δὲν μπορεῖ λοιπὸν νὰ δεχθεῖ κανένα κόμμα, τίποτα ἐκτὸς ἀπ' τὸ ἴδιο τὸ κίνημα τῆς ρῆξης του μὲ τὸ Κεφάλαιο καὶ τῆς αὐτοκαταστροφῆς του. Ἡ αὐτοκατάργησι τοῦ προλεταριάτου θὰ πραγματοποιήσῃ μέσα στὸ ἴδιο προτσῆσο καὶ τὴν καταστροφὴ τῶν πολιτικῶν μαγαζιῶν, πού προηγουμένως — μπροστὰ στὸ φάσμα τοῦ προλεταριάτου πού συγκροτεῖται σὲ νεκροθάφει τῆς προλεταριακῆς συνθήκης — θὰ ἐνθωοῦν ἀναγκαστικὰ σ' ἓνα μόνο κίνημα: στὸ κίνημα τῆς καθολικῆς ἀντεπανάστασις τοῦ Κεφαλαίου.

Μὲ τὴν καταστροφὴ τοῦ Κεφαλαίου θὰ σημάνῃ τὸ τέλος τῆς δημοκρατίας, τὸ τέλος τῆς πολιτικῆς καὶ τοῦ θεμελιακοῦ περιεχομένου τῆς: τοῦ θεάματος.

Ἡ διαχωριστικὴ γραμμὴ μετὰξὺ Καπιταλισμοῦ καὶ Ἀντιεξουσιαστικῆς Κοινότητος θὰ εἶναι ἑκάθερα, δὲν θὰ ἐπιδέχεται καμμιὰν ἀμφισβήτησι: θὰ εἶναι ἡ καταστροφὴ τῆς μισθωτῆς ἐργασίας, τῆς Ἀξίας καὶ τοῦ Κράτους. Μπροστὰ στὴν Ἀνθρωπότητα θὰ ἀνοίξῃ διήλυτα ὁ δρόμος τῆς ἐλευθέρης δημιουργίας τοῦ ἑαυτοῦ τῆς. Ἡ ἱστορία τῆς θὰ μπορεῖ ἐπιτέλους νὰ ἀρχίσει.

ΕΚΛΟΓΙΚΗ ΑΠΕΡΓΙΑ

PARAF - JAVAL

Πρώτη Έκδοση : 1902

Η ΚΑΘΟΛΙΚΗ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΚΑΙ ΔΕΝ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΕΙΝΑΙ ΚΑΘΟΛΙΚΗ

“Όταν λέμε «καθολική ψηφοφορία» έννοοῦμε τὴν ψηφοφορία ὅλων τῶν ἀνθρώπων. Ὅμως ἡ πραγματικότητα εἶναι τελείως ἀντίθετη.

Πράγματι, πρέπει πρῶτα ἀπ’ ὅλα νὰ παρατηρήσουμε ὅτι:

—“Όσοι δὲν ἔχουν συμπληρώσει τὸ 21ο ἔτος τῆς ἡλικίας τους δὲν ἔχουν δικαίωμα ψήφου·

—Οἱ στρατιῶτες δὲν ἔχουν δικαίωμα ψήφου·

—“Όσοι ἔχουν στερηθεῖ ἀπ’ τὸ νόμο ἀπὸ τὰ πολιτικά τους δικαιώματα δὲν ἔχουν δικαίωμα ψήφου.

Καὶ ἔκόμα:

—“Όσοι γιὰ τὸν ἓνα ἢ τὸν ἄλλο λόγο (ἀρρώστεια, δουλειά, κλπ.) δὲν μποροῦν νὰ πῶνε στὴν κάλπη τὴ μέρα τῶν ἐκλογῶν, δὲν ψηφίζουν·

—“Όσοι δὲν βρίσκουν ὑποψήφιο τῆς ἀρεσκείας τους δὲν ψηφίζουν, ψηφίζουν λευκὸ εἴτε ἡ ψήφος τους δὲν ἐκφράζει τὴ θέλησή τους·

—“Όσοι ἀπέχουν συνειδητὰ ἢ ἀπὸ ἀδιαφορία δὲν ψηφίζουν.

Ἀπομένουν ὅσοι πράγματι ψηφίζουν. Ἀλλὰ ἓνα μεγάλο μέρος τῶν ψήφων τους δὲν μετράει, γιατί:

—“Όσοι ἔδωσαν τίς ψήφους τους σὲ ὑποψηφίους ποὺ δὲν ἐκλεγθήκανε εἶναι σὰ νὰ μὴν ἔχουν ψηφίσει·

—Παρόμοια, ἐκεῖνοι ποὺ οἱ ὑποψήφιοί τους μειοψηφοῦν στὶς κάθε εἴδους συνελεύσεις εἶναι σὰ νὰ μὴν ἔχουν ψηφίσει.

Ἀπομένουν σὲ τελικὴ ἀνάλυση, οἱ ἐκλογεῖς ποὺ οἱ ἀντιπρόσωποί τους ψηφίζουν τοὺς νόμους.

Ἄς σημειωθεῖ ὅτι αὐτοὶ οἱ ἐκλογεῖς θὰ δυσκολεύονταν ἴσως νὰ μορφώσουν μιὰν ἐνιαία γνώμη, ἐὰν ὁ ἀντιπρόσωπός τους τοὺς συμβουλευόταν κάθε φορὰ ποὺ πρόκειται νὰ ψηφίσει ἐν ὀνόματί τους.

Ἀλλὰ αὐτὸ δὲν εἶναι ὅλο.

Ἡ πλειοψηφία μιᾶς συνέλευσης δὲν μπορεῖ νὰ συμφωνήσει πάνω στὸ κείμενο ἐνὸς νόμου χωρὶς «συμβιβασμό». Γιὰ νὰ συμβιβαστοῦν, πρέπει καὶ οἱ μὲν καὶ οἱ δὲ νὰ ἀπαρνηθοῦν ὡς ἓνα βαθμὸ τίς ἰδέες τους. Κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ ἔχει τὴν ἀξίωση νὰ γίνουν οἱ ἰδέες του ἀποδεκτὲς στὸ σύνολό τους.

Τί νόημα ἔχει λοιπὸν ἡ ψήφος, ἐφόσον ἔτσι δὲν μπορεῖ νὰ προκύψει:

—Οὔτε ἡ ἐπιθυμία τοῦ ψηφοφόρου·

—Οὔτε ἡ ἀλήθεια ποὺ εἶναι ἀδιάλλακτη καὶ ἀσυμβίβαστη μὲ τὰ παζαρέματα·

Ποῦ ὁδηγεῖ λοιπὸν στὴν πραγματικότητα ἡ λεγόμενη «καθολικὴ» ψηφοφορία; Ὅδηγεῖ στὴν καταπίεση ὀρισμένων ἀνθρώπων ἀπὸ ἄλλους δίκως καμμιὰ ἐγγύηση ὅτι αὐτοὶ οἱ ἄλλοι ἔχουν τὸ δίκνο μὲ τὸ μέρος τους, καὶ μάλιστα (ὅπως θὰ δεῖξουμε πιὸ κάτω) μὲ τὴ βεβαιότητα ὅτι δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἔχουν τὸ δίκνο μὲ τὸ μέρος τους.

Μὲ δυὸ λόγια, ἡ λεγόμενη «καθολικὴ» ψηφοφορία δὲν εἶναι ψηφοφορία ὅλων τῶν ἀνθρώπων. Εἶναι ἓνα τέχνασμα ποὺ μπορεῖ νὰ χρησιμεύσει σὲ ὀρισμένους ἀνθρώπους (μηχανορράφους) γιὰ νὰ καταπιέσουν ἄλλους ἀνθρώπους.

Ἀλλὰ αὐτὸ δὲν εἶναι ὅλο.

Η ΛΕΓΟΜΕΝΗ ΚΑΘΟΛΙΚΗ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ ΕΙΝΑΙ ΕΝΑ ΙΣΧΥΡΟ ΜΕΣΟ ΝΑΡΚΩΣΗΣ ΤΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

Πράγματι, ἀφοῦ συμπληρώσει τὸ 21ο ἔτος, κάθε τέσσερα χρόνια (δηλαδὴ μιὰ φορά κάθε 1460 ἢ 1461 ἡμέρες) ὁ ἐκλογέας ψηφίζει (δηλαδὴ προσπαθεῖ νὰ καταπιέσει ὅσους σκέφτονται διαφορετικὰ ἀπ’ αὐτόν). “Ὅσο γιὰ τὴν ἐξουσία, αὐτὴ λειτουργεῖ κάθε μέρα καὶ κάθε στιγμή.

Ἡ καθολικὴ ψηφοφορία λοιπὸν σημαίνει: 1 ἡμέρα δικαίωμα στὴ μηχανορραφία, 1459 ἢ 1460 ἡμέρες παραίτησης.

Βλέπουμε ὅτι ἡ καθολικὴ ψηφοφορία εἶναι ἓνα ἰσχυρὸ μέσο νάρκωσης τῆς ἀνθρώπινης δραστηριότητος. Δὲν ἔχει τίποτα κοινὸ, μὲ τὴ λαϊκὴ κυριαρχία, μὲ τὸ δικαίωμα νὰ εἶσαι κάθε στιγμή ἐξίσου κυρίαρχος μὲ ὁποιοὺνδήποτε ἄλλον, δὲν ἔχει καμμιά σχέση μὲ τὴν ἰσότητα.

ΤΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΙΝΑΙ ΠΑΡΑΛΟΓΟ

Στὶς χώρες ὅπου ὑπάρχει τὸ κοινοβουλευτικὸ καθεστῶς,* οἱ ἄνθρωποι καθορίζουν τὶς ρυθμιζόμενες ἐνέργειες, ἐπιτρεπόμενες καὶ ἀπαγορευόμενες, καθορίζουν δηλαδὴ τὸ νόμο, μὲ τὸν ἀκόλουθο τρόπο:

1ον Ἀνάδειξη τῶν ἀντιπροσώπων (βουλευτές, γερουσιαστές, δημοτικοὶ σύμβουλοι, κλπ.).* Αὐτὴ ἡ ἀνάδειξη ἰσοδυναμεῖ μὲ τὴν ὀλοκληρωτικὴν παραίτηση τῆς ἀτομικῆς δραστηριότητος στὰ χέρια τῶν πολιτικῶν.

2ον Σύσκεψη τῶν πολιτικῶν οἱ ὅποιοι ἐκφέρουν κρίσεις καὶ φτειάχνουν καίμενα ψηφίζοντας πάνω σ’ αὐτὲς τὶς κρίσεις.

3ον Ἐπιβολὴ μὲ τὴ βία τοῦ ἀποτελέσματος τῶν ψηφοφοριῶν τους.

Αὐτὸ τὸ σύστημα εἶναι παράλογο.

Ἐάν πράγματι ὑπάρχουν ἐνέργειες ποὺ οἱ ἄνθρωποι πρέπει νὰ ρυθμίσουν, νὰ ἐπιτρέψουν καὶ νὰ ἀπαγορέψουν, θὰ ἔπρεπε αὐτὲς νὰ καθορίζονται ἀπὸ τὴ λογικὴ. Ἐάν δὲν ὑπάρχουν, οἱ πολιτικοὶ δὲν εἶναι πιὸ ἀρμόδιοι ἀπὸ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους γιὰ νὰ τὶς καθορίσουν.

Πῶς ἀποκαθίσταται ἡ ἀλήθεια; Πῶς προσδιορίζεται ἡ ἐπιστημονικὴ ἀκρίβεια;

Μήπως διορίζονται ἀντιπρόσωποι γιὰ νὰ τὸ κάνουν; “Ὁχι. Αὐτοὶ ποὺ ἀποκαθιστᾶ τὴν ἀλήθεια δὲν εἶναι ἐντολοδόχος κανενός. Πολλὲς φορές δὲν ἔχει οὔτε δίπλωμα οὔτε κύρος. — Γίνονται ψηφοφορίες γιὰ τὸν προσδιορισμὸ τῆς ἐπιστημονικῆς ἀλήθειας; “Ὁχι. Ἡ ψήφος δὲν ἀποδεικνύει τίποτα. Ὁ Γαλιλαῖος ἦταν ὁ μόνος ποὺ ἔλεγε ὅτι ἡ γῆ γυρίζει. “Ἄν καὶ μόνος, τὸ δίκιο ἦταν μὲ τὸ μέρος του κι’ ὄχι μὲ τὸ μέρος τῆς πλειοψηφίας — Ἐπιβάλλεται ἡ ἐπιστήμη μὲ τὴ βία; “Ὁχι. Λένε στοὺς ἀνθρώπους: “Ἰδοὺ ἡ ἐπιστήμη, ἰδοὺ καὶ οἱ ἀποδείξεις. Ἀποδεχθεῖτε ὅτι ἀναγνωρίζετε σὰν ὀρθό».

Ἀπὸ ἐπιστημονικὴ ἀποψη, ἡ λογικὴ τῶν ἀνθρώπων εἶναι προφανής. Κανεὶς δὲν ἐξεγείρεται κατὰ τῆς ἐπιστήμης, οὔτε καὶ οἱ ἀμαθεῖς, γιὰτὶ αὐτοὶ οἱ τελευταῖοι ξέρουν ὅτι ἡ ἐπιστήμη ἐπαληθεύεται ἀπ’ ὅσους εἶναι ἱκανοὶ νὰ τὸ κάνουν, ξέρουν ὅτι καὶ οἱ ἴδιοι, ἂν εἶχαν τὶς δυνατότητες, θὰ μπορούσαν νὰ τὴν ἐπαληθεύσουν.

Ἀπὸ νομικὴ ἀποψη, ὁ παραλογισμὸς τῶν ἀνθρώπων εἶναι προφανής. Ὁ νόμος, καθορισμένος μὲ τρόπο παράλογο, μπορεῖ νὰ εἶναι ἀκατάλληλος, θασανιστικός. Πάντως θὰ εἶναι νόμος, ἀπὸ τὴ στιγμή ποὺ θὰ ἔχει ψηφιστεῖ καὶ ἐκδοθεῖ σύμφωνα μὲ τοὺς παράλογους κανόνες ποὺ θεοπίστηκαν.

* Βέβαια στὶς ἀπόλυτες μοναρχίες ἡ παραίτηση τῆς ἀτομικῆς δραστηριότητος στὰ χέρια τῶν πολιτικῶν εἶναι ἐπίσης γεγονὸς καὶ μπορεῖ ἐξίσου εὐκολὰ νὰ ἀποδεχθεῖ.

* Αὐτοὶ οἱ ἀντιπρόσωποι εἶναι ὅλοι τους μεγαλομανεῖς, πάσχουν ἀπὸ τὴν τρέλλα τῆς μεγαλοφυΐας καὶ ρέπουν πρὸς τὴ μεταφυσική.

Ἴδου τὸ πολιτικὸ σύστημα. Μὴ ἔχοντας καμμιά σχέση μὲ τὴ λογικὴ, δὲν μπορεῖ νὰ δώσει λογικὰ ἀποτελέσματα. Ἡ πολιτικὴ, μέθοδος παράλογη, δὲν εἶναι δυνατόν νὰ χρησιμεύσει γιὰ τὸν προσδιορισμὸ ὀρθολογικῶν κανόνων διαβίωσης.

Ἐὰν ὑπάρχουν τέτοιοι κανόνες, μόνο οἱ τρελλοὶ μπορεῖ νὰ θέλουν νὰ τοὺς καθορίσουν καὶ νὰ τοὺς ἐπιβάλουν στοὺς λογικοὺς ἀνθρώπους μὲ μιὰ μέθοδο ποὺ δὲν εἶναι ὀρθολογική.

Ο ΝΟΜΟΣ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΔΙΚΑΙΟ ΤΟΥ ΙΣΧΥΡΟΤΕΡΟΥ

Κάθε ἄτομο, ὅταν φτάσει στὴν ἡλικία τῆς λογικῆς, βρίσκεται ἀντιμέτωπο μὲ μιὰν ἀπροσμέτρητη ποσότητα νόμων. Ἐὰν πεῖ: «Αὐτοὶ οἱ νόμοι ποὺ ἔγιναν χωρὶς ἐμένα, πρὶν ἀπὸ μένα, ἐναντίον μου, δὲν μοῦ ἀρέσουν», τοῦ ἀπαντοῦν: «Ἐξέτασέ τους πρῶτα· στὴ συνέχεια θὰ μπορέσεις, ὅταν παρουσιαστῇ ἡ εὐκαιρία, νὰ χρησιμοποιοῖσεις τὰ δικαιώματά σου ὡς πολίτης γιὰ νὰ ἀλλάξεις τὴν κοινωνικὴ τάξη πραγμάτων». Ἐὰν πεῖ «Βιάζομαι», τοῦ ἀπαντοῦν: «Δὲν πρέπει νὰ εἶσαι ἀνυπόμονος. Αὐτοὶ ποὺ φτείαχνουν τοὺς νόμους εἶναι ἐπιφορτισμένοι ἀπὸ σένα ἢ ἀπὸ τοὺς ἀντιπάλους σου νὰ ἐνεργοῦν ἀντὶ γιὰ σένα καὶ στὴ θέση σου. Κ ἄ ν ε π ο λ ι τ ι κ ῆ ς».

Ἀλλὰ ἡ πολιτικὴ ὁδηγεῖ στὴν κατασκευὴ τοῦ νόμου καὶ ὁ νόμος δὲν εἶναι τίποτε ἄλλο παρὰ ἡ ἀποδοχὴ ἀπὸ μέρους ὀρισμένων ἀνθρώπων (πλειοψηφία) ἐκτιμήσεων ποὺ ἀμφισβητοῦν* ἄλλοι ἀνθρωποὶ (μειοψηφία).

Ἡ ἐπιβολὴ ἐκτιμήσεων μὲ τὴ βία εἶναι τυραννία. Ὁ νόμος εἶναι ἡ ὑπέρτατη καταπίεση, ἡ θεαμοποίημένη καταπίεση, τὸ δίκαιο τοῦ ἰσχυρότερου.

Τὰ δικαιώματα ἑνὸς ἀνθρώπου δὲν μποροῦν νὰ ἐξαρτῶνται ἀπὸ τὶς περισσότερες ἢ λιγώτερες ἀνυστερόβουλες ἐκτιμήσεις ἄλλων ἀνθρώπων. Τὰ δικαιώματα αὐτὰ ὑπάρχουν ἢ δὲν ὑπάρχουν. Ἐὰν ὑπάρχουν, πρέπει νὰ ἐξασκοῦνται (στὴν ἀνάγκη π α ρ ἂ τ ὁ νό μ ο) καί, γιὰ νὰ γίνεῖ αὐτό, πρέπει νὰ προσδιοριστοῦν μὲ τὴ λογικὴ.

Ο ΝΟΜΟΣ ΕΙΝΑΙ ΕΠΙΒΡΑΒΕΥΣΗ ΤΗΣ ΠΑΝΟΥΡΓΙΑΣ

Ἐφόσον ἡ πολιτικὴ ὁδηγεῖ στὴν κατασκευὴ τοῦ νόμου καλὸ εἶναι νὰ δείξουμε τὴ ματαιότητά του.

Στὴν πραγματικότητα δὲν ὑπάρχει νόμος, δὲν μπορεῖ νὰ ὑπάρξει νόμος, ὁ νόμος δὲν μετράει, ἢ μάλλον ὑπάρχει ἓνας μόνο νόμος, γραμμένος μὲ ἀδιόρατα ψηφία σ' ὅλους τοὺς κώδικες: («Ἐχε τὸ νοῦ σου νὰ μὴ σὲ πιᾶσουν»).

Πράγματι τὸ Κράτος δὲν τιμωρεῖ ὅσους παραβιάζουν τὸ νόμο, τιμωρεῖ ὅσους συλλαμβάνονται παραβιάζοντας τὸ νόμο, πράγμα ποὺ δὲν εἶναι ταυτόσημο. Ὅποιοι παραβιάζει τὸ νόμο δίκως νὰ συλληφθεῖ δὲν μπορεῖ νὰ τιμωρηθεῖ.

Ἐχομε λοιπὸν κάθε λόγο νὰ ἰσχυριστοῦμε ὅτι ὁ νόμος εἶναι μιὰ ἐπιβράβευση τῆς πανουργίας, ὅτι λέει στοὺς ἀνθρώπους: «Εἶναι ἄσκοπο νᾶσαστε νομοταγεῖς, πρέπει νᾶσαστε ἀπατεῶνες. Ὅλα στοὺς ἀγύρτες καὶ τίποτα στοὺς ἀδύνατους, τίποτα στοὺς ἀπλοὺς ἀνθρώπους ποὺ δὲν ἔχουν οὔτε τὴν πονηριά οὔτε τὴν παλιανθρωπιά ποὺ χρειάζεται γιὰ νὰ χρησιμοποιήσουν τὸ νόμο γιὰ δικό τους λογαριασμό».

Αὐτὸ εἶναι τόσο ἀληθινὸ ὥστε ὑπάρχουν ἀνθρωποὶ (δικηγόροι, δικαστὲς) ποὺ ἐπίσημο ἐπάγγελμα τους εἶναι νὰ προσπαθοῦν εἴτε νὰ παρακάμψουν εἴτε νὰ ἐφαρμόσουν τὸ νόμο, ἀνάλογα μὲ τὶς ἀνάγκες τῆς στιγμῆς.

* Ἡ ἐπιστήμη δὲν ἀμφισβητεῖται ἐπειδὴ ὅ,τι ἀναγνωρίζεται ὡς ἀνακριθὲς παύει νὰ εἶναι ἐπιστήμη. Αὐτὸς ὁ τρόπος λειτουργίας κάνει ἄσκοπη τὴ χρῆση τῆς βίας.

ΟΛΟΙ ΟΙ ΨΗΦΟΦΟΡΟΙ ΕΙΝΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΤΙΚΟΙ

“Ολοι οί άνθρωποι συμφωνοῦν ὅτι ἡ σημερινή κοινωνία εἶναι ἐλαττωματική.

Πῶς λοιπὸν αὐτὴ ἡ κοινωνία, ποὺ σὲ κανέναν δὲν ἀρέσει, κατορθώνει νὰ διασυντῆται;

Διασυντῆται:

1ον. Ἐπειδὴ ὑπάρχουν ἄνθρωποι γιὰ τοὺς ὁποίους εἶναι ὑποφερτὴ, οἱ προνομιούχοι:

2ον Ἐπειδὴ οἱ μὴ προνομιούχοι, γιὰ τοὺς ὁποίους δὲν εἶναι ὑποφερτὴ, ὑποτάσσονται ἀνόγγυστα στὴ μοίρα τους, ἐπειδὴ δὲν ἐξεγείρονται.

Ἀλλὰ αὐτὸ δὲν εἶναι ὅλο.

Οἱ προλετάριοι ὄχι μονάχα δὲν ἐξεγείρονται, ἀλλὰ ἀκόμα ἀποδέχονται, ἀναγνωρίζουν, διατηροῦν καὶ ἐδραιώνουν τὸ καταπιεστικὸ καθεστῶς.

Ἀποδέχονται, ἀναγνωρίζουν, διατηροῦν καὶ ἐδραιώνουν αὐτὸ τὸ καθεστῶς ὄχι ἐπειδὴ ἐξαναγκάζονται, ἀλλὰ ἐπειδὴ εἶναι ἀρκετὰ ἡλίθιοι γιὰ νὰ ἀποδεχθοῦν, ἀναγνωρίσουν, διατηρήσουν καὶ ἐδραιώσουν τὴν καταπίεση.

Πράγματι, κάθε φορὰ ποὺ οἱ ἄνθρωποι καλοῦνται νὰ ψηφίσουν εἶναι σὰ νὰ τοὺς ζητοῦν μιὰ προσυπογραφή γιὰ τὴν παράταση τοῦ ὑποτιθέμενου κοινωνικοῦ συμβολαίου. Ὁ ψηφοφόρος εἶναι ἓνας ἄνθρωπος ποὺ ἔρχεται τὴ μέρα ποὺ τὸν φωνάζουν ὅπως οἱ ὑπηρετές, τὴ μέρα ποὺ τοῦ σφυρίζουν σὰ νάταν ὑπάκουο σκυλί, ποὺ ἔρχεται μόνο αὐτὴ τὴ μέρα κι' ὄχι τίς ἄλλες μέρες, ἓνας ἄνθρωπος ποὺ ἔρχεται ὅταν ἡ ἐξουσία τοῦ λέει: “Ἦρθε ἡ στιγμή νὰ ἐπικυρώσης γιὰ μιὰν ἀκόμα φορὰ καὶ νὰ συμβάλεις στὴ λειτουργία ἐνὸς συστήματος ποὺ δημιουργήθηκε ἀπὸ ἄλλους καὶ γιὰ ἄλλους. “Ἐφτασε ἡ ὥρα νὰ διαλέξεις αὐτοὺς ποὺ θὰ μετράσουν σὲ τοῦτο τὸ σύστημα μὲ ἢ χωρὶς τὴν πρόθεση νὰ τὸ τροποποιήσουν, νὰ διαλέξεις αὐτοὺς ποὺ θὰ ἐπιδοθεῖσουν τὴ λειτουργία τοῦ μηχανισμοῦ συντριβῆς τῶν ἀδυνάτων καὶ θὰ ἀμειφθοῦν μὲ χρῆμα, ἐπιρροές, προνόμια καὶ τιμές. Ἦρθε ἡ στιγμή νὰ ἀποδιώξεις γιὰ μιὰν ἀκόμα φορὰ τὴν ἰδέα τῆς ἐξέγερσης ἐνάντια στὴν κοινωνικὴ ὀργάνωση ποὺ σὲ ἐκμεταλλεύεται καὶ νὰ ὑπακούσεις στὴν ἐξουσία. Ἦρθε ἡ στιγμή νὰ ψηφίσης, δηλαδὴ νὰ κάνεις μιὰ πράξη ποὺ σημαίνει: ἀ ν α γ ν ω ρ ί ζ ω τ ο ὺ ς ν ὅ μ ο υ ς”.

Δὲν εἶναι φανερό ὅτι ἡ ἐκλογικὴ ἀποχή σημαίνει πρῶτα ἀπ' ὅλα:

«Δ ἐ ν ἀ ν α γ ν ω ρ ί ζ ω τ ο ὺ ς ν ὅ μ ο υ ς. Δὲν θέλω ἓνα καθεστῶς ποὺ μοῦ ἐπιβάλλουν καὶ ποὺ θέλουν νὰ συνεχίσουν νὰ μοῦ ἐπιβάλλουν».

Κατὰ συνέπεια, κάθε ψηφοφόρος (εἴτε ἀποκαλεῖται — ὀρθὰ — μοναρχικός, εἴτε ἀποκαλεῖται — κακῶς — ἐπαναστάτης σοσιαλιστῆς) εἶναι συντηρητικός, ἐφόσον ἡ ψήφος τοῦ συμβάλλει στὴ λειτουργία τοῦ ὑπάρχοντος συστήματος.

ΟΠΟΙΟΣ ΑΠΕΧΕΙ ΣΥΝΕΙΔΗΤΑ ΕΙΝΑΙ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΗΣ

Δείξαμε ὅτι ἡ πολιτικὴ εἶναι γιὰ τοὺς προνομιούχους ἓνα ἰσχυρὸ μέσο νάρκωσης τῆς δραστηριότητος τῶν μὴ προνομιούχων. Λένε στοὺς ἀνθρώπους: «Βάλτε τὸ μυαλό σας στὴν τσέπη σας καὶ θγάξετέ το κατὰ διαστήματα γιὰ νὰ ψηφίσετε, δηλαδὴ γιὰ νὰ ἐδραιώσετε τὴν ἐξουσία. Κι ἐνῶ ἐσεῖς θὰ μένετε μὲ τὰ χέρια σταυρωμένα, ἡ ἐξουσία θὰ λειτουργεῖ δίχως ἀνάπαυλα».

Καὶ βλέπουμε ὀρισμένους νὰ ἐκπλησσονται ποὺ δὲν γίνεται ἡ ἐπανάσταση μέσω τοῦ πολιτικοῦ συστήματος! Ἀλλὰ τὸ ἐκπληκτικὸ θὰ ἦταν νὰ γίνει ἡ ἐπανάσταση μ' ἓνα τέτοιο σύστημα, μ' ἓνα σύστημα ἀντεπαναστατικὸ, συντηρητικὸ.

Ἡ ἐπανάσταση θὰ γίνει ὅταν οἱ ἄνθρωποι θὰ πάψουν νὰ παραιτοῦνται ἀπὸ τὴ δραστηριότητά τους.

Ἡ ἐπανάσταση θὰ γίνει ὅταν οἱ ἄνθρωποι θὰ πάψουν νὰ παραιτοῦνται ἀπὸ τὴ δραστηριότητά τους.

Ἡ ἐπανάσταση θὰ γίνει ὅταν οἱ ἄνθρωποι θὰ πάψουν νὰ ἀναθετοῦν ἐξουσίες, ὅταν θὰ πάψουν νὰ διαλέγουν δεσμοφύλακες ὅταν θὰ πάψουν νὰ ἐπιτρέπουν σὲ κάτι τέτοια ἀνθρωπάκια

νά λένε: «Μοῦ δώσατε τὸ δικαίωμα νὰ ἐνεργῶ γιὰ λογαριασμό σας».

Ἡ ἐξουσία θὰ γκρεμιστεῖ τὴ μέρα ποὺ οἱ ἄνθρωποι θὰ πάψουν νὰ τὴν ἐπιβάλλουν στὸν ἑαυτό τους, τὴ μέρα ποὺ θὰ πάψουν νὰ δημιουργοῦν κατηγορίες προνομιούκων, κυβερνητῶν, καταπιεστῶν.

Ἡ ἐπανάσταση θ' ἀρχίσει τὴ στιγμή ποὺ οἱ ἄνθρωποι θὰ ἐγκαταλείψουν τὴν πολιτικὴ.

Ὅλες οἱ ἐπαναστάσεις τοῦ παρελθόντος ἦταν στιγμὲς ὅπου οἱ ἄνθρωποι ἐγκατέλειψαν τὴν πολιτικὴ, ὅπου πῆραν τὶς τύχες τους στὰ ἴδια τους τὰ χέρια.

Ὅποιος ἐγκαταλείψει τὴν πολιτικὴ ἀρχίζει τὴν ἐπανάσταση, γιὰτὶ ἐπαναρχίζει τὴ δραστηριότητά του ἀπὸ τὴν ὁποία μέχρι τότε εἶχε παραιτηθεῖ.

ΠΟΙΕΣ ΘΑ ΉΤΑΝ ΟΙ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΤΗΣ ΕΚΛΟΓΙΚΗΣ ΑΠΕΡΓΙΑΣ;

Οἱ συνέπειες τῆς ἐκλογικῆς ἀπεργίας θὰ ἦταν: κήρυξη πολέμου ἐνάντια στὸ ὑπάρχον καθεστῶς καὶ ἔναρξη τῶν ἐκθροπραξιῶν μὲ τὴ θεβαιότητα τῆς τελικῆς ἀνατροπῆς του.

Πράγματι, ἡ ἄρνηση τῆς ψήφου μέσα στὶς συνθήκες ποὺ περιγράψαμε δὲν εἶναι πράξη ἀδράνειας ἀλλὰ πράξη ἐξέγερσης. Οἱ κυβερνητὲς θὰ καταλάβουν ὅτι ὅποιος ἀπέχει συνειδητὰ δὲν εἶναι ἀδιάφορος ἀλλὰ ἐξεγερμένος, ὅτι αὐτὸς ὁ ἐξεγερμένος δὲν εἶναι δυνατόν νὰ μὴ δράσει καὶ ὅτι ἡ ἐκλογικὴ ἀποχή του συμβαδίζει μὲ τὴν ἀτομικὴ του δραστηριοποίηση γιὰ τὸ γκρέμιμα τῆς παράλογης αὐθαιρεσίας.

Ἐξάλλου, ἡ γενικευμένη ἀποχή θὰ δυσχέρανε τὴ διακυβέρνηση.

Τὶ κύρος θὰ εἶχε ἓνα ἄτομο ἐκλεγμένο ἀπὸ μιὰ μικρὴ μερίδα τῶν ψηφοφόρων; Τί κύρος θὰ εἶχαν οἱ συνελεύσεις ἀτόμων ἐκλεγμένων ἀπὸ μειοψηφίες; Τί κύρος θὰ εἶχε ἡ ἐκτελεστικὴ ἐξουσία ποὺ ἀναδεικνύεται ἀπ' αὐτὲς τὶς συνελεύσεις;

Ἀπὸ τὴ στιγμή ποὺ ἡ ἐξουσία, γιὰ νὰ λειτουργήσῃ, αἰσθάνεται τὴν ἀνάγκη νὰ καθαρῇ ἀπ' τὴν ψήφο, μποροῦμε νὰ συμπεράνουμε ὅτι ὑπάρχει ἓνα ὅριο ψήφων κάτω ἀπὸ τὸ ὁποῖο ἡ ἐξουσία χάνει κάθε κύρος.

Καί, ἐνῶ ἡ ἐξουσία θὰ ἔχανε τὸ κύρος της, ἡ μάζα θὰ ἀποκοῦσε συνείδηση τῆς δυνάμεις της. Ἡ ἐκλογικὴ ἀπεργία εἶναι γιὰ τοὺς ἐπαναστάτες ἓνας ἐξοχὸς τρόπος νὰ μετρήσουν τὶς δυνάμεις τους. Ὅταν λέμε «ἐπαναστάτες», ἐννοοῦμε τοὺς ἀνθρώπους ποὺ εἶναι ἱκανοὶ νὰ ἀνατρέψουν τὴν ὑπάρχουσα τάξη πραγμάτων καὶ ποὺ τὸ ἀποδεικνύουν μὲ τὴν ἄρνησή τους νὰ ὑποταχθοῦν σ' αὐτήν. Μ' αὐτοὺς τοὺς ἀνθρώπους, δηλαδὴ μὲ τοὺς ἀντιπολιτικῶδες, ἀρχίζει μιὰ ἀντιπολιτικὴ γεωμετρικὴ πρόοδος, μιὰ ἀπ' αὐτὲς τὶς προόδους μὲ ἀπροσδιόριστο λόγο ἀπ' ὅπου προέκυψαν ὅλα τὰ λαϊκὰ κινήματα. Ἀρκεῖ νὰ ἀνακαλέσουμε στὴ μνήμη τὸ μπουλανζισμό καὶ τὸ ἀντισομιτικὸ κίνημα. Καὶ εἶναι γνωστὸ ποῦ ὁδηγοῦν οἱ γεωμετρικὲς πρόοδοι: εἶναι γνωστὸ πόσο γρήγορα μποροῦν νὰ προχωρήσουν, πόσο εἶναι ἀναπότρεπτες καὶ τί προβλέψεις δικαιολογοῦμαστε νὰ κάνουμε ὅταν βλέπουμε νὰ διαγράφεται, ἀχνὰ ἓνα τέτοιο προτσέσσο.

Καὶ τώρα ἂς ἀναλογισθοῦμε τὸ γεγονὸς ὅτι δὲν μπορεῖ νὰ χρησιμοποιηθεῖ μιὰ δύναμη ποὺ ἡ ὑπαρξὴ της ἀγνοεῖται. Οἱ ἄνθρωποι δὲν μπόρεσαν νὰ χρησιμοποιήσουν τὸν ἡλεκτρισμὸ ποὺ ὑπῆρχε γύρω τους ὅσον καιρὸ τὸν ἀγνοοῦσαν. Ἀντίθετα δὲν ὑπάρχει οὔτε ἓνα παράδειγμα ποὺ οἱ ἄνθρωποι νὰ μὴ χρησιμοποιήσαν ἀμέσως μιὰ νεοφανέρωτη δύναμη. Τὸ ζήτημα εἶναι νὰ ἀποκαλύψουμε στὸ προλεταριάτο τὴ δύναμή του, νὰ τοῦ δείξουμε ὅτι δὲν εἶναι ὁ πιὸ ἀδύνατος, ὅτι εἶναι ὁ ἰσχυρότερος, ὅτι δὲν πρέπει νὰ ὑπακούει, ὅτι δὲν πρέπει νὰ ὑποχωρεῖ, ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἀνέχεται τὴ σκλαβιά.

Σήμερα τὸ προλεταριάτο δὲν ἔχει συνείδηση τῆς δυνάμεις του. Αὐτὸ μπορεῖ νὰ ἐπιτευχθεῖ μὲ τὴν ἐκλογικὴ ἀπεργία.

Ἡ ἐκλογικὴ ἀπεργία εἶναι εὐκόλῃ γιὰτὶ ὅποιος ἀπέχει δὲν τιμωρεῖται, καὶ ἐπομένως δὲν διακινδυνεύει καθόλου.

Είναί γεγονός ότι ή πολιτική πρόληψη έχει βαθειές ρίζες· αλλά, όπως όλες οι προλήψεις, μπορεί νά καταπολεμηθεί με λογικά έπιχειρήματα και τίποτα δέν άντιστέκεται στη λογική.

“Ας έπιστρέψουμε στην άφετηρία μας. Έάν είναι αλήθεια ότι ή ύπάρχουσα κοινωνία διαιωνίζεται έπειδή οι μη προνομιούχοι, οι προλετάριοι ύποτάσσονται άγόγγυστα, πρέπει αυτοί οι τελευταίοι νά πάψουν νά ύποτάσσονται, πρέπει νά έξεγερθούν, πρέπει κάθε ένας άπ’ όσους θέλουν νά ανατρέψουν την κοινωνία νά έξεγερθεί γιά δικό του λογαριασμό, και, καθώς οι προλετάριοι άποτελούν τή συντριπτική πλειοψηφία, ή γενικευμένη έξέγερση θα καθιστούσε την άνατροπή άναπόφευγη.

“Όσα είπαμε δείχνουν καθαρά τή σπουδαιότητα τής έκλογικής άπεργίας, ένδεχόμενου προανακρούσματος μιās έπανάστασης πού ή σύγχρονη μορφή της φαίνεται νά είναι ή γενική άπεργία.

“Η γενική άπεργία, ή άν προτιμάτε ή γενικευμένη άπεργία, έμφανίζεται σαν ένα όπλο τόσο ισχυρό πού, κατά τή γνώμη μας, όρισμένες μερικές άπεργίες πού έξαπλώνονται (όπως π.χ. ή άπεργία έκπλήρωσης των στρατιωτικών ύποχρεώσεων, ή άπεργία των φόρων ή ένοικίων, κλπ...) θα άρκοϋσαν γιά νά όδηγηθούμε στην κοινωνική άνατροπή.

“Ένα κίνημα τέτοιας φύσης δέν θα ήταν μονάχα ξένο πρός την πολιτική, αλλά έπίσης θα στρέφονταν έναντίον τής πολιτικής, δηλαδή έναντίον του συστήματος άπ’ όπου προκύπτει ή έξουσιαστική όργάνωση πού καταργεί την έλευθερία μας.

“Ας προστεθεί ότι ή κοινωνική άνατροπή πού πραγματοποιείται άπό ανθρώπους συνειδητούς δέν μπορεί παρά νά είναι τó κίνημα πού προηγείται τής δημιουργίας μιās όρθολογικής κοινωνίας. Είναι εύκολο νά δείξουμε ότι μιá τέτοια κοινωνία μπορεί νά δημιουργηθεί, άπό τή στιγμή πού άρκετοί άνθρωποι θα έχουν κατανοήσει ότι τó οϋσιαστικό ζήτημα είναι ή αντικατάσταση του **ά ν τ α γ ω ν ι σ μ ο υ** άπό τή **συντροφικότητα**.

ΑΝΤΙΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑ: ΕΑΝ ΟΙ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΕΣ ΔΕΝ ΨΗΦΙΖΟΥΝ ΕΓΚΑΤΑΛΕΙΠΟΥΜΕ ΤΗΝ ΕΞΟΥΣΙΑ ΣΤΟΥΣ ΑΝΤΕΠΑΝΑΣΤΑΤΕΣ

Κατ’ άρχάς άς παρατηρηθεί ότι αυτό τó έπιχείρημα δέν είναι δυνατόν νά προβληθεί άπό έναν συνειδητό έπαναστάτη, έφόσον **όποιος θρίσκειται στην έξουσία, έστω και πρόσκαιρα, δέν μπορεί νά είναι έπαναστάτης.**

Πράγματι, ό σκοπός ενός συνειδητού έπαναστάτη **δέν είναι ή κατάκτηση τής έξουσίας, αλλά ή καταστροφή της.**

Κανείς δέν μπορεί νά έλπίζει ότι θα καταστρέψει την έξουσία μέσω τής εξακολουθητικής λειτουργίας της, παίζοντας δηλαδή ρόλο κοινωνικής συντήρησης.

“Όπως είπαμε, ό ψηφοφόρος είναι συντηρητικός έπειδή κατασκευάζει ένα γρανάζι τής έξουσίας, ένα οϋσιώδες γρανάζι χωρίς τó όποίο δέν μπορεί νά ύπάρξει έξουσία.

“Ο αντιπρόσωπος, αυτό τó γρανάζι, είναι άναγκαστικά συντηρητικός έφόσον είναι ένα ένεργό συστατικό τής έξουσίας, έφ’ όσον είναι ή έξουσία.

“Ακόμα κι άν ύποθέσουμε ότι οι ψηφοφόροι και οι αντιπρόσωποι θέλουν νά καταστρέψουν την έξουσία, τó γεγονός ότι ύπάρχουν αντιπρόσωποι συμβάλλει, όχι βέβαια στην καταστροφή, αλλά στη δικαιολόγηση τής έξουσίας.

“Εξάλλου, τó νά θέλουμε νά έπιβάλλουμε την έλευθερία μέσω τής έξουσίας φαίνεται σαν κακόγουστο άστείο. Η έλευθερία και ή έξουσία είναι τελείως άσυμβίβαστες, ή μιá αυξάνει στο μέτρο πού ή άλλη μειώνεται και άντιστρόφως.

Μέχρι τώρα όλες οι κοινωνίες θεμελιώθηκαν πάνω στην εξουσιαστική αρχή. 'Ακόμα κι αυτό που κακώς αποκαλείται *σοσιαλισμός* είναι μια μορφή τούτης της αρχής. 'Η ανάθεση εξουσιών σε όρισμένα άτομα που επιφορτίζονται να διανείμουν τα πάντα προς όφελος της κοινότητας (*κολλεκτισμός*), ισοδυναμεί με την εγκατάλειψη των δικαιωμάτων. Οι «σύντροφοι» ηγέτες θα είναι προνομιοῦχοι, κυβερνήτες, καταπιεστές· οι άλλοι θα είναι ύποτελείς, εκμεταλλεῖς, καταπιεζόμενοι.

Όποιος δὲν ἀνέχεται νὰ τὸν καταπιέζουν δὲν μπορεῖ νὰ καταπιέζει ἄλλους ἀνθρώπους. Τὸ λογικὸ ἄτομο φτάνει ἀναγκαστικὰ στὴν ἀντίληψη τοῦ ἀντιεξουσιαστικοῦ κομμουνισμοῦ, πού θὰ μπορούσε ἐπίσης νὰ ἀποκληθεῖ *λόκληρωτικὴ συντροφικότητα*.

Ἐφόσον ἡ ψήφος ὁδηγεῖ στὴν ἐξουσία, πρέπει νὰ ἀγωνιστοῦμε ἐναντίον της καὶ ὄχι νὰ συμμετάσχουμε.

ΣΥΝΟΨΗ

—'Η καθολικὴ ψηφοφορία κακῶς ἀποκαλεῖται «καθολικὴ». Δὲν εἶναι καὶ δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι καθολικὴ. Δὲν εἶναι δυνατόν νὰ δώσει ἱκανοποίηση σὲ κανέναν.

—'Η λεγόμενη «καθολικὴ» ψηφοφορία εἶναι ἓνα ἰσχυρὸ μέσο νάρκωσης τῆς ἀνθρώπινης δραστηριότητας. Ὁ λαός, ὁ ὑποτιθέμενος «κυρίαρχος», εἶναι σκλάβος πού τὸν μεθοῦν μὲ μεγαλόστομα λόγια. Ὁ ψηφοφόρος εἶναι ἓνας ἄνθρωπος πού σκύβει τὸ κεφάλι καὶ διαλέγει ἀφέντες.

—Τὸ πολιτικὸ σύστημα εἶναι παράλογο. Λειτουργώντας ἀντίθετα ἀπὸ κάθε κανόνα λογικῆς, δὲν μπορεῖ νὰ δώσει λογικὰ ἀποτελέσματα.

—Τὸ πολιτικὸ σύστημα δὲν μπορεῖ νὰ καταλήξει παρὰ μόνο:

1ον Στὴν καταπίεση ὁρισμένων ἀνθρώπων ἀπὸ ἄλλους καὶ ὄχι στὴ μεγαλύτερη ἐλευθερία γιὰ ὅλους.

2ον Στὴν ὀργάνωση τῆς ἀγυρτείας.

—Ὅλοι οἱ ψηφοφόροι εἶναι συντηρητικοί, ἐφόσον ἡ ψήφος τοὺς κατασκευάζει τὴν ἐξουσία.

—Ὅσοι ἀπέχουν συνειδητὰ εἶναι ἐπαναστάτες ἐφόσον, ἐὰν κανεὶς δὲν ψήφισε, ἡ ἐξουσία θὰ κατέρρεε.

—Ὅταν κάποιος ψηφίζει δὲν μπορεῖ νὰ ἐλπίζει νὰ τοποθετήσῃ ἐπαναστάτες στὴν ἐξουσία, ἐφόσον ἡ ἐξουσία εἶναι ἀπὸ τὴ φύση τῆς συντηρητικῆς. Τὸ ζήτημα δὲν εἶναι νὰ κατακτήσομε, ἀλλὰ νὰ καταστρέψομε τὴν ἐξουσία.

—Ὅσοι λοιπὸν ἀναγνωρίζουν τὴν ἐλαττωματικότητα τῆς κοινωνίας καὶ θέλουν νὰ τὴν ἀλλάξουν, πρέπει:

1ον Νὰ ἀπαλλαγοῦν ἀπὸ τὶς προλήψεις πού, ὅπως καὶ ἡ πολιτικὴ πρόληψη, κάνουν τὸν ἄνθρωπο συντηρητικὸ ὅποιοσδήποτε κι ἂν εἶναι οἱ προθέσεις του.

2ον Νὰ μελετήσουν, μαζί μ' ὅσους ἰσχυρίζονται ὅτι τὶς ξέρουν, τὶς ἀρχὲς μιᾶς ὀρθολογικῆς κοινωνίας, ὥστε νὰ γίνουν συνειδητοὶ ἐπαναστάτες.

3ον Νὰ ἐναρμονίζουν πάντοτε τὶς πράξεις τοὺς μὲ τὶς ιδέες τοὺς.

Η ΑΝΘΡΩΠΟΤΗΤΑ ΘΑ ΕΥΤΥΧΗΣΕΙ ΜΟΝΑΧΑ ΤΗ ΜΕΡΑ ΠΟΥ Ο ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΣ ΨΗΦΟΦΟΡΟΣ ΣΤΡΑΓΚΑΛΙΣΤΕΙ ΜΕ ΤΑ ΑΝΤΕΡΑ ΤΟΥ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΥ ΠΟΛΙΤΙΚΟΥ

ΝΤΟΚΟΥΜΕΝΤΟ Ι

Αναδημοσιεύουμε παρακάτω μεγάλο απόσπασμα (είσαι όπως έδημοσιεύτηκε στο «Διεθνιστή» Νο 25, Γενάρης '67, σελ. 3-7) από το κείμενο που παρουσίασε την 1ην Ιανουαρίου 1967 η εφημερίδα «Ελευθερία» με τους τίτλους: «τί γίνεται πίσω από τη ράχη του ελληνικού λαού» — «μνημόνιον της συνωμοσίας» — αό κ. π. Κανελλόπουλος αποκαλύπτει πλήρως και εν έκτάσει τās μηχανορραφίας τον με την Αθήνη το Συγκρότημα και την κ. Βλάχου» — «ΘΑ ΠΙΕΣΩΜΕΝ ΜΕ ΟΛΑ ΤΑ ΜΕΣΑ ΚΑΙ ΜΕ ΤΟΝ ΣΤΡΑΤΟΝ!»

Όπως προκύπτει από σαφή ύπαινωμο του α' Έθνους και με την ειρωνική επιβεβαίωση της «Ελευθερίας» ο διάλογος υπεκλέφθη — το πιθανότερο — με ειδικό μαγνητόφωνο έμβελειας 1,5 - 6 μίλια.

ΑΡΧΗΓΟΣ: Συνοψίζω τὰ μέχρι σήμερον συζητηθέντα και άνακεφαλαιώνω τās πληροφορίας και άντιδράσεις, λέγω: Η δύναμις της ΕΡΕ δέν είναι δυνατόν νά εύρίσκεται σήμερον εις επίπεδον χαμηλότερον του 35% του 1964. Συμφωνείτε;

ΓΥΝΑΙΚΑ: Ουδέμια άμφιβολία. Τότε ή παράταξις διετέλει υπό τό κράτος της ήττης και της άποχωρήσεως του Καραμανλή.

ΑΡΧΗΓΟΣ: Μία κυβέρνησις σαφώς φιλική θά ήδύνατο διά καταλλήλων ένεργειών και δημιουργίας αναλόγου κλίματος, έντός όλίγων μηνών νά επιτύχη την επιστροφήν, τονίζω επιστροφήν, ψηφοφόρων της έλευσινης μορφής, των περιφερομένων, άνερχομένων εις ποσοστόν τουλάχιστον 5%.

ΓΥΝΑΙΚΑ: Κατά τούς μετριοτέρους ύπολογισμούς.

ΑΡΧΗΓΟΣ: Κατά πάσα πιθανότητα, συνεπώς ή δύναμις της ΕΡΕ κατά τās προσεχείς εκλογάς θά υπερβή τό 40%.

ΜΠΙΤΣΙΟΣ: Έκτός άπρόοπτου.

ΑΡΧΗΓΟΣ: Τά άπρόοπτα θά τά αναλύσωμεν έν συνεχεία.

ΜΠΙΤΣΙΟΣ: Καλώς.

ΓΥΝΑΙΚΑ: Με τούς άλλους τί γίνεται;

ΑΡΧΗΓΟΣ: Τών άντιπάλων ή δύναμις εξαρτάται από πολλούς παράγοντας και θά μου επιτρέψητε νά την έξετάσω έν συναρτήσει με τούς παράγοντας αυτούς. Με άπλην αναλογικήν ή δύναμις αύτη θά μάς άποφέρει άνω των 130 βουλευτών. Με ένισχυμένην 140 περίπου. Ούτως ή άλλως δέν θά έχωμεν ιδικήν μας πλειοψηφίαν.

ΓΥΝΑΙΚΑ: Αυτό είναι τό άσχημον. Τότε διατί νά δεσμευθώμεν διά την άπλην;

ΑΡΧΗΓΟΣ: Διότι ή άπλή θά διαμελίση τās άλλας παρατάξεις, ένψ ή ένισχυμένη θά άφανίση τούς άποστάτες και θά άποθαρρύνη τούς Άριστερούς. Καί τό σοβαρώτερον θά έμποδίση τόν Κ(αραμανλήν) νά επανέλθη. Άλλά μήν προχωρούμε παρακαλῶ επ' αύτού.

ΜΠΙΤΣΙΟΣ: Δέν έννοώ διατί πρέπει νά πέση ή κυβέρνηση Στεφανανπούλου άμέσως

ΑΡΧΗΓΟΣ: Με προλαβαίνετε. Έκκινούντες από την πεποίθησιν ότι κατέχομεν ήδη άνω του 35% και ότι θά έχωμεν με φιλικήν κυβέρνησιν όλίγων μηνών έτερα 5% τουλάχιστον, είμεθα έτοιμοι ν' άντιμετωπίσωμεν την κατάστασιν.

ΜΠΙΤΣΙΟΣ: Τών άποστατών δέν θεωρείται φιλική;

ΑΡΧΗΓΟΣ: Βεβαίως όχι. Έκείνοι εργάζονται διά τόν έαυτόν των. Καί εις τās περιφερείας όπου πολιτεύονται ίσχυροί άποστάται ή δύναμις της ΕΡΕ κατήλθεν επικινδύνως και εις τινες μάλιστα, ως τὰ Χανιά, σχεδόν έμηδενίσθη.

ΜΠΙΤΣΙΟΣ: Καλώς. Τότε διά πότε τοποθετείτε την πτώσιν;

ΑΡΧΗΓΟΣ: Τό ταχύτερον δυνατόν.

- ΜΠΙΤΣΙΟΣ:** 'Αλλά ἔχομεν ἐνὸς ἔτους κοινοβουλευτικὸν περιθώριον.
- ΓΥΝΑΙΚΑ:** "Οχι. "Οχι, διότι ὁ Μητσοτάκης θὰ μᾶς προλάβῃ. Εἶναι βέβαιον ὅτι ζητεῖ ἀφορμὴν ἐξέδου.
- ΑΡΧΗΓΟΣ:** Αὐτὸ εἶναι. Θὰ εἶναι δι' ἡμᾶς θλιβερόν καὶ ἐξευτελιστικόν νὰ μᾶς προλάβουν.
- ΜΠΙΤΣΙΟΣ:** 'Ο Μητσοτάκης δὲν φεύγει χωρὶς τὴν ἀπλὴν. Μὴν τοῦ τὴν δίδετε.
- ΓΥΝΑΙΚΑ:** Θὰ πῆσῃ ἐπὶ τοῦ αἰτήματος. Τὸ ἴδιο εἶναι.
- ΑΡΧΗΓΟΣ:** 'Ασφαλῶς.
- ΜΠΙΤΣΙΟΣ:** Δὲν νομίζω ὅτι εἶναι ἔτοι. 'Εν πάσῃ περιπτώσει. 'Υπάρχουν ἀντιδράσεις εἰς τὸ Π(αρίσι).
- ΑΡΧΗΓΟΣ:** 'Η μεγάλη ἀντίδρασις θὰ παρακαμφθῇ.
- ΜΠΙΤΣΙΟΣ:** Καταλαβαίνω. 'Αλλά πῶς;
- ΓΥΝΑΙΚΑ:** Μὰ διὰ τῆς ἀποστάσεως!
- ΜΠΙΤΣΙΟΣ:** 'Α. Νὰ δοῦμε. Διὰ τότε τοποθετεῖτε...
- ΑΡΧΗΓΟΣ:** 'Ακριβῶς.
- ΜΠΙΤΣΙΟΣ:** Εἶναι πολὺ ἐνωρίς.
- ΓΥΝΑΙΚΑ:** Καθόλου. 'Υπάρχουν καὶ ἄλλοι λόγοι. 'Ο Κωσ(τόπουλος) καὶ ὁ Γαρ(ουφαλῆς) συνιστοῦν ἀναβολὴν τοῦ ΑΣΕΑ. 'Εχουν λόγους. Δὲν πρέπει νὰ κάμουν αὐτοὶ τὰς μεταβολάς.
- ΜΠΙΤΣΙΟΣ:** Μὰ ἐκεῖ γίνεται τὸ δικό σας πάντοτε.
- ΓΥΝΑΙΚΑ:** "Οχι πάντοτε. Καὶ ὅπωςδήποτε φοβούμεθα μήπως καὶ αὐτὸ ἀποτελέσῃ ἀφορμὴν διὰ τὸν Μητσο(τάκη).
- ΜΠΙΤΣΙΟΣ:** Καὶ πάλιν δὲν πείθομαι.
- ΑΡΧΗΓΟΣ:** Εἶναι ἀκριβῶς ἔτσι.
- ΜΠΙΤΣΙΟΣ:** 'Υποθέτομεν ὅτι συμφέρει ὁ Παρασκευόπουλος νὰ ἔλθῃ μίαν ὥραν ἐνωρύτερον. 'Εγὼ διατηρῶ τὴν γνώμην ὅτι ἡ ἐξάμηνος εἰσέτι στήριξις τῶν ἀποστατῶν θὰ ἐπιδεινώσῃ περαιτέρω τὴν θέσιν τοῦ Γέρου. 'Ο Λ(αμπράκης) ἀγωνιά. Οἱ ἄνθρωποι του τὸν πιέζουν νὰ συμβιβασθῇ μὲ τὸ καθεστῶς. Θὰ κομφθοῦν.
- ΓΥΝΑΙΚΑ:** Μὰ τί περισσότερο θέλομεν; Μᾶς παρέχουν ἰδικὴν μας κυβέρνησιν. Μᾶς παρέχουν ἐξάμηνον προθεσίαν. Συμβιβασμὸν μὲ τὸν Βασιλέα. Διαχωρισμὸν ἀπὸ τὴν ΕΔΑ καὶ πολλὰ ἄλλα. Τί ἄλλο θέλομεν;
- ΑΡΧΗΓΟΣ:** Καὶ ζητοῦν ἀποπομπὴν τῶν 'Αποστατῶν καί...
- ΜΠΙΤΣΙΟΣ:** Δὲν ἐπιμένω ἀλλά...
- ΑΡΧΗΓΟΣ:** Εἶναι εὐκαιρία μοναδική. "Εχομεν ὅμως ἀρκετὰ προβλήματα. Κατ' ἀρχὴν ἐσωτερικά. 'Ο Καγ(κελάριος) караδοκεῖ. "Εχει καὶ τὴν κάλυψίν του ἀπὸ τὸ Παρίσι.
- ΜΠΙΤΣΙΟΣ:** Σχετικῶς, βέβαια.
- ΑΡΧΗΓΟΣ:** "Εχει, ἔχει. Συμμαχεῖ καὶ μὲ τοὺς Καραμανλικούς ἐπὶ τοῦ σημείου αὐτοῦ.
- ΓΥΝΑΙΚΑ:** Θέλομεν μίαν ἐνέργειαν ἐπ' αὐτοῦ. Δηλαδὴ διάγγελμα. Αὐτὸ θὰ κόψῃ τὰ γόνατά τους.
- ΑΡΧΗΓΟΣ:** Τὸ ζητεῖ καὶ ὁ Π(απανδρέου) ὡς ἐγγύησιν. Οἱ ἄνθρωποι τοῦ Λ(αμπράκη) τὸ ἔχουν ὑποσχεθῇ ἤδη. Πρέπει νὰ καταβληθῇ πᾶσα προσπάθεια νὰ τὸ ἔχωμεν.
- ΜΠΙΤΣΙΟΣ:** 'Ελπίζω νὰ τὸ ἔχωμεν. Εἶναι μεγάλη ἐνέργεια ὅμως. Φοβοῦμαι παρεξηγήσεις.
- ΑΡΧΗΓΟΣ:** Τὸ γνωρίζομεν, ἀλλὰ εἶναι διττῶς ἀναγκαῖα.
- ΜΠΙΤΣΙΟΣ:** Καὶ ἐάν παρακούσουν παρὰ τὸ διάγγελμα;
- ΓΥΝΑΙΚΑ:** 'Αποκλείεται. Τὸ Παρίσι δὲν θὰ τολμήσῃ.
- ΜΠΙΤΣΙΟΣ:** Καλῶς. 'Εάν ὅμως οἱ Κεντρῶσι μιλήσουν πάλιν διὰ βασιλικὴν σκευωρίαν κλπ. ἔχουν ληφθῇ μέτρα;
- ΓΥΝΑΙΚΑ:** "Οταν ὁ Λ(αμπράκης) καὶ ὁ Π(απανδρέου) δίδῃ ὑπόσχεσιν δὲν ὑπάρχει περιθώριον ἀνησυχίας. Θὰ ἔχωμεν καὶ ὑπογραφὴν.
- ΜΠΙΤΣΙΟΣ:** Θὰ δεχθοῦν ὑπογραφὴν;
- ΑΡΧΗΓΟΣ:** Βεβαίως. Καὶ φαντασθῆτε τί θὰ γίνῃ ἂν παρασπονδήσουν. 'Αλλὰ αὐτὰ κ. Μ(πίτσιο) τὰ ἔχωμεν ἔνασυσζητήσῃ.
- ΜΠΙΤΣΙΟΣ:** Ναι. Εἰς ἐκάστην συνάντησιν ἔχω καὶ νέους φόβους καὶ τοὺς ἐκθέτω.
- ΑΡΧΗΓΟΣ:** Καλῶς κάμνετε. Αὐτὸ μᾶς βοηθεῖ εἰς τὸν πλήρη ἐλεγχον τοῦ 'Εγχειρήματος.
- ΓΥΝΑΙΚΑ:** Καὶ μεῖς ἀντιμετωπίζαμε πάντοτε τὸν Π(απανδρέου) ὡς κακόπιστον. Θὰ σὰς ἐξηγήσωμεν περαιτέρω. Τὰ ἔχομεν σκεφθῇ ὅλα.
- ΜΠΙΤΣΙΟΣ:** Μὲ συγχωρεῖτε ἀλλὰ καὶ γὼ πρέπει νὰ ἐπαναλάβω πρὸς τὴν ἄλλην κατεῦθυνσιν τὰς ἐπαφάς μου. Δι' ἄμμεσον ἀντίληψιν.

ΑΡΧΗΓΟΣ: Βεβαίως, βεβαίως. Υποχρεώσις σας διά νά καλύψετε τήν εϋθύνην σας. Καί τώρα προχωρούμεν εἰς τά διάφορα ἐνδεχόμενα. Θά ἐπισκεφθώμεν τόν Βασιλέα καί κατόπιν θά δηλώσωμεν ὅτι αἶρομεν τήν ἐμπιστοσύνην μας ἀπό τήν κυβέρνησιν Στεφανοπούλου.

ΜΠΙΤΣΙΟΣ: Μήπως αὕτη ἡ κακομεταχείρησις ἀνθρώπων θεωρουμένων ὑπὸ τοῦ λαοῦ ὡς βασιλικῶν δημιουργήσις κακῶν ἐντύπων;

ΓΥΝΑΙΚΑ: Δέν θαυέστε. Ὅλοι τοὺς θεωροῦν ἀποστάτας καί τοὺς περιφρονοῦν. Κεντρώοι καί Ἀριστεροί τοὺς μισοῦν. Τοὺς ἰδικούς μας τοὺς ἔχει ἀσυνειδήτως ἤδη προετοιμάσει ὁ σκληρὸς Τύπος. Καί ἡμεῖς ἐν τινι μέτρῳ. Ἐν πάσῃ περιπτώσει θά τοὺς ἀφιερῶσωμεν ἕναν ξπαινον.

ΑΡΧΗΓΟΣ: Ἡ παρατήρησις εἶναι σοβαρά. Θά προσπαθήσωμεν νά μὴ ρεζιλευθοῦν οἱ ἀποστάτες. Διότι εἶναι καί ἰδικόν μας συμφέρον.

ΜΠΙΤΣΙΟΣ: Μὴν ἔχνηάτε ὅτι σοβαροὶ φίλοι σας ὑποστηρίζουν καί σήμερον ὅτι μόνοι οἱ ἀποστάται ἀπευθυνόμενοι πρὸς τοὺς ἰδικούς των ψηφοφόρους τῆς τελευταίας ἐκλογῆς, μὲ τὸν ἰδικόν των τρόπον, εἶναι εἰς θέσιν νά μειώσουν τήν δύναμιν τοῦ Π(απανδρέου).

ΑΡΧΗΓΟΣ: Αὐτὸ εἶναι ἀληθές. Ἀλλὰ ἤδη ἔχομεν νέας προοπτικές: Αὐτὸ δέν σημαίνει ὅτι πρέπει νά ἐγκαταλείψωμεν τοὺς ἀποστάτας. Κάθε ψῆφος πού θά λάβουν μᾶς εἶναι πολῦτιμος.

ΜΠΙΤΣΙΟΣ: Ὁμολογῶ ὅτι δυσκολεύομαι νά παρακολουθῶ τὰς σκέψεις σας. Οἱ ἀποστάτες σᾶς εἶναι πολῦτιμοι, ἀλλὰ καί τοὺς ρεζιλεύετε μὲ ἀπότομον πῶσιν.

ΑΡΧΗΓΟΣ: Ὅχι ἀπλῶς τοὺς αἰφνιδιάζομεν διά νά μὴ ἀντιδράσουν.

ΜΠΙΤΣΙΟΣ: Ὑποθέτομεν ὅτι ὅταν δηλώσετε ὅτι αἶρετε τήν ὑποστήριξιν σας, ὁ Στεφανόπουλος θά ζητήσῃ ψηφοφορίαν εἰς τήν Βουλὴν.

ΓΥΝΑΙΚΑ: Εἶναι κάτι πού δέν τὸ ἐσκέφθημεν. Καί ἡ Βουλὴ θά εἶναι κλειστή...

ΑΡΧΗΓΟΣ: Τὸ ἀποκλείω κατηγορηματικῶς. Ἐπιτρέψατέ μου νά σᾶς διαβεβαιώσω περὶ τῆς στάσεως τοῦ κ. Στεφανοπούλου χωρὶς νά προχωρήσω εἰς ἐξηγήσεις. Εἶμαι βέβαιος δι' αὐτόν. Θά παραιτηθῇ ἀμέσως.

ΜΠΙΤΣΙΟΣ: Καλῶς. Γίνεται ἡ κυβέρνησις Στεφανοπούλου (Σ.Σ. προφανῶς ἐννοεῖ Παρασκευοπούλου). Καί οἱ ὑπουργοὶ δέν ἀρέσουν εἰς τὸν κ. Π(απανδρέου). Ὁ Λ(αμπράκης) διεθίβασεν ὠρισμένους ὄρους ἐπ' αὐτοῦ.

ΑΡΧΗΓΟΣ: Χαίρω διότι μὲ τὰς ἐρωτήσεις σας μὲ ἀπαλλάσσετε τοῦ κόπου νά σᾶς ἐκθέσω ἐγὼ τὰς σκέψεις μας. Δέν ἐτέθη ποτὲ ἀπαίτησις ἐγκρίσεως τῶν ὑπουργῶν. Ἀπλῶς δέν θά εἶναι γοερῶς ἀπαράδεκτο διὰ τὸ Κέντρον. Θά ἀκολουθήσῃ βεβαίως ἡ γνώριμος φιλολογία τῶν ἐφημερίδων. Αὐλικὴ κυβέρνησις κλπ., ἀλλὰ τελικῶς ὅλα θά πνιγοῦν εἰς τὸν προεκλογικόν πυρετόν.

ΓΥΝΑΙΚΑ: Εἰς αὐτόν τὸν προεκλογικόν πυρετόν ἔχομεν ἀποθέσει πολλὰς ἐλπίδας. Καί τῶν ἰδικῶν μας τὰ στόματα θά κλείσῃ καί τὰς ἀντιδράσεις τῶν κεντρώων πρὸς τήν λύσιν θά ἀφανίσῃ.

ΑΡΧΗΓΟΣ: Ἀσφαλῶς. Θά εἶναι εὐκόλον νά κατηγορηθοῦν ὡς ἡττοπαθεῖς, ὡς διασπασταὶ ἐν ᾧρα μάχης. Μὴ συζητᾶτε. Δέν θά ὑπάρῃ σοβαρὰ ἀντίδρασις πρὸς τήν λύσιν.

ΓΥΝΑΙΚΑ: Ὁ Π(απανδρέου) θά ἐπισεύῃ τὸ λάφυρον τῶν ἐκλογῶν πρὸς τοὺς φωνασκοῦντας καί θά θριαμβολογῇ.

ΑΡΧΗΓΟΣ: Ἡ Ἀριστερὰ βεβαίως θά ἀντιδράσῃ ἐντόνως.

ΜΠΙΤΣΙΟΣ: Προσοχὴ εἰς τὰς ἐνεργείας τῆς κυβερνήσεως. Ἐάν καί πάλιν κατηγορηθῇ βασιλικὴ κυβέρνησις διὰ θιαιότητος κλπ. χαθῆκαμε.

ΑΡΧΗΓΟΣ: Αὐτὸ δέν θά γίνῃ. Καί διότι δέν εἶναι δυνατόν νά γίνῃ. Καί διότι δέν πρέπει νά γίνῃ. Ἐάν μάλιστα προηγηθῇ καταδίκη εἰς Θεσσαλονίκην, δεδομένης καί τῆς διαδρώσεως τῆς Χωροφυλακῆς ἀπὸ κεντρώους, δέν θά καταστῇ δυνατός ἐπηρεασμὸς τοῦ ψηφοφόρου, πλὴν μικρῶν τμημάτων τῆς μεθορίου. Ἀλλὰ καί ὅσον πρέπει νά γίνῃ. Ἐάν ἡ ΕΔΑ ἀφεθῇ κατὰ τὸ σοφὸν προηγούμενον τοῦ 1958 νά ἀναπτυχθῇ, θά φθάσῃ τὸ 20 ἴσως καί παραπάνω τοῖς ἑκατόν. Καί τοῦτο φυσικὰ δέν εἶναι ἐκτροφὴ νέων κομμουνιστῶν. Εἶναι ἀποκόλλησις ὑπαρχόντων ἀπὸ τήν Ε.Κ. Τότε χωρὶς ἄλλην φθοράν, χωρὶς καί τὰς ψήφους τῶν ἀποστατῶν, ἡ Ε.Κ. ἔρχεται εἰς ποσοστὸν μικρότερον ἀπὸ τὸ ἰδικόν μας.

ΓΥΝΑΙΚΑ: Ἐκτὸς τούτου (ὁ Παπανδρέου) θά ἀνεχθῇ ἀθόρυβον ἐπηρεασμὸν ψήφων τῆς Ε.Δ.Α. Τὸν συμφέρει αὐτὴν τὴν φορὰν. Κάτι ἐλέχθη ἐπ' αὐτοῦ καί θά ἐπανέλθωμεν.

ΜΠΙΤΣΙΟΣ: Τοὺς ἀποστάτας πῶς τοὺς ὑπολογίζετε;

ΑΡΧΗΓΟΣ: Νά σās πω. Θά έξαρτηθῇ ἀπὸ τὴν τροπὴν ποὺ θά ἔχουν τὰ πράγματα κατὰ τὴν κομματικὴν μορφήν καθ' ἣν θά ἐμφανισθοῦν. Μὲ ἀπλὴν ἀναλογικὴν καὶ δυναμικὸν κομματικὸν σχῆμα δυνατόν νά λάβουν καὶ δέκα καὶ περισσοτέρους βουλευτάς. Ἀρκετὸν ἐν πάσῃ περιπτώσει ἀριθμὸν ψήφων. Καὶ ὄχι βεβαίως ἰδικούς μας.

ΓΥΝΑΙΚΑ: Θά πάρουν ἴσως καὶ ὀλίγους ἰδικούς μας.

ΑΡΧΗΓΟΣ: Πολὺ ὀλίγους. Ἐάν ἐφθάναν ὡς κυβέρνησις πρὸ τῆς ὑπηρεσιακῆς τῶν ἐκλογῶν, τότε ἡ ἐπίδρασις τῶν ἐπὶ τῶν ἰδικῶν μας θά ἦτο σημαντικὴ ὅπωςδήποτε ἀπροσδιορίστου ἐκτάσεως. Ἡ «δύναμις» ἡ ὁποία ὥθησεν ἀριθμὸν ἰδικὸν μας πρὸς αὐτοὺς θά εἶναι πλέον μὲ τὸ μέρος μας καὶ οἱ ταλαντευθέντες δὲν ἔχουν λόγους νά παραμένουν μὲ τοὺς τέως. Ἀντιθέτως, ὅσους προσεῖλκυσαν ἐκ τῶν κεντρώων θά τοὺς κρατήσουν, διότι οὗτοι ἔχουν πλέον ἐκτεθῇ εἰς ὅξεια διαμάχας μὲ τοὺς Παπανδρεϊκοὺς. Δὲν φεύγουν εὐκόλᾳ.

ΓΥΝΑΙΚΑ: Ἐκθέσατε καὶ τὰς σκέψεις μας περὶ Μαρκεζίνη.

ΑΡΧΗΓΟΣ: Οἱ περισσότεροὶ βουλευταὶ τοῦ στρέφονται πρὸς ἡμᾶς καὶ πολλὰ στελέχη τοῦ. Προβλήματα τοπικῶν συνδυασμῶν δὲν μᾶς ἐπιτρέπουν νά τοὺς ἀπορροφήσωμεν ὅλους. Ἀλλὰ θά δοῦμε μέχρι τότε. Ἐάν κατέλθῃ μόνος θά μηδενισθῇ. Ἐάν συνεργασθῇ μὲ τὴν ΕΔΑ μᾶς εἶναι ἀδιάφορος. Ἰσως καὶ ὠφέλιμος μετεκλογικῶς. Τότε θά εἶναι μάλιστα βλαπτικὸς πρὸς τὸν Παπ(ανδρέου).

ΜΠΙΤΣΙΟΣ: Καλὰ αὐτὰ τὰ ἔχομεν συζητήσει. Ἐκεῖνο, ποὺ κυρίως μὲ ἀπασχολεῖ εἶναι ἡ μέχρι τῶν ἐκλογῶν περίοδος. Ἐάν ὁ Λ(αμπράκης) ἀρχίσῃ νά κτυπᾷ βιαίως τὴν κυβέρνησιν διὰ κυκλοφοριακοὺς λόγους τί θά γίνῃ;

ΑΡΧΗΓΟΣ: Κρίνω τὰς ἐγγυήσεις ἀρκετάς. Ἀλλὰ καὶ ἂν ἐπιδείξῃ ἀπρόσποτον κακοπιστίαν, τότε θά τὸν ἀπειλήσω καὶ μὲ ἀποκαλύψεις, ἀλλὰ καὶ μὲ ἐπαναφορὰν τῶν ἀποστατῶν.

ΜΠΙΤΣΙΟΣ: Θά ἐννοήσει τὴν μπλόφαν.

ΑΡΧΗΓΟΣ: Δὲν θά ἐννοήσῃ τίποτα.

ΜΠΙΤΣΙΟΣ: Αἱ οἰκονομικαὶ τοῦ διεκδικήσεις εἶναι παράλογοι;

ΑΡΧΗΓΟΣ: Ὅχι. Νομίζω κατὰ νόμιμα δάνεια. Αὐτὸς ἐπεκτείνεται τώρα. Δὲν μᾶς ἔθεσε συγκεκριμένον αἶτημα. Τουλὰχιστον εἰς ἐμέ ὄχι. Ἦκουσα. Τέλος πάντων, αὐτὰ δὲν προσθέτουν τίποτε. Ἡ οὐσία εἶναι ὅτι ὁ Λ(αμπράκης) δὲν ἔχει τὴν δυνατότητα νά παρασπονδῇ. Ἐπειδὴ ἡ ΕΔΑ θά κατηγορήσῃ κυρίως αὐτὸν διὰ τὴν λύσιν.

ΓΥΝΑΙΚΑ: Ἐφροντίσαμεν καὶ ἡμεῖς δι' αὐτό...

ΑΡΧΗΓΟΣ: Εἶναι συμφέρον τοῦ νά ὑποστηρίξῃ τὴν λύσιν βασικῶς. Δυνατὸν νά φιλολογήσῃ, ὡς προεῖπον, ἀλλὰ θά ὑπεραμυνθῇ τελικῶς τῆς λύσεως καὶ μάλιστα ὑπόσχεται ἐπηρεασμὸν καὶ τοῦ προσωπικοῦ ὀργάνου τοῦ Ἀνδρέα, «Ἐθνους». Τίνι τρόπῳ, δὲν γνωρίζω.

ΓΥΝΑΙΚΑ: Ἀπομένουν βεβαίως οἱ ἐφημερίδες τῆς Θεσσαλονίκης.

ΑΡΧΗΓΟΣ: Ἀγαπητὴ μου. Χρέος καὶ πονοκέφαλος τοῦ Π(απανδρέου) εἶναι νά τοὺς πάρῃ μαζί τοῦ εἴτε διὰ πειθοῦς εἴτε δι' ἀπειλῶν. Ἐάν ἀντιδράσουν εἰς αὐτὸν θά κάμουν κακὸ.

ΜΠΙΤΣΙΟΣ: Καλῶς. Καὶ οἱ βουλευταὶ;

ΑΡΧΗΓΟΣ: Καὶ εἰς τὴν δυσμενεστέραν περίπτωσιν δὲν θά ἔχωμεν οὔτε τὸν ἐλάχιστον κίνδυνον καταψηφίσεως. Ὁ Π(απανδρέου) ἀνέλαβε, ὡς γνωρίζετε, νά ἀποκηρύξῃ πάντα ἀντιφρονούντα καὶ μάλιστα νά τὸν στιγματίσῃ δημοσίως. Πόσοι θά πτοηθοῦν ἀπὸ τὴν πολεμικὴν τῆς ΕΔΑ. Μόνον ὅσοι ἀποκλειστικῶς ὀφείλουν εἰς αὐτὴν τὴν ἐκλογὴν τῶν. Εἰκοσι-τριάντα. Καὶ αὐτοὶ θά ἐλιχθοῦν. Ἡ κυβέρνησις θά λάβῃ διακοσίας ψήφους.

ΜΠΙΤΣΙΟΣ: Ὑπάρχει ὁμως περίπτωση εἰς ἧς καθ' ὅδον.

ΑΡΧΗΓΟΣ: Δὲν ὑπάρχει. Ὁμιλήσαμεν περὶ προεκλογικοῦ πυρετοῦ. Ὁ ἀρχηγὸς ἐκλογικοῦ ἀγῶνος δὲν σταματᾷ στὴν μέσῃ ἑνα ἀγῶνα, διότι οἱ ὁπαδοὶ τοῦ πτοοῦνται. Ἀφήνω ποὺ δὲν θά τοῦ δώσωμεν ἀφορμὰς. Ἀλλὰ καὶ ἂν δημιουργηθοῦν μερικὰ ἐπεισόδια καὶ ἰδικὸν τοῦ συμφέρον εἶναι νά καλυφθοῦν.

ΜΠΙΤΣΙΟΣ: Ὑπάρχει περίπτωση εἰς ἧς καταψηφισθῇ ἡ ἀπλὴ ἀναλογικὴ;

ΑΡΧΗΓΟΣ: Ὑπάρχει. Καὶ διὰ τοῦτο οὐδεὶς θά τὴν ὑποσχεθῇ ρητῶς. Οὔτε εἰς τὸ διάγγελμα θά ἀναφερθῇ. Οὔτε ἡμεῖς, οὔτε ὁ Π(απανδρέου) θά θέσῃ θέμα πειθαρχίας. Ἡ κυβέρνησις θά τὴν ὑποσχεθῇ, ἀλλὰ βεβαίως οὐδεὶς θά τῆς ζητήσῃ εὐθύνην, διότι ἡ Βουλὴ ἀπεφάσισεν ἄλλως.

ΓΥΝΑΙΚΑ: Δὲν τὴν βλέπω νά ψηφίζεται.

ΑΡΧΗΓΟΣ: Τοῦτο θά ἦτο ἄσχημον ἀλλὰ ὄχι καὶ ἀπογοητευτικόν.

ΜΠΙΤΣΙΟΣ: Ὑποθέτομεν ὅτι ὅλα πηγαίνουν κατ' εὐχὴν. Αἱ ἐκλογαὶ γίνονται.

ΑΡΧΗΓΟΣ: “Ας μὴν φτάσωμεν ἀκόμη ὡς ἐκεῖ. Ὑποθέσωμεν, ὅτι ὁ υἱὸς ἀντιπαχθῇ πρὸς τὴν λύσιν.

ΜΠΙΤΣΙΟΣ: Ὑπάρχουν σχετικαὶ πληροφορίες. Ἐπληροφορήθη τὴν πρώτην κίνησιν καὶ ἀντέδρασεν ἐντόνως. Ὁ Π(απανδρέου) τὸν καθησύχασε, ἀλλὰ καὶ τὸν προειδοποίησεν.

ΓΥΝΑΙΚΑ: Αὐτὰ πληροφοροῦμαι καὶ ἐγώ. Ἀλλὰ καὶ διάσπασιν νὰ κάμῃ δὲν θὰ κατορθώσῃ νὰ ἀποσπᾷ τὴν πλειοψηφίαν ἀπὸ τὸν Γέρο. Καὶ με τοὺς μισοὺς ὅμως εἴμεθα ἐν τάξει.

ΜΠΙΤΣΙΟΣ: Ἐάν διασπασθῇ καὶ κατέλθῃ χωριστά;

ΑΡΧΗΓΟΣ: Τότε θὰ κάμῃ τὸ 53% 30% καὶ ἐκεῖνος καὶ με τὴν ΕΔΑ ἀκόμη θὰ πάρῃ τὸ πολὺ-πολὺ ἄλλα 25. Ἐπανερχόμεθα εἰς τὰ αὐτὰ δεδομένα. Ἀφανίζονται μόνον οἱ ἀποστάται.

ΓΥΝΑΙΚΑ: Καὶ ἐάν σκηνοθετήσῃ διάσπασιν ὁ υἱὸς διὰ νὰ εἰσπράξῃ τὰς δυσαρρεσκείας;

ΑΡΧΗΓΟΣ: Οὕτως ἢ ἄλλως οἱ δύο Π(απανδρέου) θὰ ἔλθουν εἰς φανεράν ἀντιδικίαν καὶ αὐτὸ θὰ εἶναι εἰς θάρος τῆς συνολικῆς των δυνάμεως.

ΓΥΝΑΙΚΑ: Διὰ τοῦ τρόπου ἐν τούτοις αὐτοῦ οἱ δύο Π(απανδρέου) θὰ ἔχουν πλειοψηφίαν εἰς τὴν νέαν Βουλὴν.

ΑΡΧΗΓΟΣ: Ἐξετάσθη τὸ θέμα. Εἶπομεν ὁ Π(απανδρέου) θὰ παράσχῃ γραπτὴν διαβεβαίωσιν ὅτι δὲν θὰ συνεργασθῇ μετεκλογικῶς οὔτε με τὴν ΕΔΑ οὔτε με τοὺς συνεταίρους της.

ΜΠΙΤΣΙΟΣ: Γνωρίζω. Ἀλλὰ θὰ τὸ τηρήσῃ;

ΑΡΧΗΓΟΣ: Ἐπαναλαμβάνω, αἱ ἐγγυήσεις εἶναι ἀρκεταί.

ΓΥΝΑΙΚΑ: Μέχρι τότε θάχῃ ἀποθάνει αὐτός.

ΑΡΧΗΓΟΣ: Καὶ αὐτὸ τὸ ἐνδεχόμενον δὲν θὰ μᾶς εὖρῃ ἀπροετοιμαστούς.

ΓΥΝΑΙΚΑ: Σωστά, ἀλλὰ θὰ ὑπακούσουν οἱ μετριοπαθεῖς εἰς τὸν Μ(αῦρον) ;

ΑΡΧΗΓΟΣ: Δὲν ὑπάρχει δι’ αὐτοὺς ἄλλη διέξοδος. Ὁ Ἀνδρέας θὰ τοὺς κατατομήσῃ.

ΜΠΙΤΣΙΟΣ: Ὑπάρχει περιθώριον νὰ ἐξετασθῇ δυνατότης μετεκλογικῆς συνεργασίας με τὸ ΦΙΔΗΚ.

ΓΥΝΑΙΚΑ: Ὑπὸ τὴν σημερινὴν του σύνθεσιν εἶναι καὶ δυνατὴ καὶ προτιμητέα. Ἀλλὰ ἐκεῖ θὰ κυριαρχήσῃ ὁ Μητσοτάκης καὶ οἱ παλαιοὶ του ἀνένδοτοι. Οἱ μεταξὺ των φίλοι μας ἢ δὲν θὰ ἐκλεγοῦν ἢ θὰ ἐκλεγοῦν δι’ ἰδικοῦ μας αἵματος, ὁπότε...

ΑΡΧΗΓΟΣ: Βέβαια ὁ Μητσοτάκης εἶναι ἱκανὸς πολιτικός. Καὶ ὑπεύθυνος. Ἀλλὰ εἶναι φιλόδοξος. Δυσκόλως ζῇ, ἀσφυκτιᾷ εἰς τὴν δευτέραν θέσιν. Καὶ χωρὶς νὰ τὸ θέλῃ δημιουργεῖ ἀνησυχίας εἰς τοὺς συνεργάτας του.

ΓΥΝΑΙΚΑ: Ὅπωςδὴποτε ἔχει βασικὰς ἰδεολογικάς ἀντιθέσεις με ἡμᾶς. Εἶναι ξένο αἷμα. Ἐνῶ πολλοὶ ἐκ των Παπανδρεϊκῶν εἶναι πολὺ ὀλιγώτερον ξένοι.

ΑΡΧΗΓΟΣ: Ἐγὼ προσωπικῶς δύναμαι νὰ συνεργασθῶ μαζί του. Ἡ δύναμις του ὅμως δὲν θὰ εἶναι ἀρκετὴ διὰ νὰ μᾶς καλύψῃ. Διὰ τοῦτο ἂς ἔχωμεν τὴν ἀσφαλιστικὴν δικλείδα. Καὶ πέραν αὐτοῦ καὶ χωρὶς αὐτὴν τοὺς ὀλίγους βουλευτάς πού θὰ μᾶς λείβουν θὰ τοὺς εὐρώμεν. Ὁ Λ(αμπράκης) κάτι ὑποσχέθη ἐπ’ αὐτοῦ. «Δὲν θὰ ἀφήσῃ κλπ.» Καὶ μόνον εἰς τὸ εὐμετάβλητον καὶ εὐμετακίνητον τῶν κεντρώων νὰ βασισθῶμεν, δὲν ἔχομεν κανένα φόβον. Θὰ κυβερνήσωμεν.

ΜΠΙΤΣΙΟΣ: Εἰς περίπτωσιν συνεργασίας τῶν μεγάλων;

ΑΡΧΗΓΟΣ: Ὁ Λ(αμπράκης) βλέπει συγχώνευσιν τύπου 52 με ἀναμφισβήτητον καὶ γενικῶς παραδεκτὴν προσωπικότητα. Κομμουνιστικὸς κίνδυνος κλπ.

ΜΠΙΤΣΙΟΣ: Δηλαδὴ τὰ γνωστά.

ΑΡΧΗΓΟΣ: Παρακαλῶ μὴ μᾶς ἀπασχολοῦν τὰ μετεκλογικά. Ἡ ἰδική μας συνολικὴ εὐθύνη εἶναι ἕως τότε. Ἀπὸ κεῖ καὶ πέραν βλέπομεν.

ΜΠΙΤΣΙΟΣ: “Ας εἶναι.

ΓΥΝΑΙΚΑ: Δὲν ἐξετάσαμεν μίαν περίπτωσιν. Ὑποθέσωμεν ὅτι ὁ Καρ(αμανλῆς) ἐπανερχεται στὴν προεκλογικὴν περίοδον.

ΑΡΧΗΓΟΣ: Παρὰ τὰς ὑποσχέσεις του;

ΓΥΝΑΙΚΑ: Ἔστω, παρὰ τὰς ὑποσχέσεις του.

ΑΡΧΗΓΟΣ: Τὸ θεωρῶ ἐντελῶς ἀπίθανον. Δὲν τὸν συμφέρει με κανέναν τρόπον. Θὰ ἀναζωπυρώσῃ πρῶτον τὴν γνωστὴν ρῆξιν. Δεύτερον δὲν θὰ φέρῃ ἀπόλυτον πλειοψηφίαν καὶ τί θὰ κήνῃ; Ἐκεῖνος εἶναι μονοκόμματος δὲν μπορεῖ νὰ συνδυασθῇ με ἄλλους. Τὸ γνωρίζει αὐτὸ καὶ δὲν θὰ ἐπιχειρήσῃ.

ΜΠΙΤΣΙΟΣ: Τέλος πάντων. Σὰς εὐχαριστῶ. Φεύγω ὀλιγότερον ἀνήσυχος. Ἐάν προκύβουν καὶ ἄλλα ζητήματα, τὰ ὁποῖα ἀπαιτοῦν προσωπικὴν συνάντησιν, θὰ σὰς εἰδοποιήσω. Τηλεφω-

νικῶς τίποτε. Εὐχομαι ὅλα νὰ πᾶνε καλά. Ἐγώ, ὡς σᾶς ἐξήγησα, θὰ ἐπιχειρήσω νέας ἐπαφὰς καὶ πρὸς τὴν ἄλλην πλευράν. Διὰ περισσοτέραν σιγουριάν. Θὰ σᾶς ἐνημερώσω ἀργότερον. Οἱ ἄνθρωποι τοῦ Λ(αμπράκη) μοῦ φαίνονται εἰλικρινεῖς καὶ ἔχουν μεγάλην ἐπιρροήν. Θὰ τοὺς χρησιμοποιήσωμεν εὐρύτατα.

ΑΡΧΗΓΟΣ: Βεβαίως, βεβαίως.

INTA METT

ΚΟΜΜΟΥΝΑ ΤΗΣ ΚΡΟΝΣΤΑΝΔΗΣ

«Τὸ Προλεταριάτο ἐγάντια στὸν Κρατικὸ Καπιταλισμὸ»

ΓΚΥ ΝΤΕΜΠΟΡ

Internationale situationniste

ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΟΥ ΘΕΑΜΑΤΟΣ

ΝΤΟΚΟΥΜΕΝΤΟ II

Τὸ παρακάτω κείμενο τοῦ Α. ΣΤΙΝΑ «Πολύτιμα γιὰ τοὺς ἐργάτες διδάγματα» πρωτοδημοσιεύθηκε στὴν Ἀθήνα τὸν Ἰούλιο τοῦ 1966 στὴν ἐφημερίδα «ΝΕΟ ΞΕΚΙΝΗΜΑ» («Γιὰ τὴν ἐξουσία τῆς ἐργατικῆς τάξης» — «Ἡ ἀπελευθέρωση τῆς ἐργατικῆς τάξης εἶναι ἔργο τῆς ἰδίας τῆς ἐργατικῆς τάξης») ποὺ ἐξέδιδε ἡ σοσιαλιστικὴ ομάδα «Ἐργατικὸ Μέτωπο» τμήμα τῆς Γαλλικῆς ομάδας «Sosialisme ou Barbarie». Τὸ Βασικὸ Κείμενο — Μανιφέστο τοῦ «Sosialisme ou Barbarie», μεταφράζεται καὶ θὰ ἐκδοθεῖ σύντομα ἀπὸ τὴ «Διεθνῇ Βιβλιοθήκῃ».

Ποτὲ ἴσως σ' ὅλη τὴν πολιτικὴ ἱστορία τῆς χώρας, δὲν ἦταν τόσο σαφὴς ἡ ἐννοια τῆς λαϊκῆς ψήφου, ὅσο ἦταν αὐτὴ τῶν ἐκλογῶν τοῦ Φεβρουαρίου 1964. Καὶ ποτὲ ἐπίσης, ἴσως δὲν ἦταν τόσο σαφὴς ὁ ἐπιδικώμενος ἀπὸ ἕνα «πραξικόπημα» σκοπός, ὅσο ἦταν αὐτός ποὺ πραγματοποιήθηκε μὲ τὸ «αὐλικὸ πραξικόπημα» τοῦ Ἰουλίου 1965.

Τὸν Φεβρουάριο τοῦ 1964, ὁ λαὸς στὴ μεγάλη του πλειοψηφία, ψηφίζει γιὰ τὴν κατάλυση τοῦ ἀστυνομικοῦ καθεστώτος Καραμανλῆ.

Τὸν Ἰούλιο τοῦ 1965 μὲ τὴν παύση τοῦ Παπανδρέου, ἐπαναφέρεται καὶ ἐπανεγκαθίσταται αὐτὸ τὸ μισητὸ καθεστῶς ποὺ ὁ «κυρίαρχος» λαὸς πίστεψε ὅτι τὸ εἶχε ὀριστικὰ καταλύσει.

Αὐτὸ γίνεται σὲ μία χώρα ποὺ ἀνήκει στὸν «ἐλεύθερο κόσμο» καὶ σ' αὐτὸν τὸν κόσμο, ἐκεῖνο ποὺ αὐστηρὰ τὸν διαχωρίζει ἀπὸ τὰ ὁλοκληρωτικὰ καθεστώτα εἶναι ὅπως μᾶς λένε, ὅτι σ' αὐτὸν (σ' ἐμᾶς δηλ. στὸ Ν. Βιετνάμ, στὸν Ἅγιο Δομίνικο κλπ.) ὅλες οἱ ἐξουσίες ἀπορρέουν ἀπὸ τὸ λαό, αὐτὸς κυβερνάει καὶ αὐτὸς ἐλεύθερα καθορίζει τὴν τύχη του. Ἐάν ὁ «ἐλεύθερος κόσμος» εἶναι ἐναντίον τοῦ κομμουνισμοῦ δὲν εἶναι τόσο ἐπειδὴ αὐτὸς καταργεῖ τὴν ἀτομικὴ ἰδιοκτησία, ὅσο γιὰτὶ καταργεῖ αὐτὰ τὰ κυριαρχικὰ δικαιώματα τοῦ λαοῦ. Αὐτὸ λέει καὶ αὐτὸ διακηρύσσει ὁ Πρόεδρος τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν ἀρχηγός ντὲ φάκτο τοῦ «ἐλεύθερου κόσμου» καὶ γι' αὐτὸ γιὰ νὰ ὑπερασπίσει τίς ἐλευθερίες καὶ τὰ κυριαρχικὰ δικαιώματα τοῦ λαοῦ στέλνει τοὺς στόλους του, τοὺς στρατοὺς του καὶ τοὺς πεζοναῦτες του, στὴν Κορέα, στὸ Βιετνάμ, στὸν Ἅγιο Δομίνικο.

Αὐτὰ μᾶς λένε καὶ ἐδῶ καὶ ὁ Παπανδρέου καὶ ὁ Κανελόπουλος. Ἀλλὰ πῶς συμβιβάζεται μ' αὐτὴ τὴν ἀρχὴ τοῦ «ἐλεύθερου κόσμου» ἄλλους νὰ ψηφίζει ὁ λαὸς γιὰ κυβερνήτες του καὶ ἄλλοι νὰ τὸν κυβερνᾶν;

Τὴν ἀπάντηση ἀπὸ τὸ μέρος τῆς δεξιᾶς μᾶς τὴν δίνουν πολὺ καθαρὰ ὁ Βεντῆρης, ὁ Κωνσταντόπουλος, ὁ Παπακωνσταντίνου, ὁ Κύρος, ὁ Κουρούκλης. Ὁ λαός, αὐτὸς ποὺ ἀποφασίζει καὶ κυβερνάει στὸν «ἐλεύθερο κόσμο» εἶναι αὐτοὶ καὶ ὄχι ὁ ὄχλος, τὸ πεζοδρόμιο, καὶ ἡ ἐρυθρὰ ἀλητεία. Κι «αὐτοὶ» εἶναι ἡ Αὐλή, τὰ Ἐπιτελεῖα, ἡ Χούντα, ἡ Ἀστυνομία, οἱ μεγαλοβιομήχανοι, οἱ τραπεζίτες, οἱ μανδάρινοι τῆς γραφειοκρατίας καὶ μαζὶ μ' αὐτοὺς οἱ Γκοντζαμάνηδες, οἱ Γιοσμάνδες, οἱ Κατελάνοι. Ποτὲ ρωμαῖοι πατρίκιοι καὶ δουλέμποροι δὲν μίλησαν μὲ τόσο μίσος καὶ μὲ τόση περιφρόνηση γιὰ τοὺς δούλους τους, ὅσον μιλᾶν καὶ γράφουν σήμερα (τὸ 1966, 22 χρόνια ὕστερα ἀπὸ τὴν νικηφόρο «συντριβὴ τοῦ φασισμού») γιὰ τοὺς ἐργάτες καὶ τοὺς ἀγρότες τῆς χώρας μας οἱ ἐκπρόσωποι τῆς δεξιᾶς στὴν Ἑλλάδα. Θὰ πρέπει στ' ἀλήθεια νὰ τοὺς εἴμαστε εὐγνώμονες γιὰ τὴν κυνικὴ εἰλικρινεία τους. Μὲ ὅσα κάνουν, μὲ ὅσα λένε καὶ μὲ ὅσα γράφουν δὲν κάνουν ἄλλο ἀπὸ τὸ νὰ βάζουν δυνάμεις στὰ θεμέλια τοῦ ἐτοιμόροπου καθεστώτος τους καὶ νὰ ἐπισπεύδουν ὅσο μποροῦν τὸ χρόνο γιὰ τὴν ἔκρηξή τους.

Ἀπὸ τὸ μέρος τοῦ Κέντρου καὶ τῆς «ἀριστερᾶς», ὁ Παπανδρέου καὶ ὁ Ἠλιοῦ μᾶς λένε ὅτι αὐτὸ ποὺ ἔγινε εἶναι πραξικόπημα, ἀνωμαλία, ἐκτροπὴ ἀπὸ τὸ πολίτευμα. Στὸ καθεστῶς τῆς Βασιλευομένης Δημοκρατίας, διακηρύσσουν μὲ βροντῶδη φωνή, αὐτὸς ποὺ κυβερνάει εἶναι ὁ λαός καὶ ὄχι ὁ βασιλέας. Ἀλλὰ πῶς κυβερνάει ὁ λαός ἀφοῦ ὁ βασιλέας παύει αὐτοὺς στοὺς ὁποίους ἀνέθεσε ὁ λαός νὰ τὸν κυβερνήσουν καὶ διορίζει γιὰ κυβερνήτες ἐκείνους ποὺ ὁ

λαός είχε παύσει και είχε απολύσει; Είναι πραξικόπημα, είναι έκτροπη κλπ.; Πώς όμως γίνεται δυνατόν ένα πραξικόπημα σ' ένα καθεστώς, που όλες οι εξουσίες απορρέουν από το λαό; Πού βρήκαν τη δύναμη για να κάνουν το πραξικόπημα, για να παραβιάσουν τις αποφάσεις του «κυρίαρχου» λαού και να επαναφέρουν το καθεστώς που αυτός κατέλυσε; Υπάρχουν εξουσίες και δυνάμεις που βρίσκονται πάνω από το λαό και που δεν ελέγχονται από αυτόν; Και τότε τί αξία μπορεί να έχει η γραμμένη στο Σύνταγμα «κυριαρχία» του λαού όταν αυτός δεν έχει τη δύναμη να την επιβάλλει;

Ο Παπανδρέου θα θέσει στις επόμενες εκλογές το ερώτημα: Ποιός κυβερνάει ο λαός ή ο βασιλεύς; Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι ο λαός θα απαντήσει ότι αυτός κυβερνάει. Κι ύστερα; Μ' αυτό, αυτόματως, αυτές οι δυνάμεις που μπορούν και παραβιάζουν τη θέληση του λαού θα περάσουν κάτω από τον έλεγχό του και την εξουσία του; Πώς θα τις ελέγχει ο λαός και πώς θα ασκεί πάνω σ' αυτές την εξουσία του; Θα αντικαταστήσει τα πρόσωπα; Θα αλλάξει τη διάρθρωση; Τί θα κάνει για να τις κάνει άνικανες να βλάψουν; Πάνω σ' αυτό δεν μάς λέει τίποτε ο Παπανδρέου.

Οι μέρες του καθεστώτος της δεξιάς είναι μετρημένες. Οι μεσαιωνικοί βρυκόλακες γρήγορα θα ξαναβρουν την αναψαχή τους στα νεοταφεία της ιστορίας από όπου τους ανόστησαν τα εγκλήματα του σταλινικού κόμματος. Και οι ίδιοι όπως φαίνεται από ότι κάνουν, βιάζονται για να συντομεύσουν τον χρόνο. Άλλα εάν θα αλλάξουμε απλώς σύμβολα και αλυσίδες ή αν θα μπορούμε οριστικά στο δρόμο της πραγματικής και οριστικής απελευθέρωσης, αυτό θα εξαρτηθεί από την απάντηση που θα δώσουν οι εργαζόμενοι σ' αυτό το ερώτημα: Είναι δυνατή ή πραγματική κυριαρχία του λαού στο καθεστώς της βασιλευσμένης ή και της άβασιλευτης Δημοκρατίας; Τί είναι και πώς μπορεί να πραγματοποιηθεί ή πραγματική κυριαρχία του εργαζόμενου λαού, ή πραγματική του χειραφέτηση, ή πραγματική διεύθυνση της κοινωνίας από αυτόν;

Είναι δυνατόν να πραγματοποιηθούν μέσα στα πλαίσια του σημερινού καθεστώτος όλα αυτά που με τόση απλοχεριά γραφτά και προφορικά μάς υπόσχονται οι πολιτικοί του κέντρου και της «άριστερας» για διεύρυνση της δημοκρατίας, εκλαΐκευση του κράτους, κοινωνική δημοκρατία, δίκαιη διανομή του εθνικού εισοδήματος, συμφιλίωση του χωροφύλακα και του πολίτη κλπ. κλπ.;

Σ' αυτό πρέπει να απαντήσουν στον εαυτό τους και να συζητήσουν μεταξύ τους όλοι όσοι ανήκουν στο «πεζοδρόμιο», στον «όχλο» και στην «ερυθρά αλητεία».

Οι παρακάτω γραμμές είναι μία μικρή συμβολή σ' αυτή τη συζήτηση.

Κάθε τέσσερα χρόνια, στο καθεστώς της Βασιλευσμένης Δημοκρατίας, όλοι οι ενήλικοι πολίτες άρρενες και θήλεις καλούνται στις κάλπες για να εκλέξουν ελεύθερα, μυστικά και ανεπηρέαστα τους αντιπροσώπους της προτιμώσεώς τους για τη Βουλή. Ή βία, ή νοθεία, ή με οποιοδήποτε μέσο προσπάθεια έπηρεασμού απαγορεύονται, αποτελούν ποινικό αδίκημα και προβλέπονται αυστηρές κυρώσεις. Ποιά όμως είναι η πραγματική αξία στην πράξη αυτών των αρχών και των νόμων και πόσο ελεύθερος είναι ο πολίτης να εκλέξει τους αντιπροσώπους του οι νέοι γνώρισαν και το διαπίστωσαν στις εκλογές του 1961. Οι παλαιοί το ξέρουν αυτό από πολύ παλιά. Ή διαφορά σ' αυτές ή στις άλλες εκλογές βρίσκεται μόνο στο βαθμό της βίας, της τρομοκρατίας και της νοθείας.

Ένα από τα κύρια καθήκοντα της Αστυνομίας (κι' αυτό που εκτελεί με τον περισσότερο ζήλο) είναι να ελέγχει τα πολιτικά φρονήματα των εκλογέων, να παρακολουθεί, να «νουθετεί», να απειλεί, να κατασκοπεύει φακέλλους κλπ. Τα μέσα με τα οποία προστατεύονται οι εκλογείς για την άσκηση του δικαιώματος της ελεύθερης εκλογής των αντιπροσώπων τους από το Κράτος, τους παρακρατικούς και τους μπράβους, είναι ο ύποκοπνος, ο βούρδουλας το κρατητήριο, ή μαγκούρα.

Άλλα ως υποθέσουμε ότι δεν ασκείται άμεση βία και ο χωροφύλακας γίνεται φρουρός του νόμου και συμφιλιώνεται με τον πολίτη. Υπάρχει ο εργοδότης, ο μπακάλης, ο τοκογλύφος, ο παπās, που απειλούν με απόλυση, με κόψιμο της πίστωσης, με το δικαστήριο ή με την κόλαση. Υπάρχει κανείς στη χώρα που να μην τα ξέρει αυτά;

Οι στρατιώτες στην Ελλάδα σε άλλες εκλογές ψηφίζουν και σε άλλες δεν ψηφίζουν. Κάθε κυβέρνηση και κάθε κόμμα κρίνουν κάθε φορά από το δικό τους κομματικό συμφέρον αν πρέπει ή δεν πρέπει να ψηφίσει ο στρατός. Και κάθε φορά ακούς από τους ίδιους, τότε ότι ο στρατός πρέπει να απέχει της πολιτικής και κομματικής διαμάχης και τότε ότι δεν είναι νοητόν να στερούνται του ιερού δικαιώματος της ψήφου οι φρουροί των συνόρων κλπ. κλπ.

Ξέρουμε πῶς ψηφίζουν οἱ στρατιῶτες: Κατὰ τετράδες καὶ μὲ παραγγέλματα. Ψηφίστε ΕΡΕ. Ἐμπρὸς μᾶρς. Καὶ ὁ στρατιώτης ἔτσι κάνει «ἐλεύθερα καὶ ἀνεπηρέαστα» χρῆση τοῦ «ἱεροῦ δικαιώματος» τῆς ψήφου. Στὰ δημοψηφίσματα τὸ ἴδιο γιὰ τὴν κατάργηση τῆς Μοναρχίας ὅπως καὶ γιὰ τὴν ἐπαναφορά τῆς οἱ στρατιῶτες ψηφίζουν ἀπὸ 5-6 φορές ὁ καθένας καὶ ἔρριχναν 5-6 ψηφοδέλτια τὴν κάθε φορά στὴν κάλη.

Ἀλλὰ καὶ ἐκτὸς ἀπ’ αὐτὰ στὸ δικαίωμα ψήφου τοῦ στρατιώτη ὑπάρχει μιὰ ἀντίφαση. Ἐπιτρέπεται νὰ ψηφίσει, νὰ ἐκλέξει δηλ. τὸν ἀντιπρόσωπο κλπ. ἀλλὰ δὲν τοῦ ἐπιτρέπεται νὰ διαμορφώσει δική του γνώμη γιὰ τὸ ποῖος εἶναι ὁ πιὸ κατάλληλος. Δὲν τοῦ ἐπιτρέπεται οὔτε σὲ πολιτικές συγκεντρώσεις νὰ παίρνει μέρος οὔτε τύπο νὰ διαβάζει οὔτε νὰ συζητᾷ πολιτικά. Ἐτσι τοῦ εἶναι ἄγνωστα τὰ προγράμματα καὶ οἱ πολιτικές ἀπόψεις τῶν κοιμμάτων καὶ τῶν ὑποψηφίων πού καλεῖται νὰ ψηφίσει, νὰ ἐκλέξει, νὰ προτιμήσει.

Ἐὰν πάρει μέρος σὲ ἀριστερὴ προεκλογικὴ συγκέντρωση ἢ διαβάσει ἀριστερό τύπο γιὰ νὰ πληροφορηθεῖ τί λέει αὐτὸ τὸ Κόμμα πού ἀναγνωρίζεται ἀπὸ τοὺς νόμους καὶ πού νόμιμα διεκδικεῖ τὴν ἐξουσία, θὰ συλληφθεῖ, θὰ προφυλακισθεῖ καὶ θὰ παραπεμφθεῖ στρατοδικεῖο.

Ὁ στρατὸς προετοιμάζεται ἰδεολογικά γιὰ νὰ ἀσκήσῃ τὸ δικαίωμα τῆς ψήφου ἀπὸ τὴν εἰδικὴ ὑπηρεσία διαφώτισεως τοῦ Ἐπιτελείου.

Δὲν νομίζουμε φυσικά ὅτι ὁ στρατιώτης πού χθὲς ἦταν στὸ ἐργαστάσιο, στὸ γραφεῖο, στὸ Πανεπιστήμιο, στὸ χωριό, σχηματίζει γνώμη ἀπ’ ὅσα πληροφορεῖται γιὰ τὰ πολιτικά κόμματα ἀπὸ τὸν ἐπίσημο διαφωτιστὴ. Ἐξαναγκάζεται ὅμως νὰ ψηφίσει ἐκείνους πού τοῦ ἐπιβάλλουν γιὰτὶ πιστεύει ὅτι ὑπάρχει τρόπος νὰ ἐλεγθεῖ καὶ νὰ ἀποκαλυφθεῖ τί ἐψήφισε. Καὶ ἔχει τὶς συνέπειες.

Τὰ πολιτικά κόμματα εἶναι ὅλα δίχως διάκριση ἐλεύθερα νὰ ἐκθέσουν τὶς ἀπόψεις τους, τὶς ἀρχές τους, τὸ πρόγραμμά τους σὲ λαϊκὲς μάζες. Ὁ νόμος παρέχει σ’ ὅλα ἐξ ἴσου δίχως ἐξαίρεση τὴν προστασία του. Αὐτὰ τὰ γράφει καὶ αὐτὰ ἐπιτάσσει ὁ νόμος. Ὁ χωροφύλακας ὅμως πού ἀποστολὴ του ἔχει, νὰ ἐφαρμόζει τὸ νόμο ἔχει διαφορετικὴ γνώμη. Εἶναι γνωστὸ ὅτι οἱ ὑποψήφιοι τῆς ἀριστερᾶς πολλὰς φορές κατὰ τὴ διάρκειά τῆς προεκλογικῆς περιόδου γνώρισαν τὸ κρατητήριον, τὸν βούρδουλα, τὶς ἐπιδρομὲς στὰ ἐκλογικὰ κέντρα, τὶς ὁργανωμένους ἐπιθέσεις καὶ ἀποδοκιμασίες κλπ.

Ἀλλὰ ἂς ὑποθέσουμε ὅτι ἡ ἀστυνομία, οἱ παρακρατικοὶ καὶ οἱ μπράβοι δὲν ἐπεμβαίνουν καὶ ὅτι ὅλα τὰ κόμματα ἐξ ἴσου καὶ ἀδιακρίτως προστατεύονται καὶ μποροῦν ἀνενόχλητα νὰ ἐκθέτουν ἐλεύθερα στὸ λαὸ τὶς ἀπόψεις τους, καὶ νὰ διεκδικοῦν τὴν ψήφου του.

Αὐτὴ ὅμως ἡ ἐλευθερία θὰ εἶχε μιὰ πραγματικὴ ἀξία ἐὰν ὅλα τὰ πολιτικά κόμματα εἶχαν τὰ ἴδια οἰκονομικά μέσα.

Τί νὰ τὴν κάνει αὐτὴ τὴν ἐλευθερία ἓνα μικρὸ ἀλλὰ γνήσιο ἐργατικὸ κόμμα ὅταν δὲν θὰ ἔχει τὰ μέσα νὰ κάνει χρῆση τῶν δυνατοτήτων πού τοῦ παρέχει αὐτὴ. Πῶς μὲ ἴσα δικαιώματα θὰ διεκδικήσουν τὴν ψήφου τοῦ λαοῦ ἓνα κόμμα πού τὰ πενιχρὰ οἰκονομικά του μέσα περιορίζουν τὴν προεκλογικὴ του δραστηριότητα σὲ μερικές προκηρῦξεις καὶ μερικές συγκεντρώσεις σὲ συνοικιακὰ καφενεῖα μὲ ἓνα κόμμα πού διαθέτει ἀπεριόριστα οἰκονομικά μέσα, ἡμερήσιες ἐφημερίδες, ραδιόφωνα, χιλιάδες προπαγανδιστὲς στὴν ὑπηρεσία του, ἑκατοντάδες μεταφορικά μέσα, πού πλημμυρίζει τοὺς δρόμους σὲς προκηρῦξεις καὶ σκεπάζει τοὺς τοίχους μὲ προπαγανδιστικά ἀφίσ, πού διαθέτει πολυτελεῖς αἰθουσες, πού ὁργανώνει ἐπιβλητικές καὶ θεαματικὲς συγκεντρώσεις κλπ.;

Τὰ διάφορα πολιτικά κόμματα ἐκθέτουν κατὰ τὴν προεκλογικὴ περίοδο στὸ λαὸ τὶς ἀρχές τους, τὴν πολιτικὴ τους, τὸ πρόγραμμά τους, τί δηλαδὴ θὰ κάνουν καὶ τί δὲν θὰ κάνουν στὴν περίπτωση πού θὰ πάρουν τὴν ἐντολὴ νὰ τὸν ἀντιπροσωπεύσουν στὴ Βουλὴ. Τὴν ψήφου τοῦ τὴν ζητᾷ γιὰ νὰ ἐφαρμόσουν αὐτὸ τὸ πρόγραμμα κλπ. Καὶ ὁ λαὸς ἀνάλογα μὲ τὶς προτιμήσεις του γι’ αὐτὸ ἢ γιὰ ἐκεῖνο τὸ πρόγραμμα, γιὰ τὸ τί κατὰ τὴ γνώμη του πρέπει νὰ γίνῃ καὶ τὸ τί δὲν πρέπει νὰ γίνῃ, ψηφίζει αὐτὸ ἢ τὸ ἄλλο κόμμα. Ἐτσι ὁ λαὸς ἀποφασίζει μὲ τὴν ψήφου του τί πρέπει καὶ τί δὲν πρέπει νὰ γίνῃ. Οἱ βουλευτὲς γίνονται ἐντολοδόχοι καὶ φορεῖς ὀρισμένου προγράμματος καὶ ὀρισμένης πολιτικῆς. Εἶναι ἐντελῶς αὐτονόητο ὅτι ἔτσι πρέπει νὰ εἶναι ἐὰν «ὅλες οἱ ἐξουσίες πηγάζουν ἀπὸ τὸ λαὸ» καὶ ἂν ἔχουν μιὰ ἔννοια οἱ ἐκλογεῖς καὶ ὅλα αὐτὰ πού γίνονται καὶ γράφονται στὴν προεκλογικὴ περίοδο.

Καὶ ὅμως δὲν εἶναι ἔτσι. Ἐὰν ἓνας ὁποιοσδήποτε ἐντολοδόχος ἐνεργήσῃ ἀντίθετα ἀπ’ τὴν ἐντολὴ πού πῆρε ἀπὸ τὸν ἐντολέα του, καταδιώκεται καὶ τιμωρεῖται ἀπὸ τὸν νόμο. Δὲν

είναι μόνον ήθικώς άτιμη αυτή ή πράξη αλλά άποτελει ποινικό άδίκημα. Αυτό ίσχύει για όλους έκτός από τους βουλευτές. Αυτόι μπορούν όταν είναι ύποψήφιοι να δίνουν ύποσχέσεις, να αναλαμβάνουν ύποχρέώσεις, να παίρνουν έντολές και όταν έκλεγούν βουλευτές, να κάνουν τó αντίθετο από ό,τι ανέλαβαν τήν ύποχρέωση να κάνουν. Ό έντολέας τους δηλ. ό λαός δέν έχει δικαίωμα, ούτε να τους ανακαλέσει ούτε να τους ύποβάλλει μήνυση για άπάτη ούτε να τους κόψει τó μισθό. 'Η άπάτη επιτρέπεται κατ' έξαιρέσιν εις βάρος του λαού από τους άντιπροσώπους του. Τό άρθρο 62 του Συντάγματος προστατεύει τόν βουλευτή και άπαγορεύει κάθε καταδίωξη έναντίον του για γνώμη ή ψήφο πού έδωσε κατά τήν ενέργεια των βουλευτικών καθηκόντων του. Καί μέσα σ' αυτά τά βουλευτικά του καθήκοντα κατά τήν ενέργεια των όποιων άπαγορεύεται κάθε καταδίωξη είναι και ή άπάτη εις βάρος των έντολέων του, άλλα να είχε ύποσχεθεί ότι θα κάνει και άλλα, τά έντελώς αντίθετα, να κάνει. "Ετσι με αυτό τó δικαίωμα πού τους δίνει τó Σύνταγμα ένας αριθμός βουλευτών της 'Ενώσεως Κέντρου άποσπάται άπ' αυτήν, διορίζεται κυβέρνηση και έπαναφέρει και έπανεγκαθιστά τó άστυνομικό καθεστώς του Καραμανλή και μάλιστα με τήν πιό ειδεχθή του μορφή, αυτό τó καθεστώς πού αυτοί είχαν ύποσχεθεί ότι θα καταλύσουν και πού για τήν κατάλυσή του έκλεγήκανε βουλευτές. 'Η σαφής, ρητή και κατηγορηματική έντολή των έντολέων τους τόν Φεβρουάριο του 1964 ήταν να έξαφανισθεί από προσώπου της γης αυτό τó βρώμικο καθεστώς των Γκοτζαμάνηδων και των Γιοσμάδων. Αυτόι τότες επίσης ρητά και κατηγορηματικά ύποσχέθηκαν ότι θα τó καταλύσουν και θα τó έξαφανίσουν και γιαυτό άκρίβως ζητάνε τήν ψήφο του.

Αυτό γίνονταν στήν περιοχή του έλεύθερου κόσμου, εκεί πού ό λαός έχει τó προνόμιο να κυβερνάει και να καθορίζει ό ίδιος τήν τύχη του.

Τό συμπέρασμα με δυό λόγια είναι ότι στο καθεστώς της βασιλευσμένης δημοκρατίας και όταν ακόμα δέν χρησιμοποιείται ή βία, ή νοθεία και ό Δόβας, ό λαός ούτε πηγή, ούτε φορέας όλων των έξουσιών είναι. Τό μόνο δικαίωμα πού έχει είναι να καλείται κάθε τέσσερα χρόνια στίς κάλπες και να εκλέγει βουλευτές. Από εκεί και ύστερα δέν έχει καμιά δουλειά με τήν έξουσία. Ούτε κανένα νόμιμο μέσα έχει να έλέγχει τους «άντιπροσώπους» του, ούτε οι «άντιπρόσωποι» του δεσμεύονται άπέναντί του για τίς «έντολές» πού πήραν και για όσα ύποσχέθηκαν ότι θα κάνουν.

'Εάν όλες οι έξουσίες πηγάζουν από τó λαό, εάν ό Πρωθυπουργός εκπροσωπεί τó λαό, εάν ή άρμοδιότητα του βασιλέα περιορίζεται στο ρόλο του ρυθμιστή του πολιτεύματος να παρακολουθεί δηλ. εάν βρίσκονται σε άρμονία ό λαός και οι εκπρόσωποί του, γιατί ό Παπανδρέου άφισε τόν έαυτό του να παυτεί από τόν βασιλέα; Γιατί δέν θα μπορούσε να του πεί, ότι αυτό πού γράφει τó 21ο άρθρο του Συντάγματος ότι όλες οι έξουσίες πηγάζουν από τó έθνος άποτελεί τή βάση και τήν ουσία του Πολιτεύματος. Τά άρθρα του Συντάγματος τά σχετικά με τά δικαιώματα και τά προνόμια του βασιλέως, μπορεί να μόν είναι πολύ σαφή, ιδιαίτερα τó δικαίωμα να διορίζει και να παύει τους ύπουργούς. 'Αλλά πάντως σε καμιά περίπτωση δέν μπορεί να χρησιμοποιεί αυτό τó δικαίωμα για να ανατρέψει τή βασική άρχή του Συντάγματος και να παραθιάζει τή θέληση του λαού. Γιατί ό αναμφισβήτητα νόμιμος εκπρόσωπος της «πηγής όλων των έξουσιών» δέν θα μπορούσε να τά πεί αυτά στο βασιλέα και να μόν του άναγνωρίσει τó δικαίωμα να τόν παύσει; Κι' ακόμα παληότερα τó 1915 γιατί κοτζάμ Βενιζέλος άντίς να δεχτεί να τόν παύσει ό παπός του σημερινού βασιλέα να μόν παύσει αυτόν τόν Κωνσταντίνο;

'Η άπάντηση είναι ότι ούτε ό Παπανδρέου, ούτε ό Βενιζέλος είχαν τή δύναμη και τήν έξουσία πού θα τους επέτρεπαν να άρνηθούν τήν παύση τους και να ύπερασπίσουν τά κυριαρχικά δικαιώματα του λαού έναντίον του βασιλέως.

'Εδώ σ' αυτό τó σημείο θα θέλαμε περισσότερο να έπιστήσουμε τήν προσοχή των άναγνωστών μας: Στο καθεστώς και της βασιλευσμένης και της άβασίλευτης δημοκρατίας άλλο πράγμα είναι τó κοινοβούλιο μέσω του όποιου ό λαός «άσκει τήν έξουσία του» και άλλο τó κράτος, δηλ. οι μανδρινόι των ύπουργείων, τά έπιτελεία, οι άξιωματικοί, τά σώματα 'Ασφαλείας, ή ΚΥΠ, ή Αύλή στη βασιλευσμένη Δημοκρατία και ό Προεδρικός οίκος στήν άβασίλευτη, οι μυστικές ύπηρεσίες κλπ. Αυτόι κρατάν και αυτοί χειρίζονται όλα τά κλειδιά του μηχανισμού και αυτοί άποτελούν τήν πραγματική έξουσία. Πρίν από χρόνια ήταν μόνον τó όργανο της κυρίαρχης οικονομικά τάξης. Από άρκετά τώρα χρόνια συγχωνεύεται με τήν «οικονομική όλιγαρχία» και γίνεται αυτό τó ίδιο καπιταλιστής και φιλάστος ό πιό άυταρχικός, ό πιό σκληρός και ό πιό άπάνθρωπος καπιταλιστής.

Ὁ λαὸς «κυβερνάει» μέσω τῶν ἀντιπροσώπων του στὸ κοινοβούλιο, ὅσο αὐτὸ τὸ κοινοβούλιο πειθαρχεῖ καὶ ὑποτάσσεται στὸ Κράτος. Ὅταν παρεκλίνει παύεται ἡ Κυβέρνηση καὶ διορίζεται ἄλλη. Ἐάν δὲν «ἀπολαύσει» τῆς ἐμπιστοσύνης τῆς Βουλῆς διορίζεται δευτέρα καὶ τρίτη μέχρις ὅτου γίνει δυνατόν νὰ «ἀπολαύσει» σύμφωνα μὲ τὸ Σύνταγμα αὐτῆς τῆς ἐμπιστοσύνης. Ἐάν ἡ Βουλὴ ἐπιμένει, διαλύεται καὶ προκηρύσσονται ἐκλογές καὶ τότες ἀναλαμβάνει πλεὺν ἐπὶ τῇ θέσει σχεδίου τὸ Κράτος μέσω τῶν ἐνόπλων δυνάμεων νὰ κατασκευάσει μία Βουλὴ ποὺ δὲν θὰ ἐπιμένει. Ἐάν καὶ πάλι ἡ νέα Βουλὴ ἐπιμένει τότες διαλύεται δίχως νὰ προκηρυχθοῦν ἐκλογές καὶ τότες ὑψηλὴ ἐπιταγὴ καὶ χάριν τῆς σωτηρίας τῆς Πατρίδος διορίζεται κυβερνήτης ἕνας Μεταξᾶς ἢ ἕνας Κουρούκλης.

Τὸ συμπέρασμα εἶναι (κι’ αὐτὸ τὸ συμπέρασμα πρέπει νὰ γίνει κτῆμα τοῦ λαοῦ) ὅτι κυριαρχία τοῦ λαοῦ καὶ κράτος μὲ τὴν ἔννοια τοῦ πάνω ἀπὸ τὴν κοινωνία μηχανισμοῦ τῶν εἰδικῶν εἰς τὸ νὰ ἀσκοῦν τὴν ἐξουσία εἶναι δυὸ πράγματα ἐντελῶς ἀσυμβίβαστα. Δὲν πρόκειται γιὰ τὰ πρόσωπα, ἀλλὰ γιὰ τὸν τύπο, γιὰ τὸν μηχανισμό, ποὺ καὶ ὁ Παπανδρέου καὶ ὁ Ἡλιού θὰ τὸν διατηρήσουν μὲ μιὰ ἀλλαγὴ στὰ πρόσωπα καὶ γιὰ τὸν ἴδιο σκοπό, τὸν ἐξαναγκασμὸ τῶν μαζῶν.

Εἶναι ὅμως δυνατόν νὰ ἐννοηθεῖ κοινωνία δίχως Κράτος; Ἡ ἀνθρώπινη κοινωνία ἐξῆσε αἰῶνες δίχως καμιά κρατικὴ ἐξουσία. Τὸ κράτος ἔκανε τὴν ἐμφάνισή του ὅταν ἡ ἀνθρώπινη κοινότητα ἐχωρίστηκε σὲ ἐκμεταλλευτὲς καὶ ἐκμεταλλευομένους καὶ ἡ ἀνάγκη ποὺ τὰ ἐπέβαλε ἦταν μόνον ἡ ἐξασφάλις τῆς κυριαρχίας τῶν ἐκμεταλλευτῶν πάνω στοὺς ἐκμεταλλευομένους.

Δὲν ξέρουμε τί θὰ ἔκανε ὁ Σπάρτακος καὶ ποιά θὰ ἦταν ἡ ἐξέλιξη τῆς ἀνθρώπινης κοινωνίας ἐάν αὐτὸς ἀνέτρεπε τὴν κυριαρχία τῶν ρωμαίων. Ξέρουμε ὅμως ὅτι τὸ σύγχρονο προλεταριάτο σ’ ὅλες τὶς μεγάλες στιγμὲς τῆς ἱστορίας του δὲν ἐξεγέρθηκε ἀπλῶς ἐναντίον τῆς ἀθλιότητος ἀλλὰ ἔθεσε καὶ τὸ πρόβλημα μιᾶς νέας ὁργάνωσης τῆς κοινωνίας δίχως Κράτος. Ἡ Παρισινὴ Κομμούνα τοῦ 1871, τὰ σοβιέτ στὴ Ρωσία τὸ 1905 καὶ 1917, τὰ ἐργατικά συμβούλια στὴ Γερμανία τὸ 1919-20, οἱ ἐργοσασιακὲς Ἐπιτροπὲς στὴν Ἰσπανία τὸ 1936, τὰ ἐργατικά συμβούλια στὴν Οὐγγαρία τὸ 1956 ἦταν νέες μορφές ὁργάνωσης τῶν ἀνθρώπων στηριζόμενες σὲ ἀρχὲς ριζικὰ ἀντίθετες ἀπ’ αὐτὲς τῆς καπιταλιστικῆς κοινωνίας. Αὐτὰ τὰ δημιουργήματα τοῦ προλεταριάτου ἔχουν ἀναιρέσει στὴν πράξη τίς ἰδέες ποὺ ἀπὸ αἰῶνες δεσπόζουν στὴν πολιτικὴ ὁργάνωση τῶν ἀνθρώπων καὶ ἔχουν ἔχουν ἀποδείξει ὅτι εἶναι δυνατὴ μιὰ συγκεντρωτικὴ κοινωνικὴ ὁργάνωση ἡ ὁποία ὑποτάσσει τοὺς ἀντιπροσώπους στὸν διαρκὴ ἐλεγχὸ τῶν ἐντολοδοτῶν τους καὶ πραγματοποιεῖ γιὰ πρώτη φορὰ στὴ σύγχρονη ἱστορία τὴν πραγματικὴ δημοκρατία στὴν κλίμακα ὁλοκλήρου τῆς κοινωνίας.

Ἐάν εἶναι ἔτσι τότες τὸ «ἐκλαϊκευμένο» ἢ συμφιλιωμένο μὲ τὸ λαὸ κράτος τοῦ Παπανδρέου ὅπως καὶ ἡ κοινωνικὴ δημοκρατία δὲν εἶναι παρὰ συνήθεις προεκλογικὲς σαπούνι-φουσέκες.

Ἡ παύση τοῦ Παπανδρέου προκαλεῖ μιὰ αὐθόρμητη ἐξέγερση τῶν λαϊκῶν μαζῶν ποὺ δὲν ἔχει τὸ προηγούμενὸ της στὴ χώρα σὲ ὄγκο, ἔκταση, βάθος, ὄρμη καὶ ἀποφασιστικότητά. Ὁλος ὁ λαὸς σ’ ὅλη τὴ χώρα, βρίσκεται διαρκῶς μέρα καὶ νύχτα στὸ πόδι. Τὸ «πεζοδρόμιο» κυριαρχεῖ ἀποφασισμένον νὰ ἐπιβάλλει τὴ θέλησή του. Ἀπὸ τίς πρῶτες συγκρούσεις μὲ τὴν ἀστυνομία γίνεται φανερό ὅτι αὐτὴ δὲν εἶναι ἱκανὴ νὰ ἐπιβληθεῖ καὶ νὰ καταστείλει τὴν ἐξέγερση. Ὁ τρόμος βασιλεύει στοὺς κύκλους τῶν βιαστῶν τῆς λαϊκῆς θέλησης, καὶ ὄχι μόνον σ’ αὐτούς. Νὰ χρησιμοποιήσουν τὸν στρατό; Ξέρουν ὅτι αὐτὸ εἶναι πολὺ ἐπικίνδυνον. Δὲν ὑπάρχει στὴν ἱστορία πραγματικὴ λαϊκὴ ἐξέγερση (ὄχι πραξικόπημα ἢ ἀνταρσία) ποὺ ὁ στρατὸς νὰ μὴν συναδελφώθηκε μὲ τὸν λαόν. Δὲν πρέπει νὰ ὑπάρχει καμιά ἀμφιβολία ὅτι οἱ μάζες θὰ μπορούσαν ἐκεῖνες τίς μεγάλες μῶρς νὰ σαρώσουν τὰ πάντα. Κανεῖς ἄλλος δὲν μπορούσε τότε νὰ ἡμερώσει καὶ νὰ δαμάσει τίς ἐξαγριωμένες μάζες ἐκτός ἀπὸ ἐκείνους ποὺ οἱ μάζες θεωροῦσαν δικούς τους: ἡ ἔνωση Κέντρου καὶ ἡ Ε.Δ.Α. Τὰ «ἐκτροπα» καταγγέλλονται μὲ δηλώσεις ἐπισήμων καὶ μὲ ἐπίσημα ἀνακοινωθέντα τῆς Ε.Κ. καὶ τῆς Ε.Δ.Α. Ὁ λαὸς καλεῖται νὰ πειθαρχεῖ στοὺς «ὑπεύθυνους ἐκπροσώπους» του καὶ νὰ προφυλάξει τὸν ἑαυτό του ἀπὸ πράξεις ἀνευθύνων στοιχείων, προβοκατόρων, τροτσικιστῶν, κινεζοφιλῶν κλπ.

Ἔτσι τὸ λαϊκὸ κίνημα χάνει τὸν αὐθόρμητο χαρακτῆρα του καὶ μαζί τὴν ὄρμη του καὶ τὴ μαχητικότητά του. Οἱ συγκεντρώσεις εἶναι τώρα ὑπεύθυνες καὶ προγραμματισμένες. Ἐκ-

φωνούνται δριμείς λόγοι, καταγγέλλεται το «αύλικό πραξικόπημα» έκτοξεύονται άπειλές κ. λ.π.

Άπό την Ίηποκράτους πραγματοποιείται ειρηνική πορεία μέχρι την Όμόνοια με έπικεφαλής τους «ύπεύθυνους φορείς» που βαδίζουν κορδομένοι άφου προηγουμένως εξασφάλισαν την άνοχη της Άστυνομίας και εκεί άφου ψάλλουν τον έθνικό ύμνο διαλύονται με τη σύσταση πάντα για πειθαρχία, τάξη κλπ.

Ή Ε.Κ. και ή ΕΔΑ έξετέλεσαν την άποστολή τους, άποστολή αύστηρή καθορισμένη από την κοινωνική τους φύση. Τό λαϊκό κίνημα, εύνουχίστηκε, παρέλυσε διαλύθηκε. Οί μέρες που οί μάζες δέν θα πειθαρχήσουν στους «άρχηγούς» τους δέν έχουν φτάσει ακόμα.

Στή σκηνή τώρα θα κάνει την εμφάνισή του ό Άποστολάκος, οί άστυφύλακες και οί χωροφύλακες. Άπό δω και πέρα δέν έχουμε παρά να παρακολουθούμε και να διαβάζουμε κάθε μέρα για συλλήψεις, ευλοδαρμούς στα κρατητήρια και δίκες πάνω σε δίκες για στάση, αντίσταση στις άρχές, περιύβριση τών άρχων και του βασιλέως κλπ.

Αύτά τά Ζητήματα πρέπει να άπασχολήσουν γενικά τις μάζες και ιδιαίτέρως τους νέους έργάτες και φοιτητές. Ίσως περισσότερο θα πρέπει να σταθούν στο ρόλο τών «δημοκρατικών» «σοσιαλιστικών» και «κομμουνιστικών» κομμάτων στις λαϊκές έξεγέρσεις. Έχουμε οί Ίδιοι μία πολύτιμη έμπειρία, ή ιστορία θα πλουτίσει τις γνώσεις τους, θα άποκαλύψει πολλά πράγματα και θα τους λύσει πολλές άπορίες.

Έμείς θα ξανάρθουμε σ' αύτό τό θέμα.

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΕΝΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΘΕΣΕΙΣ ΓΙΑ ΣΥΖΗΤΗΣΗ

- I—Ή σοσιαλιστική επανάσταση σε κάθε χώρα άποτελεί μέρος άναπόσπαστο της παγκόσμιας σοσιαλιστικής επανάστασης. Ό σοσιαλισμός είναι κοινή υπόθεση των εργαζομένων όλου του κόσμου και τό οικόπεδο για την οικοδόμησή του είναι όλη ή έκταση της γήινης σφαίρας. Ή παγκόσμια σοσιαλιστική κοινωνία, αύτός είναι ό τελικός σκοπός του κινήματός μας.
 - II—Ό άμεσος στρατηγικός σκοπός είναι ή άνατροπή του καπιταλιστικού καθεστώτος στη χώρα και ή κατάληψη της πολιτικής έξουσίας από τις εργαζόμενες μάζες με τη μορφή των εργατικών συμβουλίων. Διαχείριση της παραγωγής από τους άμέσους παραγωγούς. Διεύθυνση της κοινωνίας από τά εργατικά συμβούλια. Αύτά είναι τά δύο βασικά άμεσα στρατηγικά μας συνθήματα.
 - III—Ή άνατροπή του καπιταλιστικού καθεστώτος δέν είναι δυνατή δίχως την έξεγερση των μαζών. Ή θεωρία της βαθμιαίας και ειρηνικής μετατροπής της καπιταλιστικής κοινωνίας σε σοσιαλιστική είναι κατά ένα μέρος μικροαστική ούτοπία και κατά τό μεγαλύτερο μέρος έσκεμμένη άπάτη. Όμοια όμως δέν είναι δυνατή ή άνατροπή του καπιταλισμού από ένα πραξικόπημα μιάς «άποφασιστικής μειοψηφίας». Και στήν έντελώς άπίθανη άκόμα περίπτωση, επικράτησης ενός πραξικοπήματος, τό καθεστώς που αύτό θα εγκαταστήσει και που δέν θα είναι ό καρπός της αυτόνομης δράσης και της πολιτικής πείρας των μαζών και που ή έξουσία δέν θα άσκείται και δέν θα έλέγχεται άπ' αυτές άναπόφευκτα θα έκφυλιστεί σε μιá νέα τυραννία και σε ένα καθεστώς έκμετάλλευσης και προνομίων.
 - Ή βίαιη άνατροπή του καπιταλισμού, πρέπει να είναι έργο των μαζών και κανενός άλλου που ένεργεί δήθεν για λογαριασμό τους. Πηγή και φορέας του σοσιαλισμού είναι μόνον οί ίδιες οί εργαζόμενες μάζες.
 - IV—Ή πρώτη πράξη της νικηφόρας σοσιαλιστικής επανάστασης είναι ή πλήρης συντριβή της κρατικής μηχανής. Όλες οί έξουσίες, έκτελεστικές, νομοθετικές, δικαστικές, περνάνε άμεσα στα χέρια των μαζών. Οί μάζες άσκοϋν την έξουσία τους μέσω συμβουλίων, που έκλέγονται άπ' αυτές στα εργοστάσια, στα όρυχεία, στα λιμάνια, στις συνοικίες, στα πλοία, στα πανεπιστήμια, στα λύκεια, στα ιδρύματα, στα χωριά, που βρίσκονται κάτω από την άμεση έξάρτησή τους, που είναι ύπεύθυνα άπέναντί τους, που λογοδοϋν σ' αυτές και που όποτεδήποτε άνακαλούνται.
- Στρατός, άστυνομία, χωροφυλακή, όπως και κάθε άλλο ιδιαίτερο ένοπλο σώμα, διαλύ-

ονται. Δὲν ὑπάρχει ἄλλη ἐνοπλὴ δύναμη ἔξω ἀπὸ τίς ἴδιες τίς ἐνοπλες μάζες.

Τὸ ἴσο γιὰ ὅλους ἡμερομίσθιο καθιερώνεται ἀπὸ τὴν πρώτη μέρα. Γιὰ ὅτι θὰ γίνεи καὶ γιὰ ὅτι δὲν θὰ γίνεи, γιὰ ὅτι θὰ καταστραφεῖ καὶ γιὰ ὅτι θὰ παραμείνει, ἐκεῖνος πού ἀποφασίζει εἶναι μόνον οἱ ἴδιες οἱ μάζες. Ἡ ἐνεργὸς συνειδητὴ συμμετοχὴ τῶν λαϊκῶν μαζῶν, στὶς κοινὲς ὑποθέσεις τῆς κοινωνίας, αὕτὴ εἶναι ἡ βάση καὶ ἡ οὐσία τοῦ νέου καθεστῶτος. Ἡ πραγματικὴ κυριαρχία τῶν λαϊκῶν μαζῶν δὲν μπορεῖ νὰ ἐξασφαλιστεи καὶ δὲν μπορεῖ νὰ ἐννοηθεῖ δίχως τὴν ἀπεριόριστη δημοκρατία, τὴν ἐλευθερία τοῦ λόγου, τοῦ τύπου, τῆς ὀργάνωσης, τῶν συγκεντρώσεων. Τὰ μέσα (αἰθουσαе, τυπογραφεία, χαρτί, ραδιοφωνικοὶ καὶ τηλεοπτικοὶ σταθμοὶ κλπ.) εἶναι στὴν ἀπόλυτη διάθεση τῶν ἐργαζομένων ἀτόμων ἢ ὁμάδων.

Ὁ σοσιαλισμὸς δὲν εἶναι ἕνα ἀποδοτικώτερο παραγωγικὸ σύστημα, ἀλλὰ τὸ καθεστῶς ὅπου «ἡ μεγάλη ἐργαζόμενη μάζα, παύει νὰ εἶναι μιὰ μάζα διευθυνόμενη καὶ ἀρχίζει ἀντίθετα νὰ ζεῖ μὲ ὅλο τῆς τὸ εἶναι ὁλόκληρο τὴν ἐνεργὸ οἰκονομικὴ καὶ πολιτικὴ ζωὴ, πού τὴν διευθύνει μὲ τὸν αὐτοκαθορισμὸ τῆς, ὅλο καὶ πιὸ συνειδητὸ καὶ πιὸ ἐλεύθερο.» (Ρόζα Λούξεμπουργκ). Δὲν εἶναι ἡ κρατικὴ μορφὴ ἰδιοκτησίας καὶ τὸ σχέδιο πού δίνουν σοσιαλιστικὸ χαρακτῆρα στὴν παραγωγή, ἀλλὰ ἡ οὐσιαστικὴ διαχείριση τῆς παραγωγῆς ἀπὸ τοὺς ἴδιους τοὺς παραγωγούς.

Φυσικὴ καὶ ἀνεμπόδιση ἐτκύλιξη τῆς δημιουργικῆς δραστηριότητος τῶν ἐργαζομένων μαζῶν, αὐτὸ εἶναι τὸ κυρίῳρχο ἐμβλημα πού ἀναγράφει στὸ θυρεὸ τῆς Ἡ Σοσιαλιστικῆς κοινωνίας.

V—Ἡ κατάληψη τῆς πολιτικῆς ἐξουσίας ἀπὸ τίς ἐργαζόμενες μάζες σὲ μιὰ ὁποιαδήποτε χώρα, ἀνεπτυγμένη ἢ ὑποανάπτυκτη, δὲν σημαίνει καὶ δὲν μπορεῖ νὰ σημαίνει τίποτε περισσότερο ἀπὸ τὴν κατάληψη ἐνὸς ὄχυροῦ στὴν γενικώτερη πάλῃ τῆς παγκόσμιας ἐργατικῆς τάξης γιὰ τὴν παγκόσμια σοσιαλιστικὴ κοινωνία. Δὲν εἶναι ἀπλῶς λόγοι ἀλληλεγγύης πρὸς τοὺς καταπιεζόμενους τοῦ ὑπόλοιπου κόσμου πού κάνουν τὴ σοσιαλιστικὴ ἐξουσία σὲ μιὰ χώρα, ἕνα ὄχυρὸ καὶ ἕνα ὄπλο στὴν πάλῃ γιὰ τὴν παγκόσμια ἐπανάσταση, ἀλλὰ εἶναι γιὰτὶ δὲν γίνεται ὁ σοσιαλισμὸς σὲ μιὰ μόνῃ χώρα.

Ἐάν ἡ νικηφόρα σοσιαλιστικὴ ἐπανάσταση ἐπεκταθεῖ σὲ περισσότερες χώρες, τὰ σύνορα αὐτῶν τῶν χωρῶν, αὐτομάτως καταργοῦνται. Δὲν ὑπάρχουν γιὰ τίς ἐργαζόμενες μάζες ἰδιαίτερα ἐθνικὰ συμφέροντα. Δὲν ὑπάρχουν καὶ δὲν μπορεῖ νὰ ὑπάρχουν ἀπ’ αὕτὴ τὴν ταξικὴ τους φύση ἐθνικὰ ἐργατικὰ ἢ σοσιαλιστικὰ κράτη.

Δὲν ὑπάρχει δίχως τὴν ἐξουσία τῶν μαζῶν «ἰδιαίτερη μορφὴ σοσιαλιστικῆς ἰδιοκτησίας», «σοσιαλιστικὸ κοινωνικὸ σύστημα», «ἱστορικὲς κατακτήσεις τῆς ἐργατικῆς τάξης» κλπ. Δὲν ὑπάρχει τίποτε, ἐντελῶς τίποτε πού νὰ δίνει σοσιαλιστικὸ χαρακτῆρα στὸ καθεστῶς ἔξω ἀπὸ τὴν οὐσιαστικὴ ἐξουσία τῶν χειραφετημένων μαζῶν. Καὶ ἡ ἐξουσία τῶν μαζῶν καὶ ὁ σοσιαλιστικὸς χαρακτῆρας τοῦ καθεστῶτος συνεπῶς διατηρεῖται, ὅσο οἱ μάζες διατηροῦν τὸ ἐνδιαφέρον τους, τὸν ἐνθουσιασμὸ τους, τὴν μαχητικότητά τους, τὴν πίστη τους στὰ ἰδεώδη τοῦ σοσιαλισμοῦ, τὴν ἐμπιστοσύνη στὸν ἑαυτὸ τους, ὅσο αὐτέе βρίσκονται μὲ τὸ ὄπλο στὸ χέρι στὸ χαράκωμα, στὴν πάλῃ γιὰ τὴν παγκόσμια ἐπανάσταση.

Ἐάν οἱ δυσκολίες κλονίσουν τὴν πίστη τῶν μαζῶν στὴν ἐπανάσταση καὶ τὴν ἐμπιστοσύνη στὸν ἑαυτὸ τους, ἐάν αὐτέе ἀποθαρρυνθοῦν, ἐάν πέσει τὸ ἐνδιαφέρον τους, ἐάν παραλύσει ἡ μαχητικότητά τους καὶ ἡ ἐπαγρύπνηση τους, ἐάν δηλαδὴ αὐτέе ἐγκαταλείψουν τὴν μάχη καὶ οὐσιαστικὰ παραιτηθοῦν ἀπὸ τὴν ἐξουσία, ἄλλοι θὰ καταλάβουν τὸ κενὸ πού δημιουργεῖ στὴ διεύθυνση τῆς κοινωνίας ἡ ἀποχώρηση τῶν μαζῶν. Αὐτοὶ οἱ ἄλλοι πού θὰ ἀναλάβουν τῶρα τὴν διεύθυνση τῆς κοινωνίας, θὰ εἶναι πολὺ πιθανὸν αὐτοὶ οἱ ἴδιοι οἱ «ἐκπρόσωποι» τῶν μαζῶν. Οἱ τίτλοι καὶ τὰ ἐμβλήματα μένουν ὅπως μένει καὶ ἡ κρατικὴ μορφὴ ἰδιοκτησίας καὶ τὸ σχέδιο. Εἶναι ἀκόμα πολὺ πιθανὸν αὐτοὶ οἱ «ἐκπρόσωποι», ἀντικαθιστώντας τίς μάζες στὴν διεύθυνση τῆς κοινωνίας, νὰ πιστεῦσιν (τουλάχιστο στὴν ἀρχή), ὅτι μ’ αὐτὸ σώζουν τὰ «σοσιαλιστικὰ» θεμέλια καὶ ἐμποδίζουν τὴν ἐπαναφορὰ τῆς ἀτομικῆς ἰδιοκτησίας. Ἀλλὰ αὐτὰ τὰ θεμέλια δίχως τὴν ἐξουσία τῆς μάζας δὲν εἶναι παρὰ ἡ βάση τῆς ἐκμεταλλευτικῆς κοινωνίας στὴν πιὸ προχωρημένη τῆς μορφῇ: στὸν γραφειοκρατικὸ καπιταλισμὸ. Ἡ ἴδια διαδικασία, ἡ μετάβαση δηλαδὴ τῆς ἐκμεταλλευτικῆς κοινωνίας ἀπὸ τὴν κυριαρχία τῶν τράστ καὶ τοῦ χρηματιστικοῦ κεφαλαίου στὸν γραφειοκρατικὸ καπιταλισμὸ συντελεῖται μὲ μιὰ διαφορά μόνον στοὺς ρυθμούς καὶ τὰ μέσα καὶ σ’ ὅλες τίς δυτικῶν τύπου καπιταλιστικὲς χώρες.

- VI—Ἡ πάλη γιὰ τὴν ἀποτροπὴ τοῦ πολέμου, εἶναι αὐτὴ ἡ ἴδια ἡ πάλη γιὰ τὴν ἀνατροπὴ τοῦ καπιταλισμοῦ. Κάθε ἄλλη πάλη ἐναντίον τοῦ πολέμου ἀνεξάρτητη ἀπὸ τὴν πάλη γιὰ τὸν σοσιαλισμὸ — συνέδρια καὶ πορεῖες εἰρήνης, δημοψηφίσματα, κινητοποιήσεις γιὰ μερικὸ ἢ γενικὸ ἀφασισμό, κατάργηση τῶν ἀτομικῶν ὀπλῶν καὶ τῶν βάσεων, ἀποχώρηση ἀπὸ τὸ ΝΑΤΟ ἢ τὸ σύμφωνο Βαρσοβίας, κλπ. — δὲν ἔχει καὶ δὲν μπορεῖ νὰ ἔχει ἄλλο ἀποτέλεσμα ἀπὸ τὸ νὰ συγχύζει τὶς μάζες, νὰ τοὺς δημιουργεῖ αὐταπάτες καὶ νὰ ἀποσπᾷ τὴν προσοχὴ τους ἀπὸ, καὶ τὴν πάλη τους ἐνάντια σέ, ἐκεῖνα τὰ κατεστημένα καὶ τάξεις ποὺ δημιουργοῦν τοὺς πολέμους καὶ ποὺ δὲν μποροῦν νὰ ζήσουν δίχως πολέμους.
- VII—Ἡ ἐπικείμενη ἐπανάσταση στὰ σταλινικὰ κράτη ἔχει τὰ ἴδια κίνητρα καὶ τὸν ἴδιο χαρακτῆρα ποὺ ἔχει καὶ σ' ὅλες τὶς καπιταλιστικὲς χώρες. Ὁ κρατικὸς μηχανισμὸς θὰ συντριβεῖ καὶ ἐκεῖ ἀπὸ τὴν νικηφόρα ἐπανάσταση καὶ ἡ ἐξουσία θὰ περάσει στὰ χεῖρα τῶν λαϊκῶν μαζῶν μὲ τὴ μορφή τῶν ἐργατικῶν συμβουλίων. Ὁ στρατός, τὰ σώματα ἀσφαλείας, οἱ κομματικές, στρατιωτικὲς καὶ ἀστυνομικὲς ὀργανώσεις θὰ διαλυθοῦν καὶ δὲν θὰ ὑπάρχει ἄλλη ἐνσπλη δύναμη ἐξω ἀπὸ τὶς μάζες. Τὰ μέσα παραγωγῆς ἀπὸ κολλεκτιβιστικὴ ἰδιοκτησία τῆς γραφειοκρατίας θὰ γίνουν κολλεκτιβιστικὴ ἰδιοκτησία τῆς ἐργατικῆς τάξης. Ἡ γραφειοκρατία θὰ ἀπαλλοτριωθεῖ ἀπὸ τὴν ἀτομικὴ τῆς ἰδιοκτησία (σπίτια, αὐτοκίνητα, κοσμήματα, χρήματα, κλπ.). Τὰ προνόμια, οἱ διακρίσεις, ἡ ἀνισότητα θὰ καταργηθοῦν καὶ τὸ ἴσο ἡμερομίσθιο θὰ καθιερωθεῖ ἀμέσως γιὰ ὅλους τοὺς ἐργαζόμενους.
- VIII—Ὁ ἴδιος στρατηγικὸς σκοπὸς ποὺ ἰσχύει γιὰ τὶς προχωρημένες καπιταλιστικὲς χώρες, ὁ ἴδιος ἰσχύει καὶ γιὰ τὶς ὑποανάπτυκτες καὶ καθυστερημένες. Δὲν ὑπάρχει γι' αὐτὲς τὶς χώρες κανένα ἱστορικὸ ἀναγκαῖο μεταβατικὸ καὶ ἐνδιάμεσο γιὰ τὸν σοσιαλισμὸ στάδιο. Καὶ οἱ ἐπαναστάσεις σ' αὐτὲς ἀποτελοῦν ἀναπόσπαστα μέρη τῆς παγκόσμιας σοσιαλιστικῆς ἐπανάστασης. Εἶναι κι αὐτὲς μέρος τοῦ ἴδιου ἱστορικοῦ προτάσε. Οἱ μάζες πουθενὰ καὶ ποτὲ δὲν ἐπανεστάτησαν γιὰ νὰ ἀλλάξουν τοὺς ἐκμεταλλευτὲς ἢ τὰ ἐμβλήματα καὶ τὶς σημαίες, ἀλλὰ γιὰ τὴν οἰκονομικὴ, πολιτικὴ καὶ κοινωνικὴ τους ἀπελευθέρωση. Ὅτι μέχρι σήμερα σ' αὐτὲς τὶς χώρες ἔχουν ἐπικρατήσῃ στρατιωτικὲς χούντες ἢ γραφειοκρατικὲς κλίκες αὐτὸ δὲν ἐξηγεῖται ἀπὸ καμμιά ἱστορικὴ ἀνάγκη, ἀλλὰ ἀπὸ τὴν ἀδυναμία τῶν μαζῶν νὰ ἀναπτύξουν μὴ αὐτόνομη δράση.
- IX—Οἱ ἐπαναστάτες δὲν προβάλλουν τὸν ἑαυτὸ τους γιὰ «ἡγήτη» καὶ «κηδεμόνα» πιὸ ἀξιοπρεπὸ ἀπ' αὐτοὺς ποὺ ἔχουν σήμερα οἱ μάζες. Διακρίνονται ἀπὸ ὅλες τὶς ἄλλες δυνάμεις, τάσεις, κόμματα, ἀπὸ τὴν ἀκλόνητη πίστη τους στὴ δύναμη καὶ τὴ δημιουργικὴ ἱκανότητα τῶν μαζῶν. Τὸ καθῆκον ποὺ θέτουν στὸν ἑαυτὸ τους εἶναι νὰ βοηθήσουν τὶς μάζες νὰ πάρουν συνείδηση καὶ νὰ ἐκπληρώσουν τὰ ἱστορικὰ τους καθήκοντα. Συμμετέχουν δραστήρια σ' ὅλους τοὺς οἰκονομικοὺς καὶ πολιτικοὺς ταξικοὺς ἀγῶνες τῶν μαζῶν. Θέτουν πάντα σ' αὐτοὺς τοὺς ἀγῶνες τὰ γενικότερα συμφέροντα τῆς τάξης καὶ τοὺς μεγάλους σκοποὺς τοῦ κινήματος καὶ προσπαθοῦν νὰ τοὺς βαθύνουν, νὰ τοὺς εὐρύνουν, νὰ ἀναπτύξουν τὴν πρωτοβουλία τῶν μαζῶν, τὴ δραστηριότητά τους, τὴν αὐτενέργειά τους, τὸ κριτικὸ τους πνεῦμα. Τὶς βοηθοῦν νὰ ἀποδεσμευτοῦν ἀπὸ τὴν κηδεμονία τῆς γραφειοκρατίας, ἀπὸ τὶς δημοκρατικὲς καὶ πασιφιστικὲς αὐταπάτες, ἀπὸ τὶς θρησκευτικὲς προλήψεις, τὶς δουλικὲς συνήθειες καὶ προπαντὸς ἀπὸ τὸν ἐθνικισμό. Ἐκεῖνο ποὺ πρέπει διαρκῶς, ἐπίμονα, δίχως διακοπὴ, νὰ ἐπαναλαμβάνεται καὶ νὰ υπογραμμίζεται εἶναι ὅτι οἱ ἐργαζόμενες μάζες μόνες τους θὰ χειραφετηθοῦν, ὅτι μόνον στὸν ἑαυτὸ τους πρέπει νὰ ἔχουν ἐμπιστοσύνη; ὅτι πρέπει αὐτὲς οἱ ἴδιες νὰ διευθύνουν τοὺς ἀγῶνες τους, μέσω ὀργάνων ποὺ ἐκλέγονται ἐλεύθερα ἀπὸ ὅλους τοὺς ἐργαζόμενους στοὺς τόπους ἐργασίας, ποὺ ἐλέγχονται, ποὺ λογοδοτοῦν καὶ ποὺ ἀνακαλοῦνται ὁποτεδήποτε. Ἡ παράδοση τῶν Ἐπιτροπῶν Δράσης, τῶν Ἐπιτροπῶν ἀγῶνα, τῶν Ἀπεργιακῶν Ἐπιτροπῶν, πρέπει νὰ ξαναζωντανέψῃ.
- Ὅλες οἱ ὁποιοδήποτε σχέσεις τῶν ἐπαναστατῶν μὲ τὶς μάζες στηρίζονται στὴν ἀρχὴ ὅτι ἡ πρώτη καὶ τελευταία πηγὴ τοῦ σοσιαλισμοῦ εἶναι οἱ ἴδιες οἱ μάζες.

